

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

**DOLENJSKA
BORZNOPOSREDNIŠKA
DRUŽBA, d.o.o.**

Glavni trg 10
8000 Novo mesto

Sporočamo vam, da smo spremenili telefonske številke. Odslej nas lahko kličete na sledeče telefonske številke: **068/371-82-21 in 371-82-28.** Številka faksa je ostala nespremenjena (068/323-552).

Ford Paič

Krška vas ☎ 0608/59-059
Novo mesto ☎ 068/21-123

**MED TRISTO NAJUSPEŠNEJŠI
MI - Bernard Coursat, predsednik
uprave novomeškega Revoza, ki mu
je nadzorni svet pred nedavnim se za
štiri leta podaljšal to vodilno mesto,
je dobil te dni še eno laskavo priznanje:
septembrska številka avtomobilistične
revije Car Magazine je med 300 najuglednejših
imov v avtomobilski industriji na svetu
uvrstila tudi njega s pripisom, da vodi eno
redkih, res uspešnih avtomobilskih
tovarn v vzhodni Evropi. Tako se je
v eliti, kjer prednjačijo Američani in
Japonci, znašla tudi Slovenija.**
(Foto: M. Vesel)

DENACIONALIZACIJSKE ZAGATE

Ko je zakon skrupucalo

Gorje vam, pravi Sv. pismo, ki pravo spreminjate v pelin! Slovenski zakon o denacionalizaciji, sprejet v upravičeni potrebi po popravni krivici, a žal očitno tudi v želji po povračilnem udarcu, je že take vrste pravni izdelek. Po šestih letih morajo celo njegovi največji zagovorniki priznati, da je to pravno skrupucalo sramota ne le za takratno skupščino, ampak tudi za slovensko pravno stroko.

Že od vsega začetka je bilo celo nepravnikom jasno, da bo ta zakon rušil temeljno (pravno in politično) načelo pravičnosti, ki pravi, da poprava starih krivic ne sme povzročiti novih, kršil pa tudi ustavno načelo, da so pred zakonom vsi državljani enaki. Zaradi njega sta po stanovanjskem zakonu nastali dve kategoriji državljanov z nekdanjo enakostanovanjsko pravico: prvi so z majhno kupnino lahko postali lastniki stanovanj, drugi pa ne. Še več, pri stanovanjih ali najetih poslovnih prostorih, ki so predmet denacionalizacije, ne morejo biti niti stranka v sodnem postopku, v katerem bi uveljavili svojo pravico do odškodnine za lastno materialno vlaganje. Torej v nebo vptjoča brezpravnost.

Denacionalizacijski zakon, ki ga je zato nujno potrebno popraviti, ne zadosti ne načelom pravne države ne minimalnim zahtevam po pravičnosti. Bolj širokogrudno kot denacionalizacijski zakon v katerikoli drugi državi, tudi bogati Nemčiji, vrača nekdanje premoženje dolgov in drugih bremen prostor ter ob predpostavki, da je bilo lahko zgolj dobičkonosno. Nič čudnega potem, če skupna vrednost denacionalizacije presega šest milijard nemških mark, ki jih bodo morali tako ali drugače plačati davkoplačevalci, torej tisti, ki krivice niso povzročili.

MARJAN LEGAN

Labodu certifikat ISO 9001

Izročil ga je minister Metod Dragonja

OTOČEC - Minister za gospodarstvo Metod Dragonja je v torek popoldne na slovesnosti v Hotelu šport na Otočcu Labodu izročil certifikat ISO 9001. Na tem projektu so v Labodu začeli delati na začetku leta 1995, zaključili pa so ga spomladi letos.

"Pridobitev certifikata ISO 9001 je pomemben korak na poti k izgradnji sistema celovite kakovosti," je med drugim dejal generalni direktor Laboda Andrej Kirm. Minister Dragonja pa je poudaril, da taka Labodova odločitev kaže, da hoče ta firma doseči kakovost na vseh področjih, ne samo na proizvodnem. Dragonja je dejal, da se v vladi zavedajo, da je slovenska tekstilna industrija izpostavljena najhujši konkurenci, tudi ceninim uvoženim izdelkom z nekontroliranim poreklom. "Prizadevamo si za uvedbo necarinskih zaščit za tekstilno branžo, vendar doslej na tem področju nismo naredili dovolj. Vsekakor pa bodo naši ukrepi usmerjeni v zagotavljanje kakovosti in zaščito kupcev," je napovedal.

Na slovesnosti je nastopil izvrstni New swing quartet, ob tej priložnosti so pripravili tudi modno revijo, na kateri so pokazali novo Labodovo kolekcijo.

A. B.

Krka gradi tovarno na Poljskem

Položili temeljni kamen za nov Krkin obrat v Varšavi - Investicija vredna 12 milijonov dolarjev - Krka med najuspešnejšimi tujimi farmacevtskimi firmami na Poljskem

VARŠAVA - Prejšnji četrtek so v Varšavi položili temeljni kamen za Krkin proizvodno-distribucijski center. Slovesnosti so se udeležili generalni direktor Krke Miloš Kovačič, drugi človek Krke Jože Colarič, direktorica Krkinega razvoja Elizabeta Rustja, direktor firme Krka Polska Jože Kolarič, slovenski veleposlanik na Poljskem Bojan Grobovšek, s poljske strani pa minister za zdravstvo Wojciech Kuzmierkiewicz, župan tega dela Varšave, v katerem bo stal obrat, in številni drugi ugledni gostje.

Krkin objekt bo stal v bližini središča Varšave, na 2,2 ha veliki parceli, ki jo je Krka pred tremi leti kupila za 600.000 dolarjev, danes pa je vredna 3 milijone dolarjev. Naložba brez vrednosti parcele bo veljala 12 milijonov dolarjev. "Tu bomo izdelovali pretežno kapsule in tablete, ki so v svetu najpogosteje uporabljana oblika zdravil," pravi Miloš Kovačič. Ob zaključku prve faze - ta naj bi bila končana čez leto dni - bo v Krki na Poljskem zaposlenih okoli

80 ljudi.

Krka je na Poljskem prisotna že dobrih 30 let. Leta 1991 so ustanovili svoje predstavništvo, konec lanskega leta pa je začelo delovati podjetje Krka Polska. Prodaja Krkinih izdelkov na Poljskem, ki ima skoraj 40 milijonov prebivalcev, se je od začetnih 3 milijonov dolarjev na leto povzpela na več kot 34 milijonov v lanskem letu, za letos pa načrtujejo že blizu 40 milijonov dolarjev prodaje. Tako je Krka po prodaji med najuspešnej-

PODPIS LISTINE - Listino, ki so jo vložili v temeljni kamen za Krkin obrat v Varšavi, so podpisali (z leve): Jože Kolarič, direktor Krkine firme na Poljskem, poljski minister za zdravstvo Wojciech Kuzmierkiewicz in generalni direktor Krke Miloš Kovačič. (Foto: A. B.)

KRKINO DARILO POLJSKIM OTROKOM - Na slovesnosti ob začetku gradnje Krkinega obrata v Varšavi je generalni direktor Krke Miloš Kovačič predsednici (na sliki) poljske fundacije za pomoč otrokom izročil ček za 10.000 poljskih zlotov, kar je okoli 10.000 nemških mark. (Foto: A. B.)

šimi tujimi farmacevtskimi firmami na poljskem trgu. Tu Krka prodaja več kot 60 zdravil, tri četrtine prihodkov ustvari s prodajo zdravil na recept, v zadnjem času pa se močno povečuje prodaja tako imenovanih zelenih zdravil, ki jih je moč dobiti v prosti prodaji.

"Zaradi Krkine proizvodnje v Varšavi se ne bo zmanjšala njena proizvodnja doma, bo pa s tem Krka na Poljskem dobila status domačega proizvajalca in tako boljše pogoje za registracijo in prodajo zdravil na tem pomembnem trgu," pravi Miloš Kovačič.

A. BARTELJ

Berite danes

stran 3:

• Smarjeta v pričakovanju občine

stran 4:

• V Malinah napetost popustila

stran 5:

• "Delavce plačujemo sramotno nizko"

stran 6:

• Kako iz upnika postaneš dolжник?

stran 7:

• (Ne)zadovoljni z zapiranjem rudnika

stran 18:

• Velikolaški ambasadorski dnevi v Švici

stran 19:

• Krka se nezadržno spreminja v kloako

SREČANJE STANOVALCEV DOMOV ZA OSTARELE

DOLENJSKE TOPLICE -

Preteklo sredo je bilo na jasi v Dolenjskih Toplicah že 10. srečanje stanovalcev domov starejših občanov, ki ga je tokrat organiziral novomeški dom. Tudi zaradi lepega vremena se je v Toplicah zbralo čez 300 obiskovalcev iz šestih domov, iz Novega mesta, Metlike, Črnomlja, Grosuplja, Ponikev in Kočevja. Najmlajši udeleženec je imel 35 let, najstarejša udeleženka pa 93. V kulturnem programu so nastopile Raglje iz Trebnjega, ansambel Fink, program pa je vodil Slavko Podboj. Stanovanci so se pomerili tudi v družabnih igrah; letos so bili najboljši Metličani, ki so osvojili prehodni pokal. Drugo leto bo srečanje v Grosupljem.

Priznanje zamolčanemu umetniku

V kulturnem parku v Sodražici bo poslej na vidnem mestu stal spomenik ribniškemu rojaku akademskemu kiparju Francetu Goršetu, rojenemu pred 100 leti v Zamostecu

SODRAŽICA - Z odkritjem doprsnega kipa upodobljenega akademskega kiparja Franceta Goršeta v kulturnem parku v Sodražici so v nedeljo v ribniški občini zaokrožili nekaj mesečne prireditve v počastitev 100-letnice umetnikovega rojstva.

Že dopoldan so se spominu na tega pomembnega slovenskega kiparja, čigar ime je znano daleč po Evropi in Ameriki, a je bil v svoji domovini desetletja namerno prezrt in zamolčan, poklonili v župnijski cerkvi. Mašo je daroval ljubljanski nadškof in metropolit dr. France Rode, ki je povedal, da

je bil Gorše dober in pošten človek, globoko veren kristjan in zaveden Slovenec ter velik umetnik, in da je zato vesel, da ga je osebno poznal in z njim prijateljeval. Dejal je, da cerkev ceni umetnost in da je bila z Goršetom vedno v dobrih odnosih, za razliko od denimo Jakopiča, ki mu niso vedno dovolj priznavali njegove veljave. Ob tem je ponovil že svojo znano trditev, da je le dober kristjan lahko človek v polnosti.

Na osrednji slovesnosti popoldan je akademski slikar in učenec Goršetove šole Marijan Tršar dejal, da je Gorše zgled umetnika, ki

živi le za svoje delo in svoje vzvišene cilje, ter da je bil izjemen tudi kot učitelj. Več o umetniku in njegovem delu je povedal predsednik SAZU dr. France Bernik, ki je poudaril, da je Moderna galerija v Ljubljani prelomila zaukazani molk in pripravila veliko retrospektivno razstavo kiparjevega umetniškega dela šele leta 1987 in tako šele po Goršetovi smrti. "Odkritje spomenika danes pod pokroviteljstvom predsednika države je potrditev te prelomne manifestacije pred desetimi leti," je dejal in dodal, da pa je prav to tudi tisto, kar končno daje legitimno priznanje Goršetove osebnosti v celoti njegovi umetniški in človeški usodi.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NOVA LINIJA V TRIMU

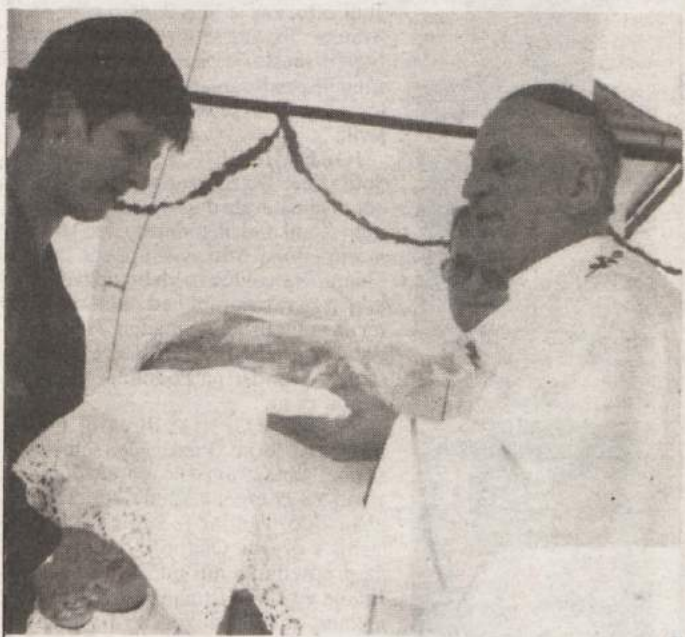
TREBNJE - V petek popoldne bodo v največjem podjetju v trebanjski občini - Trimu odprli novo linijo za proizvodnjo ognjevarnih gradbenih plošč. S to visoko avtomatizirano proizvodnjo, ki jo bo jutri odprl minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja, se bodo trimovci lahko še uspešneje spoprijeli z vse hujšo konkurenco na tujih tržiščih.

DOPRSNI KIP - Goršetov doprsni kip, ki ga je izdelal kipar Mirsad Begič, sta odkrila predsednik SAZU dr. France Bernik in ribniški župan Jože Tanko. (Foto: M. L.-S.)

VREME

Do konca tedna se bo nadaljevalo suho, vendar nekoliko hladnejše vreme.

BARAGOV DAN V DOBRNIČU OB 200-LETNICI ROJSTVA - Hkrati s to okroglo obletnico so se prejšno nedeljo številni verniki iz raznih krajev spomnili tudi 174. obletnice duhovniškega posvečenja Ireneja Friderika Barage. Slovensko mašo je vodil ljubljanski nadškof in metropolit, dr. Franc Rode, med drugimi pa je z visokimi slovenskimi cerkvenimi dostojanstveniki somaševal tudi nadškof dr. Alojzij Šuštar. Dr. Rode je označil Barago kot izjemnega človeka, kakršnih je bilo in je na Slovenskem zelo malo. Na akademiji sta prelat dr. Maksimilijan Jezernik in pater dr. Bruno Korošak predstavila potek procesa za razglasitev Baraga za blaženega. Pri slovesnosti sta ubrano pela združena študentski akademski pevski zbor Alojzij Mav in zbor župnije Dobrnica, s spretno organizacijo pa se je izkazal dobriški župnik Ivan Povšnar. Na posnetku: dr. Rode prejema kruh za bogoslužje iz rok domačinke. (Foto: P. P.)

Kandidati in predsednik

Tokratno anketo, namenjeno letošnjim volitvam predsednika Republike Slovenije, izbiranje človeka, ki bo v naslednjem obdobju vodil državo, postane posebno zanimivo v primeru, ko priprave na volitve dobijo prizvok nečesa škandaloznega. Evropa in svet lahko v tem pogledu še marsikaj naučita Slovenijo, vendar si že tudi slednja privoščijo lastne predvolilne burke. Najzgovorniji dokaz o taki Sloveniji je predlog za dolenskega predsedniškega kandidata. Avtorji predloga so se potrudili, da so osmešili človeka, ki se svoj živni dan ni silil v politiko. Če se bo ob tej ponesrečeni šali o državnem predsedniku iz Dolenjske sploh kdo smejal, tega gotovo ne bodo počeli v vrhovih najvplivnejših slovenskih strank. Te stranke imajo namreč preveč dela same s seboj in z možnimi partnerji. Veliko oči je uprtih predvsem v t. i. pomladne stranke, ki so sprva prisegale na skupnega predsedniškega kandidata, vendar so to zamisel opustile v medsebojnem boju za prevlado. Iz tega boja se je porodila tudi domala znamenita Janševa izjava o predsedniških kandidatih kot Krjavljih, izjava, ki jo je potrebno sicer razumeti kot dobro namenjen predvolilni udarec kandidatu Milanu Kučanu, in ne kot posmeh preostalim kandidatom, Kučanovim tekmečem. Kaj menite o dogajanju pred predsedniškimi volitvami, ali ste se odločili že celo za ime, ki ga boste podprli?

IVICA STUNKOVIČ, prodajalec, doma iz Dobove: "Všeč so mi tisti kandidati za predsednika države, ki hočejo spremeniti razmere pri nas. Kandidat mora biti zelo demokratična osebnost, ni pa pomembno, iz katere stranke je, ali je nestranski, star ali mlad. Predsednik države mora imeti za seboj ljudstvo, predvsem mladino, ki razmišlja drugače kot druge generacije."

PETRA NOVAK, diplomirana sociologinja s Senovega: "Mislim, da trenutno v Sloveniji Kučanu ni možno najti ustreznega protikandidata, saj pri nas politično polje še ni tako strukturirano, da bi se natančno vedelo, kam kdo sodi in za kaj se zavzema. Zato se tudi ljudje, ki so sposobni in morda primerni za predsednika, za politiko ne odločajo."

FRANC BELAVIČ, upokojenec iz Črnomlja: "Zasledujem, kaj se dogaja pri nas na političnem področju in okoli predsedniških volitev. Moje mnenje je, da se za volitve troši preveč družbenega denarja, pa tudi, da ta verjetno odteka v nepravde žepa. Bistvenih sprememb glede tega tudi letos ne pričakujem, saj ostajajo na vrhu krogi, ki to dopuščajo."

JOŽE MOLEK, železniški uslužbenec iz Slamne vasi pri Metliki: "Spremljam dogajanje okoli predsedniških volitev in ugotavljam, da se pravzaprav nič novega ni zgodilo, saj pravega protikandidata dosedanji predsednik še nima in ga, kot vse kaže, tudi ne bo imel. Za demokracijo bi bilo bolje, če bi ga imel, vendar pa mislim, da bo vse ostalo tako, kot je bilo do sedaj."

MIRKO PELKO, upokojenec iz Krmelja: "Prepričan sem, da bi Janez Janša takoj kandidiral za predsednika republike, če bi bil prepričan, da lahko zmaga. Tako pa, ker nima nobenih možnosti v konkurenci s Kučanom, zaničljivo govori o drugih kandidatih kot Krjavljih. S predsednikom SDS soglašam le, da nihče od doslej znanih kandidatov ne more biti kos Milanu Kučanu."

EDI ZAVRL, upokojenec iz Šenturperta: "Proti sedanjemu predsedniku države bi bil na jesenskih predsedniških volitvah najmočnejši protikandidat gotovo Janez Podobnik. Tudi zato, ker je SLS 2. najmočnejša stranka. To, kar se grede nekateri v Novem mestu, je pa norčevanje iz institucije predsednika in vseh kandidatov, ki so se ali se še bodo morda pojavili."

JOŽE MIHELIČ, ključavničar iz Sodražice: "Razočaran sem nad SLS, ker ni upoštevala dogovora s pomladnimi strankami, in tudi zato, ker se ne morejo dogovoriti za skupnega kandidata. Na volitve to slabo vpliva, in ker so že razočarani nad politiko, jih bo na voliških vedno manj. Čas je, da dobimo predsednika iz katere druge stranke, vendar pa Podobnik ni primeren za to."

FRANC RUPNIK, direktor Obnove iz Kočevja: "Presenečen sem, da se pomladne stranke ne morejo dogovoriti za skupnega kandidata. To je absurdno, vendar je realen odraz stanja v družbi. Očitno je, da drugega predsednika niti nočemo izbrati. Ljudje v velikih firmah niso za spremembe, saj želijo dokončati razprodajo družbenega premoženja. Funkcija predsednika očitno ni samo častna."

STANE VIDIC, podjetnik iz Novega mesta: "Zgrožen sem nad dolenskim kandidatom za predsednika države, pravzaprav nad takšnim načinom izkoriščanja vaškega posebnosti, saj imajo zaradi tega drugod po Sloveniji Dolenjce za neresne ljudi. Kandidat za predsednika pa le ne more biti vsakdo. To mora biti razgledan človek, imeti pa mora tudi še več drugih kvalitiet."

MEDNARODNA VOJAŠKA VAJA "ESPERIA 97"

PRIMOŽI - Prejšnji ponedeljek je bil v Primožih pri Kočevski Reki slavnostni postroj enote 67 pripadnikov Slovenske vojske, ki so odšli na 10-dnevno mednarodno vojaško vajo "Esperia 97", ki poteka v okviru programa Partnerstva za mir v organizaciji generalštaba italijanske vojske v Altu Adige na južnem Tirolskem. Poveljnik slovenskega kontingenta brigadir Bojan Šuligoj, ki je eden od obeh poveljnikov vaje, je ob tej priložnosti povedal, da je glavni namen vaje spodbujanje mednarodnega sodelovanja pri mirovnih akcijah, in poudaril, da vaja ni pomembna le zato, ker bo pri njej sodelovalo doslej največ slovenskih vojakov, ampak ker bodo preverili tudi vodstvene sposobnosti slovenskih častnikov. Slednje je podkrepil tudi podpolkovnik Vojko Adamič iz učnega oddelka štaba Slovenske vojske, ki je povedal, da se v tej vaji slovenski častniški kader - ta prihaja iz enot po vsej Sloveniji, medtem ko je večina vojakov iz 1. specialne brigade - prvič pojavil v vlogi poveljujočega kadra na vseh šestih nivojih vaje. Poleg Italije in Slovenije v vaji sodelujejo še enote iz Avstrije, Madžarske, Makedonije in Albanije, potekala pa bo še vse do sobote.

M. L.-S.

• Pod udarom divjstva v vojni se sprevrže prav vsak ideal. (Big-nardi)

Slab odziv brezposelnih na ponudbe

Na Dolenjskem in v Beli krajini je nekaj več kot 5.700 brezposelnih - Prejemnikov nadomestil in denarnih pomoči manj kot tretjino - Do prejemnikov pravic strožji

NOVO MESTO - Konec avgusta je bilo na novomeški enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje prijavljenih 5.724 brezposelnih ljudi. Največ brezposelnih oseb je bilo v novomeški upravni enoti, in sicer 3.316, sledi črnomaljska upravna enota z 1.207 brezposelnimi, trebajnska s 750-imi in metliška s 437-imi. Najbolj se je brezposelnost zmanjšala v črnomaljski upravni enoti, kjer je bilo še na začetku leta okrog 1.500 brezposelnih, v glavnem na račun večjega zaposlovanja Danfossa. Trajanje brezposelnosti pa raste in znaša povprečno že leto in pol.

Med brezposelnimi je nekje enak delež žensk kot moških, po starosti pa je veliko večji delež starejših. Starih nad 40 let je skoraj 43 odst. vseh brezposelnih, starih do 26 let pa je dobrih 27 odst., večina teh pa je iskalcev prve zaposlitve. Glede na izobrazbo je večina nekvificirane delovne sile, torej s 1. in 2. stopnjo izobrazbe, teh je skoraj 3.300; precej je še ljudi s 4. stopnjo izobrazbe, med njimi je največ mizarjev, kovinarskih poklicev, avtomobilstvo, prodajalcev, gostinskih in tekstilnih poklicev ter administratorjev. Med tekstilci in avtomobilisti je skoraj polovica starih nad 40 let. S 5. stopnjo izobrazbe pa je največ strojnih tehnikov, ekonomskih tehnikov - teh je kar 40 odst. mlajših od 25 let - in gimnazijskih maturantov.

Denarna nadomestila prejema 1.530 brezposelnih in denarno pomoč 269; skupaj prejema denar dobrih 31. odst. vseh brezposelnih. Pravica do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti izhaja iz minule delovne dobe, ima pa omejitve: do prenehanja dela mora priti iz objektivnih razlogov, ugotavlja se tudi socialni status, ali ima brezposelni še druge legalne vire dohodka. Denarna pomoč pa je povsem social-

na kategorija, do katere so brezposelni upravičeni po izteku denarnega nadomestila, odobritev pa je pogojena z višino dohodka na člana družine. Traja največ 6 mesecev in znaša 80 odst. zadržane plače.

Na zavodu imajo več programov izobraževanja in usposabljanja brezposelnih, od prekvalifikacij in dokvalifikacij, programe usposabljanja z delovnim razmerjem kot do motivacijskih programov kot so klub za iskanje zaposlitve ali podjetništvo za mlade. "Odziv brezposelnih na neposredno ponudbo za zaposlitev je večji kot pa na motivacijske programe, ker

menijo, da slednji dajejo le abstraktne cilje, v katerih pa ne vidi konkretnih rešitev. Sicer pa na odziv pri nas vplivajo tudi letni časi," je povedal direktor novomeške enote zavoda Frane Smerdu. Že sedaj obravnavajo prejem-

• Zadnje čase je bilo kar nekaj primerov, ko so kot tehnološki presežek postali brezposelni starejši delavci, potem dve leti prejemi denarno nadomestilo, po dveh letih pa so čas prejemanja denarnega nadomestila lahko podaljšali še za tri leta do upokojitve. Z obetajočimi se spremembami zakona na tem področju pa podaljšanje prejemanja denarnega nadomestila ne bo več mogoče. Vse kaže, da tisti, ki do sprejetja sprememb zakona še ne bodo imeli odločbe o podaljšanju, do tega po vsej verjetnosti ne bodo upravičeni.

nike pravic z večjo pozornostjo in v primeru, če odklonijo programsko ali poklicno ponudbo, to pravico tudi odvzamejo.

J. DORNIŽ

KONCERT ZORANA PREDINA IN SKUPINE ŠUKAR

NOVO MESTO - Kulturni center Janeza Trdine vabi na nastop Zorana Predina in skupine Šukar, ki bo v petek, 26. septembra, ob 20 uri. Skupaj bodo predstavili njihovo novo kaseto in CD ploščo Mentol bombon.

SLOVENCIV ZDA BREZ VIZUMOV

LJUBLJANA - Združene države Amerike bodo 1. oktobra ukinile vstopne poslovne in turistične vizume za državljane Republike Slovenije. Slovenijo so namreč uvrstile med 25 držav, ki so vključene v program poskusne ukinitve vizumov za ZDA. Za zdaj slovenski državljani za vstop v ZDA še potrebujejo vstopni vizum, kot so nam sporočili iz ameriškega informativnega središča v Ljubljani. Pogoj za odpravo vizumov je med drugim dosedanja nizka stopnja odklonjenih vizumov slovenskim državljanom.

35-LETNICA DRUŠTVA GLUHIH IN NAGLUŠNIH

KRŠKO - Društvo gluhih in naglušnih Posavja bo organiziralo v soboto v Krškem prireditve ob mednarodnem dnevu gluhih in svoji 35-letnici. Za to priložnost pripravljajo več športnih, kulturnih in družabnih dogodkov. Društvo bo ob svoji obletnici izdalo tudi brošuro.

KASETA ZA PROMOCIJO GOSPODARSTVA

POSAVJE - Obrtniki in podjetniki Posavja ugotavljajo, da v regiji ni enotne predstavitve produkcijskih zmogljivosti Posavja, zato so bili župani mnenja, da je potrebna enotna promocijska kasetna, aktivnosti za izdelavo pa bo nosila območna gospodarska zbornica.

MESTNA OBČINA NOVO MESTO Občinski svet

Komisija za priznanja in nagrade

Na podlagi 2., 4. in 8. člena Odloka o priznanjih in nagradah Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS št. 8/96) Komisija za priznanja in nagrade objavlja

RAZPIS NAGRAD IN PRIZNANJ MESTNE OBČINE NOVO MESTO ZA LETO 1997

I.

Mestna občina Novo mesto zbira predloge za naslednje nagrade in priznanja:

1. Naziv častni občan Mestne občine Novo mesto
2. Nagrada Mestne občine Novo mesto
3. Trdinova nagrada
4. Plaketa mesta Novo mesto

1. **Naziv častnega občana Mestne občine Novo mesto** se podeljuje posameznikom, ki dosežejo zelo pomembne trajne življenjske uspehe, ustvarjalnost in inovativnost na gospodarskem, znanstvenem, umetniškem, kulturnem, športnem, vzgojno-izobraževalnem ali humanitarnem področju ter s tem predstavljajo občino doma in v svetu in ki pomenijo izjemen prispevek k razvoju občine, dela in življenja v njej.

2. **Nagrada Mestne občine Novo mesto** se podeljuje občanom Mestne občine Novo mesto, ki dosežejo pomembnejše trajne uspehe na gospodarskem, kulturnem, športnem, vzgojno-izobraževalnem in humanitarnem področju.

3. **Trdinova nagrada** se podeljuje občanom Mestne občine Novo mesto, ki dosežejo pomembnejše trajne uspehe na kulturnem, prosvetnem, literarnem in znanstvenem področju.

4. **Plaketa mesta Novo mesto** se podeljuje zaslužnim posameznikom, podjetjem, zavodom ter organizacijam in društvom, ki dosežejo izredne uspehe na področjih, na katerih delujejo in s tem bistveno pripomorejo k ugledu občine.

II.

Predloge za podelitev priznanj in nagrad Mestne občine Novo mesto lahko dajo fizične osebe, podjetja, zavodi, krajevne skupnosti, društva in delovna telesa občinskega sveta.

III.

Predloge z obrazložitvijo predlagatelj posredujejo na naslov: **Mestna občina Novo mesto, Komisija za priznanja in nagrade, 8000 Novo mesto, Seidlova cesta 1, z oznako "ZA RAZPIS NAGRAD IN PRIZNANJ MESTNE OBČINE NOVO MESTO"**, najkasneje do 25. oktobra 1997.

IV.

Predloge za podelitev priznanj in nagrad bo obravnavala Komisija za priznanja in nagrade občinskega sveta Mestne občine Novo mesto.

O dodelitvi priznanj in nagrad Mestne občine Novo mesto bo odločal občinski svet.

V.

Priznanja in nagrade bodo podeljene na slavnostni seji občinskega sveta.

V Sevnici dvakrat več, v Novem mestu manj brezposelnih

Grenak kruh invalidov

LJUBLJANA - Število brezposelnih invalidov v Sloveniji še vedno močno narašča, čeprav se celotna brezposelnost v zadnjih dveh letih umirja ali celo upada. Samo lani je bilo v primerjavi z letom 1995 spet za petino več brezposelnih invalidov. Najbolj narašča število delovnih invalidov, ki jih je med vsemi brezposelnimi invalidi skoraj štiri petine. To kaže, da država pri zaposlovanju delovnih invalidov še vedno nima učinkovitih prijemov za njihovo vključevanje na trg dela.

Statistika kaže, da je lani v primerjavi z letom prej najbolj naraslo število brezposelnih invalidov v Sevnici, saj jih je bilo tam kar dvakrat več. Na drugi strani lestvice pa je Novo mesto, kjer se je njihovo število celo za desetino zmanjšalo.

Analitiki zavoda za zaposlovanje ugotavljajo, da na naraščanje števila brezposelnih invalidov najbolj vplivajo stečajni velikih firm. Invalidi so namreč ob ugotavljanju tehnoloških presežkov zaščiteni in jih ni mogoče uvrstiti na liste preseženih delavcev. Med nezaposlene, če imajo status delavca, jih lahko privede le stečaj. In ko enkrat izgubijo delo, to za veliko večino delovnih invalidov po-

meni, da so delo izgubili za vedno. Možnosti, da bi se ponovno zaposlili, so namreč izjemno majhne. Toda "krivda" za to ni le na strani delodajalcev, kot marsikaj mislimo, temveč tudi na strani invalidov samih. To še posebno velja za delovne invalide. Za vse kategorije invalidov je namreč možno reči, da se delodajalci za njihovo zaposlitev težko odločajo. Po drugi strani pa delovni invalidi, ki prejemajo razmeroma ugodna denarna nadomestila, spričo razmer v gospodarstvu, obilica začasnih zaposlitev in nezanesljivih plač, neradi zapuščajo razmeroma varen položaj, ki ga imajo kot čakajoči na zaposlitev.

Eden najpomembnejših ukrepov za pospeševanje zaposlovanja invalidov je usposabljanje. Z uspešnim usposabljanjem je namreč mogoče zmanjšane oziroma omejene delovne sposobnosti invalidov odpraviti bodisi s prekvalifikacijo v drug poklic ali z dodatnim usposabljanjem. Tudi invalidska podjetja so za zaposlitev invalidov ena izmed možnosti. V Sloveniji je firm s takšnim statusom že okoli sto; z njimi je "pokrita" vsa država. Lani jih je na novo nastalo 15, status pa jih je izgubilo sedem. Te firme prejemajo od države subvencije, to pa jim nato omogoča nekoliko laže zaposlovanje invalidnih oseb.

Invalidom je torej možno pomagati, da pridejo do dela in kruha. Vendar ne vsem. Če bi hoteli ustaviti naraščanje števila brezposelnih invalidov, bi jih morali letno zaposliti okoli 1500, a lani jih je našlo zaposlitev skoraj trikrat manj, samo 575.

VINKO BLATNIK

Komunala in Krka skupaj za okolje

Krka bo v posodobitev komunalne čistilne naprave v Ločni vložila 44 milijonov tolarjev, čeprav ima lastno čistilno napravo - Revoz bi se najraje izognil celo plačevanju kanalščine

NOVO MESTO - Novomeška Komunala zadnja leta veliko vlaga v izgradnjo kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav. Kanalizacijo ima v vseh treh občinah že okrog 65 odst. vsega prebivalstva. Predvsem z delovanjem čistilnih naprav pa imajo veliko težav. Z zbranim denarjem ne morejo pokriti niti petine stroškov, ki jih imajo z obratovanjem in vzdrževanjem, le pri centralni čistilni napravi v Ločni je ta odstotek višji, saj pokriva tri četrtine vseh stroškov. Kar ob 70 odst. prihodkov pa so bili, ko je Krka zgradila svojo čistilno napravo.

Tako kot povsod drugod se vse začne in konča pri denarju. V lanskem letu je Komunala uspelo zbrati za gradnjo in obnovo čistilnih naprav in kanalizacije 180 milijonov tolarjev, kar je 30 odst. več kot predlani. Denar so nabrali iz različnih virov. Bremenijo jih tudi obveznice, saj vračajo obroke iz amortizacije.

Eden večjih projektov je gradnja sekundarne kanalizacije v

• **Pobudo za odpravo smradu s čistilne naprave je dala Krka. V Krki se namreč odgovorno obnašajo do okolja in so za njegovo ohranitev pripravili veliko narediti, zato je Komunala Krki zelo hvaležna. "Na drugi strani pa je Revoz, ki bi se najraje izognil že rednemu plačevanju prečiščevanja odpadka, čeprav ravno Revoz najbolj obremenjuje čistilno napravo v Ločni, kaj šele da bi bili pripravljeni vlagati v čistejšo okolje, ki so ga s svojo proizvodnjo onesnažili tudi njihovim delavcem," pravi Kelvišar.**

Stopičah. "Ker je teren zelo zahteven, bo znesek za dela na koncu verjetno iz predvidenih 70 milijonov tolarjev narasel na okrog

ŠANSONI MARKA BOHA IN ROKA ORLA

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov v sodelovanju s hotelom Krka pripravljajo koncert šansonov in jazz standardov z naslovom: "Sonček sveti na deželo to", ki bo v petek ob 20. uri na terasi hotela Krka, v primeru slabega vremena pa v hotelski restavraciji. Nastopila bosta Marko Boh na klaviaturah in Rok Orel s petjem.

VPIS V DUHOVNO UNIVERZO TUDI PRI NAS

LJUBLJANA - Duhovna univerza letos ponovno vpisuje v 1. letnik tudi v Novem mestu. Predstavitev univerze bo 1. oktobra ob 18. uri v Novem mestu, v Razvojnoinobrazovalnem centru na Novem trgu 5, in v Trebnjem, v knjižnici Pavla Golie na Kidričevi 2. Vabijo vse odrasle, ki jih zanima osebna rast in duhovno zorenje.

BRUNCH V HOTELU KRKA

NOVO MESTO - V restavraciji novomeškega hotela Krka so uvedli nov obrok - brunch. Gre za obrok, ki so si ga izmislili Američani in je med zajtrkom in kosilom, nekakšna kombinacija poznega jutranjega in zgodnjega opoldanskega obroka. Brunch strežejo v hotelu Krka ob nedeljah med 11. in 15. uro.

NOVO V NOVM MESTU

Avtotehna LEASING

finančne storitve in leasing, d.o.o

AVTOTEHNA LAESING d.o.o. Vam za prodajni program Avtotehne nudi ugoden kredit za nakup avtomobila po obrestni meri **TOM + 5 %** za fizične osebe. Pravnim osebam nudimo nakup po sistemu leasing. Izbirate lahko med tovornimi vozili Iveco, vilicarji Fiat - Om osebnimi vozili Opel in Nissan ter ostalo opremo, ki jo nudi Avtotehna.

Najdete nas v pritličju zavarovalnice TILIA. Naša telefonska številka je: **068 / 39 - 17 - 289, fax: 39 - 17 - 290**

S. M.

100 milijonov," je povedal direktor novomeške Komunale Marjan Kelvišar. Ta kanalizacija naj bi bila dokončana prihodnje leto.

Njihova največja investicija pa je posodobitev centralne čistilne naprave v Ločni, katere zmogljivost je 45.000 enot, kar pomeni, da je narejena za toliko prebivalcev; tako velike čistilne naprave nimajo niti v Ljubljani, Celju in ne v Mariboru. Zgrajena je bila leta 1975, potem pa jo je Komunala vsa leta dograjevala in obnavljala.

"Že nekaj časa si skupaj s Krko prizadevamo za odpravo smradu, vendar ta problem ni rešljiv čez noč," pravi Kelvišar. Začeli so že s prvo investicijo, vredno skoraj 83 milijonov tolarjev, od tega bo Krka prispevala kar 44 milijonov. Za prediščenje bodo zgradili zaprt sistem, kjer se bo odpadna voda grobo prečistila; to bo opravila moderna naprava, ki jo sestavljajo v Nemčiji, konec leta pa naj bi jo montirali. Krka pa bo poskrbela za dehidracijo blata. V bodočnosti pa naj bi skupaj s Krko zgradili t.i. malo tovarno za obdelavo blata, iz katerega bodo na koncu izdelali brikete. To je zelo zahteven projekt, za katerega bodo potrebovali več let, stal pa bo več milijonov mark.

J. DORNIŽ

Telefonija na Uršnih selih

Telekom Slovenije postavil na Uršnih selih sodobno telefonsko centralo - Več kot 90 novih naročnikov

URŠNA SELA - V soboto, 20. septembra, je bilo na Uršnih selih slovesno. Predsednik krajevnih skupnosti Matija Zamida in predsednik gradbenega odbora Anton Klobučar sta po krajši slovesnosti s prerezom traku simbolično predala namenu sodobno digitalno telefonsko centralo in digitalni kabelski prenosni sistem. Slovesnosti so se udeležili generalni direktor Telekom Slovenije mag. Adolf Zupan, direktor novomeške enote Telekom Slovenije ter številni drugi gostje.

Pred desetimi leti so na Uršnih selih dobili prve telefonske priključke, dvojčke, takoj zatem pa se na telefonsko omrežje zaradi preobremenjenosti ni dalo več priključiti. S pomočjo dvojčkov in PCM-ov je bilo vključenih kar 71

telefonov, gostota pa je bila le nekaj nad 9 telefonov na 100 prebivalcev. Zaradi vse večjih interesov, potreb po novih storitvah, po boljšem servisiranju uporabnikov in zaradi splošne modernizacije telekomunikacijskega omrežja je Telekom Slovenije na Uršnih selih pred kratkim spremenili omrežje v samostojno zaokroženo celoto z novo telefonsko centralo. Prej je bilo njihovo telefonsko omrežje del krajevnega kabelskega omrežja Dolenjske Toplice.

Zgradili so tudi krajevno kabelsko omrežje, glavna izvajalca sta bila obrtnik Kukavica iz Mirne Peči za gradbena dela in podjetje Mensel iz Ljubljane za montažna dela. Kot je povedal predsednik gradbenega odbora Anton Klobučar, pa so se prav z zemeljskimi deli zelo namučili, ker so imeli pretežno delo s kamnom in ne z zemljo.

Na novozgrajeno omrežje se je priključilo že preko 90 novih naročnikov. Nova centrala in medkrajevni sistem sta stala 12 milijonov tolarjev, gradnja okrog 130 priključkov pa dodatnih 30 milijonov tolarjev. S temi novimi priključki se bo na Uršnih selih gostota povečala za 3-krat, na preko 26 telefonov na 100 prebivalcev.

J. D.

Šmarjeta v pričakovanju občine

Še zadnja vas, Orešje, dobila vodovod - V načrtu kanalizacija, razvoj turizma in malega gospodarstva - Za podaljšanje samoprispevka in za samostojno občino

ŠMARJETA - V krajevni skupnosti Šmarjeta, pravzaprav v Orešju, so prejšnji teden slovesno odprli vodovod z dvema vodohranoma: Šmarjeta in Orešje, ki je stal 66 milijonov tolarjev, krajevna skupnost pa je zanj prispevala 14 milijonov. V prvi fazi se je nanj priključilo čez 40 gospodinjstev, v kratkem pa naj bi se jih priključilo še nekaj, predvsem vikendarjev. S to pridobitvijo pa se bo izboljšala tudi voda za Šmarjeto in Gorenjo vas, možnost priključitve na vodovod Orešja pa bodo imele tudi nekatere vasi iz krajevnih skupnosti Bela Cerkev.

V krajevni skupnosti Šmarjeta imajo vodovod vse vasi razen vrh Vinjega Vrha in Kogla, kjer je lokalni vodovod. "S tem pa smo izpolnili tudi srednjeročni plan, kjer smo zapisali, da moramo v letošnjem letu zaključiti z gradnjo vodovodov," pove predsednik šmarješke krajevnih skupnosti Janez Kermc. Sedaj se bodo lotili gradnje kanalizacije v vse vasi in to zapisali tudi v program za podaljšanje samoprispevka, ki bo v kratkem dan na referendum. V primerjavi z nekaterimi drugimi krajevnimi skupnostmi imajo v Šmarjeti na področju kanalizacije prednost, saj imajo Šmarjeta, Gorenja vas in Šmarješke Toplice že kanalizacijo, v krajevni skupnosti pa imajo tudi že dve čistilni napravi, ena je Komunalna, druga pa Krkina.

V vse vasi je napeljan telefon, s telefonskimi priključki imajo pokritega okrog 40 odst. prebivalcev oz. od 800 gospodinjstev, ko-

gram samoprispevka nameravajo zapisati še spodbujanje razvoja turizma in drobnega gospodarstva. "Z zdravilišči Šmarješke Toplice se dogovarjamo o pripravi vinske ceste, ki naj bi potekala od Trške gore, Kogla do Vinjega vrha, za to pa je potrebno urediti zidanice, vinotoče in še kaj," razlaga Kermc. Nekateri kmetje že sedaj dobro sodelujejo s toplicami in jih oskrbujejo z doma pridelano hrano.

V Šmarjeti so imeli letos spomladni zbor krajanov, na katerem so ljudje zahtevali, naj krajevna skupnost pohiti z ustanovitvijo samostojne občine, saj je večina njih prepričana, da dobijo nazaj v Šmarjeto premo denarja. Iz občinskega proračuna dobijo okrog 5,3 milijona tolarjev za ceste, komunalo, redno dejavnost krajevnih skupnosti in zimsko skužbo. "Samo iz turistične takse pa se v Novo mesto prelije okrog 20 milijonov tolarjev letno, da ne govorimo o nadomestilih za stavbna zemljišča; nazaj pa dobimo malenkost, zato si močno želimo samostojno občino, ker ne bi radi zaostali za razvojem," zaključuje Kermc.

J. DORNIŽ

GOSTIŠČE LOKA SPET ODPRTO - Minuli petek je bila otvoritev priljubljenega novomeškega gostišča Loka, ki je bilo že nekaj časa zaprto, pred kratkim pa sta ga vzela v najem zakonca Piperčič iz Škofje Loke in se zaradi tega tudi preselila v Novo mesto. Vesna Piperčič je povedala, da so se za najem dogovorili s Tilio že konec maja, potem so objekt obnavljali, s prvim septembrom pa so odprli teraso in bife, od petka naprej pa je odprta tudi restavracija. Ponujali bodo izbrana vina, dobro hrano, še posebej bo bogata izbira rib. Vsak dan pa bodo imeli na voljo tudi malice in kosila. Vso srečo je novim najemnikom zaželel tudi novomeški župan Franci Koncilija, ki je skupaj z lastnico Vesno gostišče simbolično odprl. (Foto: J. Dornič)

SREČANJE FILATELISTOV - Filatelistično društvo Novo mesto, ki šteje okoli 130 članov, dvakrat na leto pripravi srečanje filatelistov, numizmatikov in kartofilov. Tako srečanje zadnjo soboto v novomeškem hotelu Krka je bilo že sedemnajsto po vrsti, udeležili pa so se člani iz slovenskih in hrvaških društev in številni obiskovalci. Ob tej priložnosti so predstavili nedavno izšli znamki ob 100-letnici rojstva kiparja Franceta Goršeta in razglednico ter znamko z lončenim šentjernejkim petelinom in razglednico s podobo petelina, delo slikarke Danje Bajc, članice novomeškega društva. (Foto: A. B.)

NA OTVORITVI VODOVODA OREŠJE - Orešje je razložena vas, kjer živi okrog 80 prebivalcev, pred kratkim pa je tudi v njihove domove po ceveh pritekla voda. Vodovod z dvema novima vodohranoma, za katerega je denar prispevala novomeška Komunala, gradil pa ju je Novograd, je stal 66 milijonov tolarjev. Krajevna skupnost Šmarjeta je za vodovod prispevala 14 milijonov tolarjev, poskrbela pa je za zemeljska dela. Na fotografiji so šmarješki osnovnošolci, ki so na otvoritvi recitali o vodi. (Foto: J. Dornič)

ZADNJI DAN - Po skoraj 30-ih letih so v petek zaprti priljubljeni Dolenjski bife in delikatesa na novomeškem Glavnem trgu. Stalne goste je to potrla in užalostilo. Če že ne toliko zaradi bifeja - teh je res na vsakem vogalu - pa toliko bolj zaradi delikatese, kjer je bilo dopoldne moč kupiti toplo mesnino za malico, posebno pa je bila ta delikatesaznana pa pečeni in ocvrti piščanci, veliki izbiri delikates in zalogi vin. (Foto: J. D.)

Ena gospa je rekla, da si Labodove delavke po certifikatu o zagotavljanju kakovosti želijo še certifikat o zagotavljanju spodobnih plač.

Suhokranjski drobiž

ORGANIZIRALE IZLET - Aktivistične RKZ iz Mestnih njiv in predsednica krajevnega odbora RK Jožica Kritan so lepo izpeljale izlet za njihove starostnike. Ustavili so se tudi v rojstni vasi aktivistke Anice Tomšič, roj. Hočevar, na Jami, kjer so si ogledali vas in hišo dr. Frana Bradača (na sliki Anica Tomšič, levo, in Jožica Kritan).

NOVE TABLE Z IMENI - V Žužemberku so v soboto postavili nove table z imeni ulic. Naročnika del sta Mestna občina Novo mesto in KS Žužemberk. Table v zeleni barvi bodo odslej označevale ulice, katere so poimenovali v krajevni skupnosti že pred leti. V načrtu imajo tudi turistične table, katere bi postavili prihodnje leto na vseh vpadnicah v Žužemberk in bi obveščale turiste o turistični ponudbi v kraju.

RAZGRNITEV - V sejni sobi KS Žužemberk je ob 15. oktobra razgrnitev osnutka sprememb lokacijskega načrta kanalskega sistema in čistilne naprave v Žužemberku.

Na kulturnem zemljevidu Slovenije

Prireditve "Pridi zvečer na grad" pritegnile 1000 obiskovalcev več kot leto poprej - Tudi prihodnje leto naprej s podobnim, a novim programom - Bela krajina se prebujala

METLIKA - Pripravljalni odbor metliških poletnih kulturnih prireditev "Pridi zvečer na grad" je imel na četrtkovem sestanku v gostilni Petra Badovinca na Jugorju pravzaprav lahko delo, ko naj bi ocenil delo v preteklem letu. Njegova predsednica Anica Kopinič, sicer ravnateljica metliške Ljudske knjižnice, bi oceno pretekle poletne sezone lahko strnila le v besedah: "Vsestransko uspešna, zadovoljila je vse okuse."

Pa sestanek ni izvenel v samovšečnem nizanju uspehov, ampak v treznemu ugotavljanju posrečenih potez in nekaterih šibkih točk, ki bi se jih dalo z malo muje izboljšati, ali pa odstraniti. Nesporno je, da sta Metlika in metliški grad samoumevni in tako rekoč idealni prostor za take prireditve na sončni strani Gorjanec, če pa svoje doda še vreme, kot je bilo letos, dober rezultat skoraj ne more izostati. O tem pričata številni obiskovalci in nastopajočih pa tudi dejstvo, da se je Metlika zdaj verjetno za trajno zapisala v slovenski kulturni zemljevid in da jo upoštevajo marsikje tudi v mednarodnem svetu.

Soglasni so bili ob ugotovitvah, da je za nekatere prireditve grajsko dvorišče pretesno in da bi jih bilo ob lepem vremenu dobro preseliti na trg pred cerkvijo, pa tudi dosedanja praksa, da je bilo včasih

SEDMOŠOLCI NA CELJSKEM SEJMU

METLIKA - Obrtna zbornica Metlika že vrsto let dobro sodeluje z osnovno šolo Metlika. Rezultat tega sodelovanja je bil tudi obisk celjskega sejma, ki se ga je udeležilo 84 metliških sedmošolcev. Na sejmu so si ogledali predstavitev poklicev, zlasti šolanje po dualnem sistemu. Izlet mladih v Celje je Obrtna zbornica v veliki meri podprla, tako sodelovanje pa je gotovo v korist obema partnerjema.

Nova pošta vsa v znamenju šestice

Od sobote se Črnomaljški lahko ponašajo z novo pošto, ki je tudi simbol novega duha v našem poštne življenju - Tudi poštna trgovina in spominska loža

ČRNOMELJ - Minister za promet in zveze mag. Anton Bergauer je v soboto ob prisotnosti slovenskega poštne direktorja mag. Alfonza Podgorelca, črnomaljskega župana Andreja Fabjana, direktorja novomeške pošte Karla Kapša in številnih Črnomaljšev odprl obnovljene in dograjene prostore črnomaljske pošte. Snovalec novih prostorov, inženirjema Janezu Glavanu in Gorazdu Cibicu, je v njih lepo uspelo združiti tradicijo partizanskih kurirjev in vezistov z duhom nove dobe.

Za novoodprte poštne prostore v Črnomlju je značilna številka šest. Njihova uporabna površina je kar za šestkrat večja od starih, pošta ima šest okenc za stranke in šest modernih telefonskih govornic. Kar pa je najpomembnejša novost tudi na Slovenskem, je poštna trgovina, ki na policah obiskovalcem pošte nudi blago, ki je v tesni povezavi s storitvami, ki jih nudi pošta: različni pisarniški in tehnični material ter pisalne pripomočke. Trgovina naj bi nadomestila izpad, ki ga je pošti prinesel moderni čas, predvsem prehod na telefonsko in računalniško komuniciranje.

Da slovenska pošta težko vzdružuje korak z drugimi poštami v Evropi in v svetu, je v otvoritvenem govoru povedal tudi direktor

SLOVENSKA KNJIGA KNJIŽNIM MOLJČKOM

ČRNOMELJ - Založba Slovenska knjiga je knjižnici ZIK-a v Črnomlju podarila 40 otroških knjig. Te bodo knjižnici prišle močno prav, saj nameravajo v njej z jesenjo pričeti z bralnim klubom. Knjižni moljčki, namenjenim predšolskim otrokom. Na srečanjih bodo otroci in starši imeli priložnost za pripovedovanje, pogovore, petje, igranje, risanje in oblikovanje pravljic. Ob zaključku krožka bodo podelili priznanja vsem, ki bodo uspešno zaključili svojo prvo bralno preizkušnjo.

konec tedna več prireditev, se je izkazala, vsaj kar se obiska tiče, za zgrešeno. Je pa bila uvrstitev metliških prireditev v program Imago Slovenija dobra poteza in vsaj eno prireditev na leto iz tega programa bi bilo potrebno pridobiti v Metliko in si tako zagotoviti obstanek v slovenskem kulturnem koledarju.

Posebno poglavje so razstave v grajskem Ganglovem razstavišču. Tiste, ki so sovpadle s prireditvami, so bile zelo dobro obiskane, saj obiskovalci radi izkoristijo čas pred prireditvijo in med odmo-

NOVO V GLASBENI ŠOLI

ČRNOMELJ - Ob 33-letnici svojega delovanja je Glasbena šola Črnomelj na podstrešju stavbe v Ulici Mirana Jarca 3, rojstni hiši pesnika, dobila dvorano za orkestrsko dejavnost in komorne koncerte, učilnico za instrumentalni pouk in arhivsko sobo. Otvoritev novih prostorov bo ob dnevu šole v sredo, 1. oktobra in sicer v dveh delih: ob 16. in 18. uri. Na otvoritvi bodo kot prvi v novi dvorani nastopili učenci solisti in šolski orkestri. Šolski tamburaški orkester pod vodstvom Silvestra Mihelčiča pa je že začel svojo koncertno sezono: 13. septembra je nastopil v jurjevanjski dragi v Črnomlju, 22. septembra pa v okviru Glasbenega foruma 1997 v Velenju.

ZAHVALA

V imenu ZKO Črnomelj se iskreno zahvaljujem vsem, ki so pomagali, da smo letošnje kulturne prireditve Poletje v Črnomlju lahko izpeljali. Vse prireditve so bile zelo dobro sprejete. Tudi grajski atrij je prijazno zaživel ob prijetni glasbi in številni publikli. Torej naj ne bo več razlogov za poletno kulturno mrtvilo! Projekt je stal okrog 900.000 SIT, uresničiti pa so ga pomagali: Občina Črnomelj, Gostinstvo Bela krajina, Črnomelj, Dolenjska banka, d.d., Novo mesto, Grafika in Tiskarstvo Opara, Novo mesto, Upravna enota Črnomelj, Vizija, Črnomelj, Weiss avto, Črnomelj, in Župnijski urad Črnomelj. Poleg tega se zahvaljujem za korektno in sprotno obveščanje sredstvom javnega obveščanja, še zlasti Dolenjskemu listu, Vašemu kanalu, Radiu Sraka in Studiu D iz Novega mesta.

KSENJA KHALIL
tajnica ZKO Črnomelj

rom za njihov ogled. Dogovorili naj bi se z Belokranjskim muzejem in poskusili njegov program uskladiti tako, da bi se raztegnil tudi čez poletje.

Tudi drugi večji kraji v Beli krajini so se opogumili in pričenjajo s svojimi poletnimi prireditvami, zlasti Črnomelj in Semič. To ni konkurenca, ampak pozitivna spodbuda, saj poživlja belokranjski kulturni prostor, Metličanom pa kot organizatorjem z daljšo tradicijo in več izkušnjami bi morda celo pomagalo k izmenjavi in

• Na metliških prireditvah je bilo letos 3400 obiskovalcev - kar 1000 več kot lani - zabavalo pa jih je 189 nastopajočih. Eno četrtno stroškov je pokrila vstopnina, ostalo pa 32 sponzorjev, ki se jim odbor najlepše zahvaljuje. Tudi metliška občina je že do sedaj prireditve na vse načine podpirala in tako bo tudi v bodoče, saj take, kot so, širijo metliški ugled v svet, je zagotovil župan Branko Matkovič.

trženju kulturne ponudbe, so mnili nekateri

Še nekaj predlogov je bilo glede osvetlitve in načina plakatiranja, pa tudi glede nekaterih skupin za prihodnja gostovanja, a to sodi že v priprave za naslednjo sezono in o tem bomo več pisali takrat.

T. J.

• Upanje je kot nočno nebo: nikdar ni tako temno, da ne bi odkrili kake zvezde. (Feuillet)

raznih področjih prilagaja tržnim razmeram in uvaja nove storitve, zlasti take, ki so zanimive za širši krog ljudi, in tako uresničuje načelo, da bi vsak občan lahko uredil čimveč na enem mestu.

T. J.

V Malinah napetost popustila

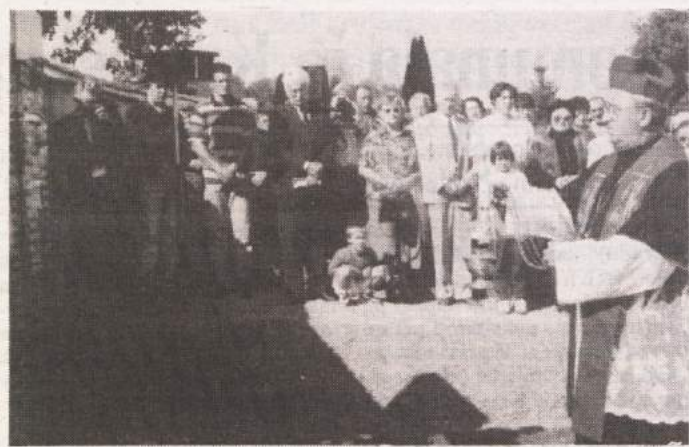
O sporu med semiško in grosupeljsko občino tečejo pogovori na republiški ravni - Do nadaljnega zamrznitev vseh potez - Belokranjske občine solidarne

SEMIČ - V vasi Maline je prodaja hiše sredi vasi krajevni skupnost Grosuplje - ta je tja nameravala naseliti večje število Romov - vaščane tako razburila, da so postavili stražo, ki naj bi novim stanovalcem vasi preprečila dostop v vas. Sestanek na ministrstvu za lokalno samoupravo - udeležili so se ga predstavniki občin Semič, Črnomelj, Grosuplje in vasi Maline - je prinesel dogovor, da spor zamrznejo, na sestanku s pristojnimi ministrstvi ta ponedeljek pa naj bi poiskali rešitev za omejen problem in se pogovorili tudi o drugih skupnih problemih na tem področju.

Gospa Alojzija Zajc je Dolenjskemu listu zagrozila s tožbo, ker je bilo v prejšnji številki v članku o dogajanju v Malinah zapisano, da je ona prodajalka kmetije, zato se ji opravičujemo. Tako je bilo namreč slišati, ko so na izredni seji

KOMISIJA ZA ZAŠČITO ROMSKE ETNIČNE SKUPNOSTI

LJUBLJANA - 11. septembra je bila z odločbo vlade republike Slovenije imenovana republiška komisija za zaščito romske etnične skupnosti, katere predsednik je mag. Božo Grafenauer, minister brez resorja, odgovoren za lokalno samoupravo, njeni člani pa so še predstavniki raznih ministrstev. V omenjeni komisiji kot člani predstavljajo še: občino Novo mesto Marija Padovan, občino Krško Zdravko Filipovič in občino Semič Ivan Bukovec. Predstavniki Romov v njej bo Jožek Horvat iz Murske Sobotice.

SPOMINSKO OBELEŽJE - V nedeljo popoldne je na pokopališču pri Treh Farah v Rosalnicah novomeški prošt Jožef Lap blagoslovil spominsko obeležje z imeni 69 žrtve revolucije iz let 1942-1945, doma iz metliške okolice. Kot je dejal Pavel Kogej, govornik na spominski slovesnosti, je med temi imeni 40 civilistov, od tega 19 žensk, ena deklica, stara 12 let, in štiri dekleta, mlajša od 15 let, pa tudi en starec, star 83 let. (Foto: T. J.)

ŽREBANJE - Na žrebanju ob zaključku mednarodnega kviza "Hrana" je bila sreča naklonjena Tini Pezdirc s Krasinca, učenki osnovne šole Podzemelj. Tina se žrebanja ni mogla udeležiti, bo pa na zaključni prireditvi, ki bo 8. oktobra v Ljubljani. Knjižničarka Marta Strahinič (levo) je ob prisotnosti ravnateljice Ljudske knjižnice v Metliki Anice Kopinič udeležencem kviza podelila tudi tolažilne nagrade, ki jih je prispeval novomeški Revoz. (Foto: T. J.)

OTVORITEV - Otvoritveni trak prenovljene pošte v Črnomlju je ob pomoči direktorja pošte Slovenije mag. Alfonza Podgorelca (levo) in župana občine Črnomelj Andreja Fabjana prerezal slovenski minister za promet in zveze mag. Anton Bergauer. (Foto: T. J.)

da bodo omogočili kupcu nemošten prevzem posesti na nepremičninah, ki so predmet te pogodbe."

Vsakemu laiku bi morale besede iz tega odstavka zazvoniti kot alarmni zvonec. Pa tudi nad besedami semiškega župana Janka Bukovca bi se zamislili. Ta je za Dolenski list povedal: "Alojzija Miklavčič, mati Alojzije Zajc, ni imela nič, ko je odšla v dom. Kmetijo so dobili bratje in sestre, mater pa so dali v dom starejših občanov v Črnomlju, kjer zanjo od leta 1989 vse stroške plačuje občina."

Mati je torej v domu, zanjo plačuje občina, domačija sredi vasi je prodana, v vasi pa zdraha, da si hujše ne bi mogli misliti. Tako so dejstva. Vsak komentar je odveč.

T. J.

• V ponedeljek je bil v Ljubljani sestanek županov občin Metlika, Črnomelj, Semič in Grosuplje, predstavnikov semiškega občinskega sveta in predstavnikov vasi Maline s predstavniki pristojnih ministrstev. Bistvenega soglasja o konkretnem primeru niso dosegli, je bil pa na predlog črnomaljskega župana Andreja Fabjana moratorij na poskus vselitve Romov v Maline podaljšan do 10. oktobra. V tem času naj bi se Fabjan in grosupeljski župan Rudolf Rome dogovorila, kaj z družino Cirile Hudorovac. Cirila je res po rodu iz črnomaljske občine, a že dvajset let živi v Grosupljem, od koder je njen mož Darko, in je tam rodila šest otrok. To družino, zatrjujejo v KS Grosuplje, bi zdaj preselili v Maline, saj po njihovem ni grosupeljska. Na tak način ni mogoče reševati romskih problemov, je bilo rečeno na sestanku.

Sprehod po Metliki

RUSOVA FANTA, TONI IN MATJAŽ, sta se vpisala med prevajalce. Prvi je iz angleščine poslovenil učbenik z vajami iz astronomije, drugi pa učbenik z vajami iz geografije. Knjigi sta namenjeni osnovnošolcem, ki radi delajo poizkuse, v pomoč pa bo sta tudi učiteljem, ki bodo lahko z vsebinami iz knjig popestrili marsikatero učno uro.

VEČKRAT JE SLIŠATI PRIPOMBE, da se Romi vozikajo naokoli brez šoferjskih izpitov. Opazke dajejo tudi tisti, ki posajajo za volan traktorja ali tudi avtomobila svojega nepolnoletnega otroka v prepričanju, da bodo s tem dokazali njegovo zrelost. Je že tako na tem svetu, da na drugih vidimo muho, na sebi pa niti slona ne.

TRGATEV JE TU in prav zanimivo je poslušati vinogradniške strokovnjake in "strokovnjake". Slednji izhajajo iz vrst vinogradnikov vikendarjev, ki so pametni za najmanj tri pravnje pridelovalce vin. Na trte in kleti se spoznajo tako dobro, da jim to že pomalem škodi.

V DISKOTEKI GHETTO je prejšnji petek nastopala legendarna skupina Zabranjeno pušenje. Menda je bilo v prostoru tako zakajeno, da sestra ni prepoznala brata na dvajsetcentimetroski razdalji. Uradnih podatkov o tem, kaj so mladi pušili, ni.

Črnomaljski drobir

KDO IMA ZDAJ VEČ? - Zavedni Črnomaljški domnevajo, da se mora Metličanom, ki so se še lani tako postavljali s svojo vinski kraljico, kar megliti pred očmi od zavisti, ko imajo zdaj v Črnomlju novo Danfossovo tovarno, novo pošto pa še miss Slovenije povrhu. In vse to v enem tednu!

OVCE BREZ KOŽUHOV - "Poglejte, kakšna sramota, to niso več moje ovce!" je jadikoval in se po končani tekmi pritoževal nad zločinom, ki se je zgodil njegovi ovčji čredici na prvem tekmovalju v ročnem strizanju ovac prejšnji vikend na Lokvah pri Črnomlju. Trop v ogradi se po strizanju res ne bi mogel udeležiti kakega lepotnega tekmovalja, ročne škarje pa so ga tako zdelale, da bi zaradi krvavih vrezov nedolžnih živali marsikateri tekmovalci moral na zagovor pred društvom proti mučenju živali. Jadikovalec je bil Peter Štefanič, veterinarski inšpektor, ljubiteljski rejec ovac in lastnik čredice, na kateri so tekmovalci sukali ostre škarje. No, rejec je vsaj jadikoval, ovce pa še tega niso mogle.

Z LEPOTO JE KRIŽ - To, da je bila za miss Slovenije izbrana prav Črnomaljška in ne kaka mladenka iz bolj centralnih ali bolj popularnih delov Slovenije, je slo očitno precej v nos uredniku tedenskega utripa na TV Slovenija, saj sicer ocenjevalni komisiji ne bi očital nestrokovnosti. Kot da bi slo pri izboru najlepše slovenske mladenke za isto stvar kot pri ocenjevanju psov, konj ali govedi. Potem bi vsaj vedeli, pri čem smo. Tudi Hitlerjevi nacisti so baje imeli pravila, po katerih so se morali ravnati njihovi rasni strokovnjaki. Tistim, ki njihovim merilom za arijsko raso niso ustrezali, se ni dobro godilo.

Semiške tropine

NEZAVIDLJIVA PRIHODNOST - Nedavno so Semičani še vzdihovali po svoji občini, zdaj pa se je vse zgrnilo nanje. Izkazalo se je namreč, da za ostarele iz prodanih kmetij v domovih za ostarele plačuje občina, tujci pa poceni kupujejo te kmetije zato, da bi vanje naselili socialne probleme, ki bi prav tako padli na občinska pleča. Strnjen krog težav, ki jih v demokracijo zazrti entuziasti gotovo niso pričakovali.

LETOS BO PA TEKLO - Te dni je v semiških goricah živo kot le kdaj. Kaj tudi ne bi bilo, saj bodo letos brali, tako pravijo poznavalci, enega boljših pridelkov v tem desetletju, pa še običajne toče ni bilo. Kako dobro bo vino zares, bodo pokazali šele naslednji meseci. Takrat pa bodo na Osojniku in v okoliških vaseh z veseljem odpirali tudi novi vodovod. Nevarnost je le, da bi kdo od samega veselja nad vsem tem obiljem ne zamenjal ene pipe z drugo.

"Delavce plačujemo sramotno nizko"

To je bila ugotovitev z okrogle mize o problematiki zaposlovanja invalidov v kočevski občini - Visoka nadomestila ZPIZ-a ovira za zaposlovanje invalidov

KOČEVJE - Ob odprtju novega obrata v invalidskem podjetju Recinko so prejšnji četrtek v Kočevju pripravili okroglo mizo o problematiki zaposlovanja invalidov v kočevski občini. Poleg predstavnikov Recinkovih družbenikov, invalidskih in drugih kočevskih podjetij so v razgovoru sodelovali tudi predstavniki ministrstva za delo, republiškega zavoda za zaposlovanje in ZPIZ-a.

Skupna ugotovitev sodelujočih v razgovoru je bila, da je Kočevje potrebovalo podjetje, ki se bo ukvarjalo s problemi invalidov. "V Recinko se nismo direktno vključili in imamo še vedno svoje invalidsko podjetje, vendar pa smo pristopili k njegovi ustanovitvi, saj

problematiko invalidov zelo dobro poznamo," je poudaril potrebo in pomen, ki ga ima na zaposlovanje invalidov v kočevski občini pred letom in pol ustanovljeni Recinko direktor Lika Janez Zalar. Ob tem se je dotaknil tudi problema plač zaposlenih invalidov in poudaril, da je ura njihovega dela izredno draga, plačila za opravljeno delo pa sramotno nizka. Menil je, da je največji problem-nizka izobrazbena struktura zaposlenih.

Vodja kočevskega urada za delo Branka Kajtna je povedala, da imajo podjetja za to že sedaj veliko možnosti, ki jim jih nudijo preko različnih oblik usposabljanj

delavcev, da pa je poleg tega, da se podjetja branijo zaposlovanje invalidov, še en vidik, ki zadeva njihovo zaposlovanje. Povedala je, da imajo na uradu za delo prijavljenih 135 invalidnih oseb, ki prejemajo nadomestila preko Zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje. "Ta so bistveno večja, kot je plača zaposlenih delavcev pri Liku ali marsikod drugod," je dejala Branka Kajtna, tehnični direktor Recinka Stane Gabrič pa je dodal, da zato ti invalidi niso pripravljeni delati. "Ker ni jasno, kaj je to "ustrezna zaposlitev", do katere so delovni invalidi, ki so prišli na zavod zaradi stečajev, upravičeni do ZPIZ-ovega nadomestila, bodo na zavodu lahko ostali vse do upokojitve," je dejal Gabrič. To pa slabo vpliva tako na zaposlovanje invalidov kot na že zaposlene invalide, so ocenili razpravljalci.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Priznanje posebnosti Kočevske

Direktor Bojan Dejak meni, da bi morala na Kočevskem država še marsikaj postoriti na svoje stroške

KOČEVJE - Zaradi nespornosti o tem, kdo naj bi zainteresirane obvestil o razgovoru o "Regionalnem razvoju kočevske občine", se je razgovor z državnim sekretarjem za zaposlovanje mag. Zdenko Kovač in direktorjem Sklada za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja, Bojanom Dejakom, prejšnji četrtek v Hotelu Valentin v Kočevju udeležilo le malo predstavnikov kočevske občine. Kljub temu so si imeli veliko povedati.

Mag. Kovačeva je dejala, da na ministrstvu za delo pripravljajo kar nekaj razpisov. "Ključna strategija, ki jo zasledujemo, je, da bi čimveč mladih pripeljali do tega, da bi bili zanimivi za podjetnike," je povedala Kovačeva o novostih na področju izobraževalnih programov. Na njeno vprašanje, na katerih področjih dela bi bila Kočevjem podpora najbolj potrebna, je Branka Kajtna iz kočevskega urada za delo poudarila, da je problem, ker si ljudje ne morejo pridobiti statusa kmeta oziroma da se ne morejo pokojninsko zavarovati, ker nimajo dovolj velikega katastrskega dohodka. Problem pa je tudi, ker želijo razvijati kmečki turizem, a ga po današnjem "pojmovanju" države, "da ni kmečki turizem, če se gre v novogradnjo", na redko poseljenem kočevskem podeželju zaradi njegovih zgodovinskih posebnosti preprosto ne morejo.

Da je širši kočevsko-ribniški prostor posebnost v Sloveniji, je bil mnenja tudi Bojan Dejak. Dejal je, da so kriteriji delovanja sklada postavljeni tako, da dajejo prednost temu področju, da pa je njegova hiba, ker programi ekonomsko niso tako zanimivi kot programi z drugih območij. Kot primer projekta, ki brez dodatne državne pomoči ne bo zaživel, je navedel Dragarsko dolino.

M. LESKOVŠEK-SVETE

RAZGOVOR O REGIONALNEM RAZVOJU - Državna sekretarka mag. Zdenka Kovač in direktor Sklada za regionalni razvoj Bojan Dejak sta prisluhnila številnim problemom, s katerimi se srečujejo na Kočevskem. Menila sta, da določitev kakšnega posebnega statusa za kočevsko-ribniško območje ni mogoča, da pa se mora to območje vključiti v kar največ obstoječih državnih projektov. (Foto: M. L.-S.)

nih programov. Na njeno vprašanje, na katerih področjih dela bi bila Kočevjem podpora najbolj potrebna, je Branka Kajtna iz kočevskega urada za delo poudarila, da je problem, ker si ljudje ne morejo pridobiti statusa kmeta oziroma da se ne morejo pokojninsko zavarovati, ker nimajo dovolj velikega katastrskega dohodka. Problem pa je tudi, ker želijo razvijati kmečki turizem, a ga po današnjem "pojmovanju" države, "da ni kmečki turizem, če se gre v novogradnjo", na redko poseljenem kočevskem podeželju zaradi njegovih zgodovinskih posebnosti preprosto ne morejo.

Da je širši kočevsko-ribniški prostor posebnost v Sloveniji, je bil mnenja tudi Bojan Dejak. Dejal je, da so kriteriji delovanja sklada postavljeni tako, da dajejo prednost temu področju, da pa je njegova hiba, ker programi ekonomsko niso tako zanimivi kot programi z drugih območij. Kot primer projekta, ki brez dodatne državne pomoči ne bo zaživel, je navedel Dragarsko dolino.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Temeljni kamen največji gradnji

Prizidek k šoli na Vidmu največja investicija v Dobropolju - Še 7 učilnic - Vrtec za 90 otrok - Gradnja, delo GP Grosuplje, vredna 200 milijonov tolarjev

DOBROPOLJE - Polaganje temeljnega kamna za prizidek k osnovni šoli na Vidmu 12. septembra je bilo pravi praznik za Dobropolje.

Župan občine Dobropolje je ob tej priložnosti poudaril: "Materialni temelji za prizidek k šoli so postavljeni, želimo pa si, da bi v prostorih, ki bodo dograjeni do prihodnjega šolskega leta, vzpostavili tudi druge temelje, pred-

vsem vzgojne in izobraževalne. Pričakujemo, da bodo ti temelji zdravi, da bodo tako zrastle na njihovi osnovi ne le izobraženi, ampak tudi pokončni ljudje, ki bodo znali ločevati zrnje od plevla, laž od resnice, poštenost od nepoštenosti." Župan se je nadalje zahvalil vsem, ki so pred dvajsetimi leti imeli največ zaslug za gradnjo tedanje šole na Vidmu, ki pa je postala premajhna, saj si starši in učenci želijo enozimski pouk.

V prizidku k šoli bo sedem novih učilnic. Videm pa bo s to gradnjo pridobil tudi vrtec za preko 90 otrok. Za to gradnjo, ki je

STARŠI PREBARVALI UČILNICO

RIBNICA - Skoraj vsi starši ribniških prvošolčkov so se odzvali vabilu učiteljice Modičeve in se lotili barvanja in urejanja hodnika pred učilnicami. Velik in mrzel prostor so tako spremenili v pravljeno bivališče, predvsem v prijeten kotiček za najmlajše, ki tudi zaradi tega sploh ne zamujajo v šolo. Na "obarvanem" hodniku, kjer so namestili klopi in druge šolske pripomočke, imajo tudi pouk.

Oživiljanje regije

Župani petih občin potrdili pismo o nameri na področju turizma

RIBNICA - Na zvezniku ribniške občinske uprave je zrasla še ena zanimiva pobuda, in sicer projekt razvoja turizma v zahodnodolenjski regiji. Namen projekta je ustanovitev lokalne turistične organizacije v okviru podjetniškega centra. Njen sedež naj bi bil v Ribnici. Pobudo občinske uprave mora potrditi ribniški občinski svet. Tako bi oživilo regijo, ki je turistično zaostala, ima pa možnosti za razvoj, saj območje razpolaga z bogato naravno in kulturno dediščino. Povsod imajo čisto neokrnjeno okolje, bogato zgodovino, še vedno živečo tradicionalno domačo obrt itd.

Občine zahodne Dolenjske se zaradi velikih gospodarskih težav srečujejo z veliko brezposelnostjo, ta je menda največja v Sloveniji, zato so prisiljene iskati razvojne vizije druge. K projektu naj bi pristopilo vseh šest občin regije: Ribnica, Kočevje, Osilnica, Velike Lašče, Dobropolje in Loški Potok. Župani petih občin so svojo nameri potrdili s pismom o nameri, pričakujejo pa, da se jim bo priključila še občina Loški Potok.

M. G.

DOLENJSKI LIST

uaš četrtkov prijatelj

PODPIS TEMELJNE LISTINE - Na fotografiji: predstavnik ministrstva Matjaž Vrčko podpisuje temeljno listino o gradnji in financiranju prizidka k šoli na Vidmu, ob njem stojijo ravnatelj šole Videm Ivan Grandovec. (Foto: M. Steklasa)

največja investicija v občini v tem obdobju, so občani že leta 1995 izglasovali samoprispevek. V občini bodo tako zbrali polovico potrebnih sredstev za okoli 200 milijonov tolarjev vredno investicijo, preostalo polovico pa bo dodala država. Prizidek bo po načrtih dograjen v letu dni. Priprava dokumentacije in njeno zbiranje je trajalo kar leto in pol.

M. STEKLASA

"ZA KOSTEL"

FARA - Pred nedavnim ustanovljeno Kostelsko društvo, ki si je zadalo nalogo povezati v društvu čimveč Kostelcev in prijateljev Kostela, priredi v soboto v dvorani OŠ Fara prireditve "Za Kostel". Pričela se bo ob 17. uri s pozdravnim nagovorom predsednika društva dr. Jožeta Jurkoviča, predstavljala pa bo izraz prizadevanj in hotenj za boljši jutri v Kostelu. V kulturnem programu bodo nastopili Pričarški muzikanti, Rado Polič - Rac, Marija Krkovič in Vasilij - Vasko Polič. Na prireditvi pričakujejo veliko število razseljenih Kostelcev in drugih gostov iz vse Slovenije in tujine.

ŠE VEDNO NE DELAJO - Čeprav smo o tem pisali že prejšnji teden in bi lahko tudi še kakšen teden prej, pa lahko tudi tokrat zapišemo, da semaforji v Kočevju še vedno ne delajo. Vendar to ne preseneča. Presenečenje bo, če bodo semaforji začeli delati!

KOČEVLIJANI - Demokracija v Sloveniji je v že tako pisano paleto iz vseh vetrov zbranih prebivalcev Kočevja vnesla nov razkol. Deliti so se začeli na tiste, ki so se odločili, da se bodo po skoraj polstoletnem "zatiranju" ponovno imenovali Kočevjarji, in tiste, ki so želeli ohraniti razliko do poimenovanja prvotnih prebivalcev Kočevske - Kočevskih Nemcev - in se zato še danes opredeljujejo za Kočevce. Da pa bi bili lahko Kočevljani, kot jih je ob nedavnem obisku v Kočevju poimenovala državna sekretarka mag. Zdenka Kovač, pa jim ne pride na misel! O tem, da so ji takšno poimenovanje celo zamirili, tako tisti, ki se imajo za Kočevjarje, kot tisti, ki vztrajajo, da izraz Kočevci ni socialistična izmišljotina, seveda ni vredno izgubljati besed.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj na kočevskih križiščih že dobra dva tedna ni prometne zmede?

- Ker so crknili semaforji.

Ribniški zobotrebc

NAČRTOVANO (NE)SREČANJE - Na nedeljski svečanosti ob odkritju spomenika, posvečenega kiparju Francetu Goršetu v Sodražici, so zlobni jeziki ugotavljali, da se predsednik države Kučan in novi ljubljanski nadškof dr. Rode ne trpita niti toliko, da bi bila sposobna biti istočasno na istem kraju. Prav zato - in ne zaradi državnih obveznosti - naj bi Kučan obiskal Sodražico že dan poprej, nedeljski odhod v Ameriko pa naj bi natančno načrtoval že dosti prej samo zato, da bi ga lahko uporabil kot prikladen izgovor, da se mu z Roderom ne bo potrebno srečati. Nič manj "zvit" pa naj ne bi bil tudi Rode. Tudi on naj bi z namenom, da bi se izognil srečanju, načrtoval svoje obveznosti za omenjeno nedeljo tako, da je iz Sodražice odšel pol ure pred pričetkom osrednje slovensosti, ki je potekala pod pokroviteljstvom predsednika Kučana.

SEŽIGANJE ČAROVNIC - Večstoletna tradicija suhorobarstva pa dejstvo, da je bila na Ribniškem leta 1701 sežgana zadnja čaravnica na Slovenskem, po besedah kulturnega ministra Jožefa Školca niso tisto, po čemer bi lahko bila Ribnica danes nad ostalimi slovenskimi kraji in njihovimi zgodovinskimi posebnostmi. Da bi si Ribničani pridobili tako željeni status posebnosti v Sloveniji, jim zato, kot kaže - minister Školč se je namreč porogal njihovega utemeljevanja posebnosti, ali morda želijo obuditi starodavne običaje vezane na čarovništvo - ne preostane nič drugega, kot da začnejo ponovno sežigati čaravnice. Dela jim vsekakor ne bi manjkalo.

Krpanova kobila:

"Prav je, da so obdavičili vikende, še bolj prav pa bi bilo, ko bi obdavičili dejansko premoženje posameznikov, saj se zdaj lahko zgodi, da bo nekdo, ki ima skromno počitniško hišico, prispeval v občinski proračun več ali vsaj sorazmerno veliko več kot nekdo s pravim bogastvom."

Laški sel

LE ŠE OB URADNIH DNEVIH - Poročali smo že, da prostore občine Velike Lašče prenavljajo. Zdaj vsi uslužbenci iz prejšnjih dveh pisarn delajo le v eni. V pisarno pa prihajajo vsak dan ljudje, saj noben ne upošteva, kdaj so uradni dnevi in ure. Zato je vodstvo občine sklenilo, da bodo odslej sprejemali stranke le ob uradnih dneh in urah.

LEVSTIKOVCI V RETIAH - Danes, v četrtek, 25. septembra, dopoldne se bo delegacija odbora Levstikove partizanske brigade pri spomeniku Franu Levstiku poklonila spominu na svoja vzornika. Svečanost, na kateri bo govoril predsednik odbora Levstikove brigade Adolf Dimnik, je posevečena rojstnemu dnevu Frana Levstika, ki se je tu rodil 28. septembra 1831.

V RIBNICI RAZGLASILI NAJBOLJŠE

RIBNICA - Krajevna skupnost Ribnica in ribniška enota kmetijske svetovalne službe sta pripravili ocenjevalno akcijo Moji kraji urejeni in čisti. Med vami je največje število točk dosegla vas Bukovica, na drugo mesto se je uvrstilo Sušje, tretje pa je pripadlo vasi Kot. Med mestnimi naselji je zgledno urejen prvi del naselja Gornje Lepovče, med blokci je komisija izbrala za najboljše Knafljev trg. Po splošni urejenosti, balkonskem cvetju in urejenosti vrtov izstopata Struška ulica in Ob Bistrici.

M. G.

To ni za reveže

Tako o vikendih menijo svetniki, ki so močno zvišali davek

VELIKE LAŠČE - Na občini v Velikih Laščah so prejeli le tri pisne pripombe oziroma pritožbe, več lastnikov vikendov pa je negodovalo po telefonu ali sporočalo svoje nestrinjanje s tako občutno zvišanim davkom občinskim svetnikom kar v gostilnah. Tako zvišanje davka predlagatelj zavarjavajo tako: kdor nima nič, tudi tega davka ne plača. Gre za davek od premoženja, in kdor premoženje ima, naj plača zanj ali pa vikend proda.

Pritožbe na odločbe o davku so možne, a to ne odloži plačila, so povedali na občini. Delno upanje na uspeh imajo le pritožbe zaradi kvadrature (velikosti) vikenda. Vsekakor je strogost pri zahtevi po plačilu davka tudi za nezdrževane objekte upravičena, saj taki objekti le kaze videz naselja. Vprašljivo pa je gotovo tako visoko zvišanje davka (za petkrat), saj hkrati ni davka na stanovanjske hiše in obrtne delavnice. V nekaterih občinah tega davka, ki je dohodek občinskega proračuna, niso zvišali ali pa so ga za manj, na primer v sosednji dobropoljski občini le za dvakrat.

Gotovo pa ni prav, da morajo plačati visok davek tudi ljudje z nizkimi prejemki in majhnim vikendom, saj to pomeni, da revnejši občani ne smejo imeti vikenda, ki je le privilegij bogatašev, neglede na to, kako so do premoženja prišli.

J. PRIMC

DOBROPOLJSKI EKSTEMPOR NA OGLED - Še do konca meseca bo v občinski dvorani na Vidmu razstavljenih blizu 30 del, ki jih je ustvarilo 20 slikarjev iz vse Slovenije na Ekstemporu Dobropolje 97. Na pobudo Mare Kralj, žene pokojnega slikarja in kiparja Toneta Kralja, so nekateri slikarji slikali tudi rojstno hišo Franceta in Toneta Kralja v Zagorici. Na fotografiji: z razstave. (Foto: J. Primc)

IMP Livar ima delo že za leto 1999

Z novo, več kot 6 milijonov mark vredno naložbo v novo linijo IMP Livar Ivančna Gorica povečuje storilnost za trikrat - Filtri na pečeh do konca leta še v Črnomlju

IVANČNA GORICA - "Gre za eno največjih investicij v Livarju po letu 1986, katere vrednost je preko 6 milijonov mark. Na tej avtomatski liniji lahko delamo odlitke do 120 kilogramov. S prejšnjima avtomatskima linijama, na katerih smo delali odlitke do 12 kg in do 60 kg, zdaj lahko dejansko ponudimo tržišču tisto, kar išče. Z nakupom Belta je ta zadeva zaključena, ker načrtujemo v prihodnosti proizvodnjo 40.000 ton odlitkov letno, in sicer v Ivančni Gorici 15.000 ton odlitkov, pretežno iz modularne litine, in 25.000 ton odlitkov, pretežno oz. samo iz sive litine v Črnomlju," je povedal preteklo soboto po simbolični otvoritvi avtomatske linije za oblikovanje forme ASPA 800 direktor Livarja, d.d., mag. Izidor Derganc.

Na sobotni slovesnosti, ko so ob dnevu odprtih vrat Livarja simbolično pogladi to linijo, ki so je Nemci zmontirali že julija, je direktor Derganc poudaril, da bodo skušali tudi poslej čim manj moteče vplivati na okolje, tajnik ivanške občine Vinko Blatnik pa je ob tej priložnosti zbranim gostom in delavcem povedal, da je IMP Livar izpolnil vse dogovore glede ekologije, sklenjene na Zupanstvu.

Opozoriti velja, da so razmere v slovenskem livarstvu sicer zelo težke, saj je pred kratkim šla v stečaj še ena livarna (Feralit Zalec), in tako ostaja v državi poleg ivanškega Livarja, morda le še ena livarna, ki ima možnost preživetja. "Najpomembnejše se mi

zdi, da imamo celo preveč dela v tem času, ko imajo druga podjetja v slovenski kovinskopredelovalni industriji pomanjkanje dela! Celo za leto 1999 imamo praktično že zagotovljeno delo. 380-im delavcem v Ivančni Gorici in 160-im v Črnomlju se bo v Beltu v kratkem pridružil še 20 novih delavcev. Poudaril bi še, da so od julija priključene filtrirne naprave na elektro pečeh, kot smo krajanom obljubili in da smo s tem naredili spet velik korak v smeri ekologije. Če gledamo globalno, je ekološko zadeva v Ivančni Gorici veliko bolj rešena. V Črnomlju, kjer smo obljubili ureditev filtrirnih naprav na elektro pečeh tudi v tem roku, sicer kasnim, vendar lahko rečem, da

smo jih že kupili in da bodo nameščene do konca tega leta. V zadnjih 4 letih smo vložili samo v ekologijo okrog 2 milijona mark. Meritve so v Črnomlju končane, emisije so prekoračene, zato hitimo s postavitvijo filtrov. Pred 14 dnevi so bile meritve narejene tudi v Ivančni Gorici, na rezultate analiz še čakamo, toda verjamem, da bo vse v predpisanih okvirih," je povedal mag. Derganc.

P. PERC

ZAPRTJE STAREGA MESTNEGA JEDRA

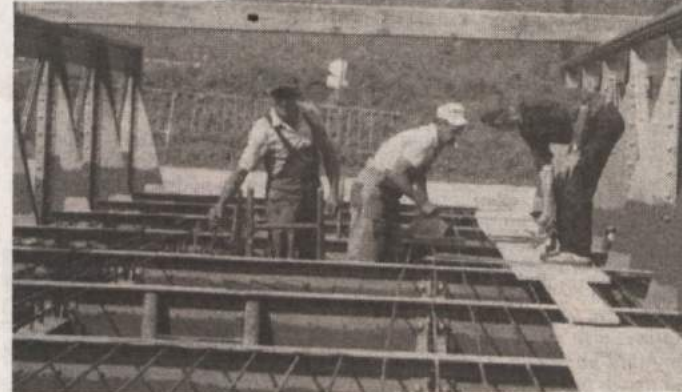
LITJA - Med Litijani že dlje časa obstaja želja, da bi staro mestno jedro (Valvasorjev trg) zaprli za vsa motorna vozila in ga preuredili v peš cono. Z zaprtjem bi se spremenil tudi prometni režim. Levstikova cesta postane enosmerna v smeri proti Smartnemu in Ulica Milana Boriška v smeri proti centru. Zapreti pa nameravajo tudi del Ceste komandanta Staneta pred osnovno šolo Litija in s tem omogočiti učencem varen dostop v šolo in športno dvorano.

IMP LIVAR Z NOVO LINIJO POVEČUJE PROIZVODNJO ZA 30 ODS-TOTKOV - Po besedah direktorja ivanškega Livarja mag. Izidorja Derganca z novo linijo (na posnetku) povečujejo proizvodnjo na ravni podjetja za okrog 30 odstotkov, produktivnost pa se je glede na staro opremo povečala kar za trikrat. V Sloveniji niti 600 km naokoli še ni take linije; s tremi avtomatiziranimi linijami za izdelavo form pa se ivanški Livar uvršča med sodobnejše livarne. Po 30 odstotkov izdelkov je namenjeno strojogradnji in avtomobilski industriji, po okrog 25 odstotkov pa predstavljajo armature in širši javnosti najbolj znana t.i. kanalna litina. (Foto: P. P.)

LD TREBELNO OBELEŽILO ZLATI JUBILEJ - Zaradi gradnje lovske koč, gotovo ene najlepših daleč naokoli, so trebelski lovci prestavili praznovanje 50-letnice svoje lovske družine za eno leto. Predsednik LD Jože Gorenc je povedal, da so se žal že vsi ustanovitelji LD preselili v večna lovišča. Iz 4119 ha velikega lovišča sta žal izginila fazan in jerebica. Starešina Gorenc je še izrazil upanje, da bo nova zakonodaja omogočila, da se bodo z lovom ukvarjali tudi neobogatit državljanji, zatej pa je podelil priznanja za uspešno sodelovanje številnim lovskim družinam. Trebeljanski lovci so prejeli priznanja za 10-, 20-, in 30-letno delo v zeleni bratovščini, med njimi tudi najstarejši lovec, 84-letni Alojz Starič z Rihpovca. Kulturni program so izvedli rogisti iz Žužemberka in učenci podružnice mokronoške osnovne šole s Trebelnega. Ob koncu so domači lovci in nekateri gostje takole pozirali pred prežo. (Foto: P. P.)

MOST ZAPUŽE ODPRT JESENI - V Zapužah pri Dolenjem Boštanjju živi v desetih hišah 13 družin. Te se najraje napotijo s svojimi vozili proti Sevnici ali Trebnjemu čez bližnji most na Mirni, na regionalno, in peš. Ker pa je stari most že večkrat služil kot obvoznica, ko sta Sava in Mira poplavljal, tudi leta 1991 ob katastrofalnih poplavljah, ga je zob časa še prej zdelal. Zato je 52-letni upokojeni strojevodja Andrej Mrvič začel akcijo za postavitev novega mostu. Vse hiše so prispevale po 1000 mark, precej krajanov je že naredilo po 100 delovnih ur (predsednik gradbenega odbora Mrvič jih ima že 500!), po 2 milijona tolarjev pa naj bi k več kot 10 milijonov tolarjev vredni naložbi prispevali še KS Boštanj in sevniška občina. Mrvič je uspelo pridobiti železniško mostno konstrukcijo od generalnega direktorja Slovenskih železnic Marjana Rekarja in vse kaže, da bo čez most, ki ga gradijo (na posnetku) od letošnje spomladi, stekel promet že oktobra, vsekakor pa še to jesen. (Foto: P. Perc)

Kako iz upnika postaneš dolžnik?

Fertil, d.o.o., Trebnje se pravda z Agrario oz. Kmečko zadrugo Brežice kot don Kihot - Sodnica v dveh urah izdala začasno odredbo - Lokalni interes močnejši od pravice?

TREBNJE - Jože Povšič, inženir strojništva, diplomirani inženir organizacije dela in specialist za prehrano rastlin (specializacijo je naredil v tujini, največ v Nemčiji), je direktor specializiranega podjetja za svetovanje prehrane rastlin in prodajo mineralnih gnojil vseh vrst, Fertil, d.o.o., Trebnje s petimi redno in prav toliko honorarno zaposlenimi, ki proda letno tudi do 30.000 mineralnih gnojil. Po prometu je podjetje med 500 največjimi zasebnimi podjetji pri nas, in se je že povsem približalo prvi stotnici zasebnih podjetij na Slovenskem. Predhodnik Fertilja je Piramida, nastala leta 1990. Zatem so temu imenu pridobili še ime norveške multinacionalke Hydro, katere zastopnik v Sloveniji je tudi današnji Fertil. Povšič poudarja, da se zaveda, kako dvorezen meč je ta hitra rast.

"Iz nič smo zgradili vse to, nič nam bilo podarjeno; imel sem 2000 mark premoženja, ko sem pustil službo v KPD Dob. Moji sodelavci so izjemno marljivi, prav nič jih ni treba priganjati, ker se dobro zavedamo, da je največ odvisno od nas, kako bomo poslovali. Zato ne bomo dovolili, da bi se kdorkoli igralkal z našim denarjem," pravi Povšič in se zopet vrne tja, kjer sva bila na začetku pogovora, ko je Povšič podrobno razgrnil zgodbo, kako naj bi postali iz upnika zdaj že proslule brežiške Agrarie, kot je dejal, očitno zaradi lokalnih interesov, celo dolžnik!

"Ko so direktorja Ivana Vučanjka v Agrarii odstranili na revolucionaren način, smo lahko slutili, da se je novo vodstvo Agrarie odločilo, da bo poslovalo le preko bypass firme, to je Kmečke zadruge Brežice. Ko smo upniki zvedeli za stanje v Agrarii, smo se na sestanku v Ljubljani odločili, da jaz kot najbližji (drugi, še večji upniki so bili iz Pivke, Ljubljane, Velenja itd.) vložim kazensko ovadbo. UNZ Krško sem prosil, naj čim hitreje ukrepajo, da bi zaščitili dokumentacijo Agrarie. Ker očitno še niso poznali velikosti problema, kriminalisti niso takoj reagirali. Propad Agrarie Brežice je propad največjega kombinata na Dolenjskem. Nobenega velikega pridelovalca hrane na Dolenjskem ni več razen morda Kmetijskega gospodarstva Kočevje, ki pa se bolj ukvarja z mlekom,

mesom, ne pa s poljedelstvom. Agraria pa se je po pridelavi pšenice in koruze lahko merila celo s kombinati na Štajerskem in v Prekmurju. Lahko povem, da smo mi pravi in zakoniti upniki do te kolobocije, ker nam je stečajni upravitelj do zadnjega tolarja priznal terjatev. Ta denar (v tem prispevku se bomo zaradi boljše preglednosti ognili mnogim številkam) pomeni za našo firmo srednje velik znesek."

Poanta članka je povedana že v uvodu: kako je (ne)zaščiten upnik, ko se znajde v kolesju t.i. višjih (!) lokalnih interesov. Direktor Fertilja Povšič pravi, da je, ko so maja lani začela plačila

Jože Povšič

DR. PAVAO BRAJŠA PREDAVAL V KRMELJU

KRMELJ - Ravnateljica krmeljske osnovne šole Berta Logar je pripravila pretekli teden zanimivo predavanje Pomen ljubezni in komunikacije za delo v razredu. Okrog 60 pedagoških delavcem pretežno iz Mirnske doline je govoril dr. Pavao Brajša, psihater, psihoterapevt in komunikolog, ki predava na več podiplomskih študijah na Hrvaškem, v Ljubljani in v avstrijskem Gradcu. Kako pomemben je pogovor, opažamo vsak dan, še posebno pa se tega zavemo, kadar je potrebno s pogovorom ljubiti, pridobiti zaupanje, posredovati, umirjati ali pa reševati določeno situacijo, pravi dr. Brajša.

Agrarie šepati in ni bil vnovčljiv prvi akceptni nalog, rekel Brežičanom, da lahko dobijo gnojila, če podpisajo cesijsko pogodbo. "Tako so bili za to. Na srečo smo imeli v našem arhivu bianco akceptni nalog KZ Brežice za 5.437.987 tolarjev, ki sem ga skušal Agenciji za plačilni promet v Brežicah vnovčiti 22.8.1996.

Toda zadruga je imela na računu ta dan le okrog 4 milijone in zahteval sem, da nam to telefonično nakažejo. Počakal sem tam, da sem se o tem prepričal. Potem pa sem zvedel, da je sodnica okrajnega sodišča v Brežicah v neverjetnih dveh urah izdala začasno odredbo o blokiranju akceptnega naloga. Sodnica nas je na podlagi ovadbe KZ Brežice, da smo mi ponaredili cesijske, kupodajne pogodbe in akceptni nalog iz upnika spremenila v dolžnika! Poklical sem sodnico po telefonu in ostro izrazil ogorčenje zaradi tako nenavadnega reševanja zadeve, saj je iz sodne prakse znano, da se take zadeve vlečejo tudi več let. Sodnica je bila sila redkobesedna; ko pa sem rekel, da sem izgubil zaupanje v sodstvo in pravno državo, mi je le odvrnila, naj pazim, kaj govorim," je še vedno ogorčen povedal Povšič, ki izvirnikov nekaterih listin in pravnih zapisov v Agrario oz. KZ Brežice ne da iz rok nikomur.

P. PERC

Lisca prodira z blagovno znamko

Lastne domiselne kreacije damskega perila, kopalk in bluz vse bolj osvajajo kupce, tudi na najzahtevnejših tržiščih, kjer Lisca prodaja s svojo blagovno znamko

SEVNICA - Lisca, d.d., modna oblačila Sevnica, je v letošnjem prvem polletju v ostri svetovni konkurenci v svoji branši in ob mačehovski politiki naše države do delovno intenzivne in izvozno usmerjene industrije, po besedah direktorja družbe, Viljema Glasa, vendarle dosegla spodbudne rezultate. 1275-članski kolektiv je v tem času ustvaril s prodajo za 2,7 milijarde tolarjev čistega prihodka (od tega kar 72,4 odstotka z izvozom!) in za 80,5 milijona tolarjev dobička.

Lisca še vedno največ iztrži s perilom (vrednostno je bil delež 2.985.366 kosov perila 69-odstoten), vrednostno četrtinski je bil delež od 373.563 prodanih kopal, bluz pa so prodali v tem času 44.768. Zlasti je pomembno, da se povečuje prodaja izdelkov z blagovno znamko Lisca, saj se je povzpela že na 60 odstotkov prihodka.

Kot pravi diplomirana ekonomistka Breda Mijovič, ki ima na skrbi trženje blagovne znamke Lisce doma in v tujini, tržijo svojo blagovno znamko preko preko

svojih podjetij v Hrvaški, Makedoniji, Nemčiji, Avstriji, Madžarski in Jugoslaviji, preko distributerjev pa še v Bosni in Hercegovini, Češki, Slovaški, Nizozemski in Rusiji. Lisca je že dlje časa prisotna tudi na Malti, v zadnjem času pa prodira tudi na skandinavski in turški trg. Naj omenimo, da nudi zaposlitev še številnim delavcem v drugih podjetjih.

Za vse novosti, usklajene z modnimi zapovedmi pri kolekciji 56 modelov bluz za jesen-zimo 1997, sta v Lisca zaslužni predvsem vodja programa Bluu, Slavi-

ca Jurišič in kreatorka Nada Novšak.

P. P.

Jesensko ponudbo perila so še obogatili in so najspešnejšim modnim serijam iz preteklih sezon dodali še kar pet novih serij: Elgo, Eleonoro, Estero, Edito in Evelino. Za predpraznične in svečane priložnosti pa so dopolnili tudi asortiman že dobro uveljavljene serije Dalija. To jesen pa so v Lisca vsem tem novostim damskega perila dodali še dve, ki dopolnjujeta ponudbo linije za mlade: Yesss s serijama Eli in Elena. Zasluge za zadovoljstvo potrošnic, ki segajo po perilu Lisca, ima razvojni team programa perila, ki jo vodijo Meri Keleminja ter kreatorke Marjanca Češnjegar, Mira Dobovšek, Suzana Gorišek in Ksenija Keše.

Trebanjske iveri

OBLJUBA - Politiki marsikdaj diplomsko pozabijo, kaj so občubili volilcem v svoji predvolilni kampanji, v dobri veri pač, da si ljudstvo ne bo zapomnilo mnogih obljub - do naslednjih volitev. Tisti, ki so na volitvah v trebanjski občini podprli in izvolili sedanjega župana Lojzeta Metelka, upajo, da zanj to nenapisano pravilo ne bo obveljalo, ko gre za njegovo obljubo, da bo skušal prepričati novomeške sosede in predvsem župana Koncilija, naj vendarle asfaltirajo tistih nekaj sto metrov prašne in razrite lokalne ceste na Poljanah tik ob magi stralki. Poprej so se oblastniki izgovarjali, da bi bila posodobitev tega cestnega odseka lahko zelo draga, ker bi tvegali prekinitev tam položene mednarodnega telefonskega kabla. Ljudstvo pa ve, da te ovire ni več, zato terja akcijo, ne le besede...

PRISMODA - Tisti, ki so na nedavnem srečanju gubčevcev na Trebelnem poskušili srnin golaž pri lovski koči trebeljanskih lovcev so si še dolgo obližovali prste. Istemu kuharju pa se je golaž ravno ob sobotnem zlatem jubileju njihove zelene bratovščine žal prismodil. Nekateri domači jagri so se sicer tolažili, da so jedli ob podobni priložnosti pri neki lovski družini na Dolenjskem celo golaž, kakršnega ne bi privoščili niti svojim manj zvestim štirinožnim spremljevalcem. Tisti na slovesnosti, ki so pospravili kar de porcij, pa se očitno niso ubadali s prismodami in disertacijami, kako majhen korak je od vrhunskosti do sivega povprečja (in obratno), tudi v kulinariki...

Sevniški paberki

OVINKI - Podpredsednik Društva izgnancev Slovenije, sicer doma z Bizeljskega, udomil pa se je na Ptuj, kjer je spoznal tudi svojo življenjsko družico, je številnim zbranim izgnancem v Jančevi gostilni preteklo nedeljo pristožno priznal, kako potrebno je pogostejše druženje izgnancev. Če že zaradi drugega ne, vsaj zato, da bi bolje spoznali te posavske kraje, od koder ima ta gospod kar nekaj prijateljev. Naturalizirani Ptujčan je namreč krožil okoli Studenca kot mačka okoli vrele kaše, ko se je znašel na Velikem Trnu (Sv. Duh), pa se je spet zapeljal v Krško, kjer so mu svetovali, naj se zapelje ob Savi do doma upokojenecem in varovancev Impoljca, da bo zanesljivo prišel na Studeneč.

KASNI - Starešina ene izmed lovskih družin v sevniški občini se je sicer malce kislno nasmehnil, a ni zameril, ko so ob Abrahamu lovske družine v zbadljivem sporočilu ob slovesnosti zbranim glasno povedali, da je prav glava družine tista, ki običajno zamuja na lov in sestanke. Starešina je te dni celo povedal, da je imel na sumu, da je posredovala ta podatek njegova boljša polovica, ki tega sploh ni zanimala.

(Ne)zadovoljni z zapiranjem rudnika

V KS Senovo občutek, da s strani vodstva rudnika in občine ni prevega interesa, kar pa vodstvo rudnika zavrača - Ni novih podjetij, ki bi dala nova delovna mesta

SENOVO - Senovski rudnik rjavlega premoga od konca lanskega leta po 200 letih izkoriščanja zapirajo, vendar kljub temu da črna zlata ne daje skoraj eno leto, v senovski kotlini ni občutiti rezultatov ekološke in gospodarske obnove. Tudi zato v vodstvu krajevne skupnosti vlada nezadovoljstvo. Ignorantsko se do reševanja po njihovem mnenju obnašajo tako v občini Krško - prav zato še vedno potekajo aktivnosti za ustanovitve lastne občine - kot tudi v rudniku v zapiranju.

Vendar vodstvo rudnika ni tako črnogledno. Direktor rudnika v zapiranju Herman Kunej namreč pravi, da je vodstvo izvajalo vse aktivnosti, ki jih zajema program zapiranja, največ moči pa so porabili za kadrovske - socialni program, saj so na različne načine poiskali delo za večino rudarjev, ki so ostali brez dela. Oviru razvoju in zapiranju pa so okrnjena republiška finančna sredstva, saj je bil prvotni program zapiranja vreden 9 milijard tolarjev, vendar je vlada po reviziji ta sredstva več kot za pol zmanjšala, tako da so odpadle investicije v komunalno infrastrukturo in v razvoj podjetništva, ostale postavke pa so bile občutno zmanjšane.

Žal na Senovem ni kakšnega novega podjetja, ki bi zmanjšalo veliko brezposelnost v krajevni skupnosti (teh je že okoli 500), propadli so namreč dogovori s kar nekaj podjetji, kot so Krka, Unior,

Radenska in obe pivovarni. Kljub temu se tej dolini obeta nekaj

Herman Kunej

novih programov, ki bi prinesli okoli 50 delovnih mest, nove službe pa bo treba najti tudi za sedaj že zaposlenih 122 delavcev. "Minister Dragonja je podprl našo akcijo, da bomo del sredstev iz kadrovske - socialnega programa namenili za nova delovna mesta. Asfalt je sicer tudi nujna, vendar lahko počaka. Pomembnejše je, da imajo ljudje delo," pravi direktor Kunej.

VODA KMALU NA POVRŠJU

SENOVO - Na Senovem potekajo aktivnosti za črpanje nizko-mineralne vode z visoko vsebnostjo magnezija, ki je rudniškem rovu 400 metrov pod površjem. Tako je bil narejen predinvesticijski program, sedaj pa izdelujejo objekte v jami, saj je treba vodo naprej pripeljati na površje. Vodo - katere količine so sedaj omejene na 10 litrov na sekundo, možno pa jih bo potrojiti - bo mogoče uporabljati za komunalno oskrbo pa tudi za polnjenje. V rudniku računajo, da bi vodo lahko speljali na površje že v prihodnjem letu.

DIVJEGA PLAKATIRANJA (NE) BO VEČ

BREŽICE - Plakatin nesnage bo v brežiški občini v kratkem zares konec. Na svetniških klopih se bo prihodnji teden znašel čisto resni Odlok o plakativanju, ki bo sprejet po štirifaznem postopku. Dve fazi sta namreč potekali že lani, (vsaj) dve pa bosta na vrsti letošnje jeseni. Tako bodo v prihodnje drevesa res samo drevesa in plotovi res samo plotovi. Plakati se bodo namreč preselili na posebna, z lokacijskim načrtom določena mesta, lepil pa jih bo lahko le posebej izbrani izvajalec. Na pomolu je torej nova plakatin vojna, saj se za omenjeni privilegij lepljenja poleg nekega javnega podjetja zanima kar precej zasebnikov. Enega smo zadnjič že zmotili sredi preračunavanja, koliko tolarčkov mu bo navrglo obehanje plakatov na drogove javne razsvetljave, bojimo pa se, da bo zaradi pregodnjega izračunavanja prišlo še do kakšnega obračunavanja.

Strelcem se nasmiha sreča

Klub Kruno Brežice ureja novo strelišče

BREŽICE - V nekdanjem skladišču premoga v nekdanjem brežiškem domu JLA ureja strelski klub Kruno Brežice novo strelišče, v katero se bo preselil iz sedanjih manj primernih prostorov v mestnem središču. Novo strelišče naj bi bilo nared do občinskega praznika 28. oktobra, če bodo za dokončanje naložbe zbrali dovolj denarja.

Največjo zagnanost pri delu kaže družina Kranjc iz Brežic. Robert Kranjc je zadnja leta tudi najboljši slovenski strellec z zračno pištolo in nosilec državnega rekorda visoke mednarodne vrednosti 584 krogov. Duša strelskega kluba je Ernest Sečen iz Brežic. Kot je povedal, strelišče že dobiva podobo. "Irdim, da bo to najlepše urejeno strelišče v Sloveniji," pravi Sečen. V novih strelskih prostorih morajo dokončno prebeliti stene in urediti tla. Največji strošek bodo elektroinstalacije ter nabava in montaža strelske mize in strelskega avtomata.

Po Sečnovih besedah je "Kruno Brežice" med najboljšimi strelskimi klubi v Sloveniji, saj je v zadnjih 6 letih osvojil 6 naslovov državnih prvakov in različnih disciplin in kategorijah. "Tekmujemo v 1. državni ligi v streljanju z zračno pištolo in po 6 letih se nam bo izpolnila želja, da končno tekmujejo na domačem strelišču. Zelo pa smo hvaležni strelski družini

heroja Maroka iz Sevnice, da nam je v treh letih omogočala tekmovalna na strelišču v Boštanju," pravi o dosedanjih tekmovalnih in predvsem vadbenih možnostih Ernest Sečen. L. M.

NOVO STRELIŠČE - Strelski klub Kruno Brežice veliko dela z mladimi in med temi je med obetavnejšimi strelci tudi 11-letni Luka Kranjc (na sliki pri urejanju novih strelskih prostorov). (Foto: L. M.)

Zaključek v pekarni Brežice

Mednarodni bralni kviz se je končal pri kruhu

BREŽICE - V Brežicah smo 17. septembra, na dan zlatih knjig, zaključili občinski del mednarodnega bralnega kviza na temo hrane. Reševalci kviza so bili učenci večine osnovnih šol v brežiški občini. Ker je bil čas reševanja od letošnjega 2. aprila do 17. septembra, so se v kviz lahko pravočasno vključili še vsi tisti odrasli, ki so po svoji stroki povezani s prehrano in s knjigo: učitelji razrednega pouka, gospodinjstva, telesne vzgoje, knjižničarji in slavisti. Kviz je reševalo v OŠ Brežice 56 učencev, Artiče 38, Bizeljsko 34, Cerklje ob Krki 2, Dobova 6 in v OŠ Pišce 8 učencev. Za učence na razredni stopnji je bil pravi odgovor: hrano dobimo iz narave, za tiste na predmetni stopnji pa: knjige so duševna hrana.

Ker je "pšenica najlepši cvet", kot pravi stara slovenska pravljica, smo se v knjižnici Brežice odločili, da kviz zaključimo na mestu, od koder pri-

haja naša vsakdanja hrana - v pekarni. Po dogovoru z vodstvom Zita iz Krškega, s Kristino Fuks, smo si z večino reševalcev ogledali obrat pekarnarstva v Brežicah. Prijazna Anka Jelinčič in Željko Srečkovič sta nam pokazala delovni proces v pekarni. In čeprav nismo videli nastajanja nove peke, smo lahko poskusili njihove slaščičarske izdelke.

Na koncu smo izžrebali Sanjo Zavišek iz 7. razreda bizeljske osnovne šole. Sanja se bo 6. oktobra v Ljubljani na zaključni prireditvi srečala z ostalimi izžrebanimi reševalci kviza in skupaj z mentorjem iz brežiške knjižnice prisostvovala "prijaznemu in pestremu programu", kot piše na vabilu.

V imenu organizatorjev v Sloveniji se vsem mentorjem po šolah za njihovo sodelovanje v letošnjem bralnem kvizu najlepše zahvaljujem!

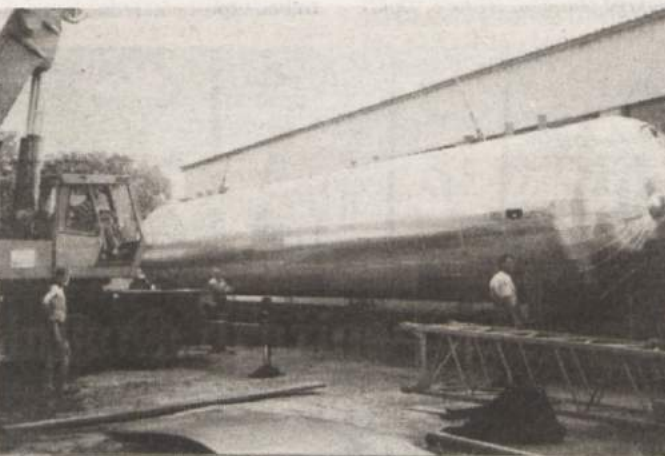
DRAGO PIRMAN

O POSAVJU BORE MALO

CELJE - Obiskovalci obrtnega sejma v Celju so lahko opazili, da med razstavljalci skoraj ni bilo predstavnikov iz Posavja. O tem je tekla beseda tudi na seji Sveta posavskih občin, kjer so udeleženci seje opozorili na nujnost ustanovitve regijskega pospeševalnega centra za malo gospodarstvo. Občinski so namreč že ustanovljeni, regijski pa naj bi med drugim povezoval obrtnike in podjetnike ter tudi povečeval zanimanje za skupno predstavitev izven regionalnih meja.

RAZSTAVA BREŽIŠKIH RAZGLEDNIC

BREŽICE - V prostorih Dolenjske banke v Brežicah bodo danes ob 20. uri odprli razstavo starih razglednic, ki jo je pripravil Posavski muzej Brežice in katere avtorica je Vlasta Dejak.

UVELJAVLJANJE DRUŽINSKEGA PODJETJA - Iz Krške vasi pri Brežicah so s posebnim prevozom prepeljali v Koper 80.000-litrski rezervoar dolžine 17 in premera 2,7 metra. V posodi so vgrajeni grelci in naprave za avtomatsko krmiljenje. Zahtevno napravo so izdelali v družinskem podjetju Komočar v Krški vasi, ki je usposobljeno za izdelavo in montažo sistemov za plinsko, naftno in petrokemijsko industrijo. V koprskem skladišču naftnih derivatov v Serminu bodo napravo uporabljali za doziranje dodatkov h kurilnemu olju. (Foto: M. Vesel)

"Koalicija si prilašča odločanje"

Pobuda skupine svetnikov Združene liste o stanju in razmerah v občini in v občinskem svetu - "Občinski predpisi nasprotni zakonu" - "Tudi preglasovanje je demokracija"

BREŽICE - Občinski svet Brežice je v ponedeljek v drugem nadaljevanju svoje 33. seje v posebni točki dnevnega reda obravnaval pobudo skupine svetnikov Združene liste o stanju in razmerah v občini in v občinskem svetu.

Miha Škrlec, ki je govoril v imenu skupine svetnikov ZLSD, je v uvodni razpravi rekel, da je v delu občinskega sveta preveč primetno, ko v predlaganih in sprejetih odločitvah niso upoštevani pozitivna zakonodaja ali temeljni občinski pravni akti, s čimer se grobo krši načelo pravne države. Kot je navedel, so občinski statut, poslovnik občinskega sveta in odlok o organizaciji upravnih organov v nasprotju s posameznimi določili Zakona o lokalni samoupravi, pravilnik o plačah pa je v nasprotju s statutom. Škrlec je dejal tudi, da je poslovnik občinskega sveta pomanjkljiv, da so gradiva pogosto nepopolna in težko razumljiva ter brez potrebnih razlag in opozoril, o sprejetem gradivu pa morajo svetniki ob slabo delujočih odborih in komisijah vse prevečkrat odločati po hitrem postopku.

Enako kot takšno zahtevano hitenje povzroča po mnenju Škrleca dosti nevednosti dejstvo, da občinski svet še nima letošnjega okvirnega delovnega programa, ker ga predsednik sveta še ni predlagal. Predsednik se po mnenju Škrleca, preden vrsti na dnevni red seje sveta gradivo, s tem seznaniti premalo temeljito. "Predsednik sveta si pogosto svoje razlaga nekatera določila poslovnika, ki gredo v glavnem v škodo opozicije." Škrlec je tudi dejal, da so si vse funkcije v odborih in komisijah mimo načela enakopravnosti in volilnih izidov razdelile koalicijske stranke, tako da ZLSD in SDS dejansko ne

moreta vplivati na dogajanje v svetu. Odgovornost za sedanje stanje v občini in občinskem svetu v glavnem nosita po mnenju skupine ZLSD župan in predsednik sveta, ob teh pa so odgovorni še sekretar sveta, predstojniki občinskih upravnih organov in predsedniki odborov in komisij. Nekaj tovrstne krivde je pripisal tudi svetnikom.

Franc Vranetič (SDS) je v razpravi soglašal z mnenjem skupine ZLSD o neenakopravnosti opozicije, njegov strankarski kolega Jernej Zorko pa je opozarjal na neuresničevanje sprejetih sklepov. Stane Ilc (LDS) je v zvezi z očitanim slabim delovanjem odborov in komisij zatrdil, da se uspešno delo odbora za infrastrukturo kaže v posodobljenih cestnih odsekih, ki jih je letos že pre-

cej. Tone Zorko (LDS) je dejal, da je preglasovanje demokracija ustanova, Ivan Živič (ZLSD) pa je te besede pospremil z medklicem "...če je zakonito!" Zorko se je na

• Občinski svet je z večino glasov koalicije zavrnil izmed predlaganih sklepov skupine ZLSD tiste, ob podpori katerih bi opozicija imela v bodoče več neposrednega vpliva pri odločanju v občinskem svetu. Svetniki ZLSD in SDS so potem protestno zapustili sejo.

to odzval s priporočilom, naj se tudi opozicija posuje s pepelom, češ nihče ni predlagal spremembe poslovnika, ki naj bi bil, sodeč po očitkih, slab.

M. LUZAR

TRENUTEK MODE

BREŽICE - Družba Akord iz Brežic, ki zastopa proizvajalca lasne kozmetike in opreme frizerskih in kozmetičnih salonov Muster & Dixon, bo v nedeljo, 28. septembra, ob 14. uri v Klubu Termopolis v Termah Čatež organizirala Trenutek mode 97/98, kjer bodo ob strokovnih pojasnilih prikazali tehnike striženja in oblikovanje pričesk. Na srečanju, ki je tretjič po vrsti, bodo sodelovali slovenski in tuji poznavalci omenjenega področja. Strokovno srečanje bodo nadaljevali s 1. piknikom frizerjev v kmečkem hramu Tonja Hervola v Bukošku pri Brežicah.

POSVET TURISTIČNIH DRUŠTEV

BREŽICE - Turistično društvo Brežice bo v sodelovanju s Turistično zvezo Slovenije in Občinsko turistično zvezo Brežice organiziralo v sredo, 29. oktobra, ob 10. uri v Posavskem muzeju v Brežicah posvet predstavnikov turističnih društev slovenskih mest. Udeleženci bodo razpravljali o nalogah turističnih društev pri razvoju turizma v mestnih jedrih, sprejel pa jih bo tudi brežiški župan Jože Avšič. Pokrovitelja posveta sta brežiški župan in Posavski muzej Brežice.

Čestitamo!

Čakajoč na podelitev koncesije

Zaradi zavlačevanja podelitve koncesije za HE na spodnji Savi v Posavju blokirane druge razvojne možnosti - Svet posavskih občin pričakuje več sodelovanja z državo

KOSTANJEVICA - Rok za določitev koncesionarja za izkoriščanje vodnega energetskega potenciala na spodnji Savi je sicer potekel že lani, a kljub temu in kljub kar nekaj obljubam vlade koncesije še vedno niso podelili. Pri vsem tem je najbolj hudo to, da načrtovani projekt zaradi predolgih priprav in odlašanj z odločitvami preko rezervacij v prostoru blokira druge razvojne možnosti prizadetih posavskih občin. Zato je bila ta problematika že večkrat na dnevnem redu številnih sestankov v Posavju, tudi na 3. seji Sveta posavskih občin.

Minister za okolje in prostor dr. Pavel Gantar na primer je v začetku poletja dal zagotovilo, da naj bi bila koncesija podeljena konec julija oziroma v najkrajšem času,

• Čeprav je na ministrstvu za okolje in prostore ter za gospodarske dejavnosti romalo že nekoliko dopisov, so bili na seji Sveta posavskih občin enotni, da obema ministroma napišejo pismo za ponovno skupno srečanje, na katerem želijo jasen odgovor, ali država želi lokalno skupnost vključiti kot sodelavca pri razreševanju odprtih vprašanj pri tej investiciji, v prvi vrsti pa, ali sploh namerava vlagati v ta projekt.

zato tudi ni prišlo do načrtovane okrogle mize o tej temi, so pa bili udeleženci seje Sveta posavskih občin ponovno mnenja, da je potrebno vzpostaviti redno komuni-

namreč prepričana, da se morajo dejavniki prostora že ob pripravi na investicijo in tudi med samim izvajanjem sprejemati kot partner, saj bo načrtovani projekt zmanjšal kmetijska zemljišča, spremenil naravne pogoje, povzročil resne motnje prometa, zahteval preselitve ljudi, odprl vprašanja naplavin in še kaj. T. G.

PREDLAGAJO BOLJŠE SODELOVANJE - Svet posavskih občin, v katerem so tudi vsi trije župani Danilo Šter, Jože Peternel in Jože Avšič, je na ministra za okolje in prostor dr. Pavla Gantarja ter ministra za gospodarske dejavnosti Metoda Dragonjo ponovno naslovil pismo za vzpostavitev komunikacije med državo in lokalno skupnostjo. (Foto: T. G.)

Recinko se vztrajno širi

V Recinku so odprli nov proizvodni prostor, barvarno in čistilno napravo - Podvojili proizvodnjo

KOČEVJE - V podjetju za zaposlovanje in rehabilitacijo invalidov Recinko iz Kočevja so prejšnji četrtek svečano odprli na novo urejene pritlične prostore v stavbi na Trdnjavi, v kateri že od februarja letos poteka njihova tekstilna dejavnost. S tem so zaokrožili naložbo, ki jih je vključeno z odkupom objekta od Opreme v stečaju do sedaj stala preko 100 milijonov tolarjev in jim omogoča, da lahko dodatno zaposlijo še 20 novih delavcev.

V Recinku, ki so ga v začetku lanskega leta ustanovili M - KG, Gozdarstvo Grča, Lik Holding, Trikon in kočevska občina, je bilo oktobra lani zaposlenih le 15 delavcev. Danes jih v treh organizacijskih enotah tekstilne dejavnosti, kmetijstva ter storitev in vzdrževanja dela skupno 152 delavcev, med katerimi je 72 invalidov. Vendar pa, kot je ob otvoritvi novih proizvodnih prostorov povedal direktor Recinka

Brane Merhar, računajo, da jih bo še pred koncem letošnjega leta 182. Zaposlitev 20 novih, do sedaj na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih delavk, jim namreč omogoča že dokončanje njihove najnovejše naložbe v razširitev proizvodnje konfencioniranja nogavic, sicer pa nameravajo zaposliti še 6 delavcev v organizacijski enoti Kmetijstvo in 5 v Vzdrževanju in storitvah.

Denar za to so prispevali nekaj iz lastnih sredstev, nekaj so ga pridobili z ministrstva za delo in republiškega urada za zaposlovanje, okoli 9 milijonov tolarjev in vso strojno opremo v vrednosti preko 30 milijonov tolarjev pa jim je zagotovil njihov tuji partner Hurwitz Intersocks iz Italije, ki jim zagotavlja tudi uspešen program in trg za njihove izdelke. Namesto 10 tisoč parov bodo od sedaj naprej lahko dnevno izdelali 20 tisoč parov nogavic.

M. LESKOVŠEK-SVETE

RECINKO ODPRL NOVE PROSTORE - Na otvoritvi novih proizvodnih prostorov Recinka, ki jih je odprl vodja tekstilne proizvodnje Jože Jurkovič, sta bila prisotna tudi državna sekretarka za zaposlovanje Zdenka Kovač in kočevski župan Janko Veber, ki sta ob veliki brezposelnosti v kočevski občini novo Recinkovo pridobitev ocenila pomembno za celotno občino. (Foto: M. L.-S.)

OPTIČNI KABEL MED RIBNICO IN SODRAŽICO - Pred kratkim je Telekom začel polagati deseterakmetrski optični kabel med Ribnico in Zlebičem s 36 vlakni, od Zlebiča do Sodražice pa bodo položili kabel z 12 vlakni. Preko tega bodo povezali tudi Loški Potok in kasneje Drago. V Loškem Potoku in Sodražici delujejo digitalne centrale preko koaksialnega kabla, zmogljivost teh zvez je na meji dovoljenih prometnih izgub. Optični kabel je velika pridobitev, saj po dveh vlaknih lahko spustijo 10.000 pogovorov, ne da bi morali med potjo signal ojačevati. (Foto: M. Glavonjić)

OBČINA BREŽICE
ŽUPAN
Cesta prvih borcev 18
8250 Brežice

Na podlagi določil Pravinika o podeljevanju nagrad in priznanj za dosežke na področju inventivne dejavnosti (sprejet na skupščini Občinske raziskovalne skupnosti Brežice, dne 29.6.1983) in 40. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS št. 38/95)

razpisujem PODELITEV PRIZNANJ ZA DOSEŽKE NA PODROČJU INVENTIVNE DEJAVNOSTI ZA LETO 1997

1. V letu 1997 bodo v Občini Brežice podeljena priznanja za dosežke na področju raziskovalne, razvojne in inventivne dejavnosti. Število in vrednost priznanj bom določil glede na prispelne prijave.

2. Priznanja bodo podeljena za:

- izume, tehnične izboljšave in predloge, ki so v praksi že preizkušeni in prinašajo tehniške in ekonomske učinke ter prispevajo k dvigu produktivnosti dela,
- predloge, ki prinašajo nove ideje, pomembne za spodbujanje poglobljanja in razširjanje znanja,
- izvirna dela, ki še niso preizkušena v praksi in ni mogoče ugotavljati ekonomskih učinkov.

3. Kandidate za podelitev priznanj lahko predlagajo:

- poslovodni in drugi organi ali organizacije v delovnih organizacijah, zavodih in podjetjih,
- strokovna društva, zveze društev in združenj,
- posamezniki.

4. Predlogom za podelitev nagrad je potrebno priložiti:

- osnovne podatke o kandidatih,
- kratek opis predlaganega dela,
- izvirnost predlaganega dela,
- uporabnost predlaganega dela,
- strokovno utemeljitev o pomembnosti dela,
- pogoje in dobo nastanka predloženega dela.

5. Predloge za podelitev priznanj za raziskovalno in inventivno dejavnost za leto 1997 pošljite na naslov: **Občina Brežice, Oddelek za splošno pravne zadeve in družbene dejavnosti, Cesta prvih borcev 18, pošta Brežice, najkasneje do 25.10.1997.**

6. Datum podelitve priznanj bo določen naknadno.

ZLATI CEH OBRTRNIKU KICU -

Na jubilejnem 30. mednarodnem obrtnem sejmu v Celju je Obrtna zbornica Slovenije na posebni prireditvi podelila priznanja, ki jih lahko dobijo obrtniki, to je t.i. ceh. Zlati ceh, to je drugo najvišje priznanje, je za svojo obrtno dejavnost (teracerstvo, cementinarstvo in kamnoseštvo) dobil obrtnik Jože Kic iz Dobrave pri Škocjanu. Srebrni ceh je dobilo tudi podjetje Vitalis iz Novega mesta. Na sliki: Jože Kic s priznanjem, ki bi razveselilo vsakega obrtnika. (Foto: S. Dokl)

30. MEDNARODNI OBRJNI SEJEM v Celju privabil več kot četr milijona obiskovalcev - Potem ko so v nedeljo popoldne zaprli jubilejni MOS 97, so organizatorji že razmišljali, kako prihodnje leto zastaviti to prireditve, na kateri je razstavljalo več kot 1800 razstavljalcev iz 29 držav. Ker praktično ni več možnosti za nadaljnjo prostorsko širitev, zanimanje razstavljalcev pa je vse večje, bo pri izboru razstavljalcev še bolj kot doslej odločala visoka kakovost izdelkov in inovativnost. Da te ne manjka, smo se lahko prepričali tudi na stojnicah Slovenske podjetniške inovacijske mreže, kjer nam je inovator Štefan Horvat, prekmurski Dolenjec iz Višnje Gore (na posnetku), postregel z vrsto podatkov o dobitnikih kolajn, med katerimi pa je bilo letos žal bolj malo Dolenjcev. (Foto: P. P.)

BORZNI KOMENTAR Tujci se še vedno bojijo

Majhen promet in za 10 odst. nižji tečaj - Nestrpnost vlagateljev certifikatov v investicijske družbe

Skoraj vse gospodarske družbe so že objavile svoja polletna poslovna poročila, iz katerih je moč razbrati relativno ugodno poslovno uspešnost, a tečaj delnic na borzi še vedno nihajo in drsijo navzdol. Tečaj nekaterih delnic so sicer ugodni, a še vedno nižji, kot so že bili. Tako tečaj delnice Leka sedaj niha okoli 34 tisoč tolarjev, medtem ko se je ta delnica prodajala že po 37 tisoč tolarjev. Krkina delnica stane te dni okoli 24 tisoč tolarjev, njen najvišji tečaj pa je znašal že 28.600 tolarjev. Podobno velja za ostale delnice, katerih sedanji tečaji so za okoli 10 odst. nižji od najvišje doseženih.

Sorazmerno nizkim tečajem je primeren tudi nižji promet, kar lahko pripišemo tudi odsotnosti tujih vlagateljev, ki sicer kažejo veliko zanimanje za vlaganje v naša podjetja, a menijo, da jim naša zakonodaja na tem področju ni dovolj naklonjena. Majhen promet z delnicami po drugi strani kaže, da trenutni tečaji ne odražajo dejanskega stanja. Že nekoliko višji promet bi ob večji ponudbi delnic povzročil hiter padec tečajev, ob večjem povpraševanju pa hiter porast.

Med prometnejše delnice še vedno sodijo Petrolove, katerih tečaj niha med 22 tisoč in 22,5 tisoč tolarjev, delnice Luke Koper po tečaju okoli 2.060 tolarjev, Istrabenza po okoli 3.200 in Ko-

linske po okoli 2.100 tolarjev. Delnice SKB so na začetku tedna dosegle tečaj 2.450 tolarjev, vendar z njimi ni bilo kaj prida prometa, kar velja tudi za delnice Dolenjske banke. Za njene redne delnice ste na začetku tedna lahko iztržili 15.000 tolarjev, za prednostne pa okoli 14 tisoč. Merkatorjeve delnice prav tako ne gredo v promet, njihov tečaj pa ta čas znaša okoli 5.850 tolarjev.

Kar se tiče obveznic, je kljub vsak dan višjemu tečaju nemške marke, na katero so mnoge vezane, prometa z njimi le za vzorec. Nekoliko bolj zanimive bodo državne obveznice proti koncu leta, saj se štejejo tudi v davčno olajšavo.

Nestrpnost vlagateljev certifikatov v pooblašene investicijske družbe je iz dneva v dan večja, saj se z delnicami omenjenih družb še vedno ne trguje na borzi. Čeprav Agencija za trg vrednostnih papirjev vzpodbuja družbe za upravljanje, naj, brž ko bo mogoče, gredo s svojimi delnicami na borzo, do tega še ne bo prišlo, dokler ne bo mogoče za delnice privatiziranih družb zamenjati vseh v investicijske družbe vloženih certifikatov.

LJUDMILA BAJEC
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, Novo mesto
Tel. (068) 3718 221 in 3718 228; faks. 323 552

Le čevlje sodi naj kopitar

Grafika

- časopisi v 24 urah • komercialni tisk • knjige
- brošure • plakati • oblikovanje • marketing
- trgovina • servisiranje računalnikov

☎ 068/323-611; fax: 068/321-693

krka

M KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 28.9.97, objavlja javno licitacijo naslednjih rabljenih in poškodovanih vozil ter rabljenega orodja in naprav:

	letnik	izključna cena v SIT
1. FIAT TEMPRA 2.0 IE	1993	550.000
2. GOLF 1.4 CL	1997	1.600.000
3. PIAGGIO VESPA 125 ET 4	1997	170.000
4. ŠKODA FORMAN LX	1993	440.000
5. TOV. MAN 22.281 FNL S PRIKOLICO	1985	1.280.000
6. TOV. MB 13-17 42	1981	500.000
7. R-TRAFIC pov. podaljšan	1988	500.000
8. R-TRAFIC pov. podaljšan	1988	600.000
9. R-TRAFIC pov. podaljšan	1993	1.180.000
10. MOTORNA ŽAGA 051 AV el.		29.500
11. SKOBELENI STROJ ISKRA		7.300
12. MOT. ŠKROPILNICA HOMELITE		25.000
13. MOT. ŠKROPILNICA TOMOS		27.000
14. STISKALNICA 270 L HIDRAV.		99.000
15. STISKALNICA 100 L		17.000

Licitacija bo v nedeljo, 28.9.1997, ob 9. uri v prostorih PE AGROSERVIS, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogled vozil v petek, 26.9.97, od 8. do 15. ure ter eno uro pred začetkom licitacije. Vozila pod zap. št. 4, 5, 6, 7, 8 in 9 so rabljena - nepoškodovana, tov. vozilo MAN je v kompletu s priklopnim vozilom ITAS P 15 PAL.

10-odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicirano vrednost se plača 5-odst. prometni davek.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Malo pohiteli z martinovanjem

Društvo vinogradnikov Sevnica-Boštanj je po živopisni povorki, s katero so prikazali opravila, pomembna za vinogradnike, na koncu v Boštanju razvilo še svoj prapor

BOŠTANJ - V lepem, sončnem popoldnevu je preteklo soboto krenila iz Sevnice proti Šmarju in Boštanju dolga motorizirana povorka, na čelu te pa so konjeniki nosili zastave. Na cilju pred boštanskim gasilskim domom in TVD Partizanom je množica topla pozdravila dobro razpoložene člane Društva vinogradnikov Sevnica-Boštanj.

Ti so prikazali za vinogradnike bolj ali manj nujna dela: sodarstvo Krajnc iz Sevnice, kovaštvo Jagodič, Okič je pokazal sajenje trte, koljači in kopači so se pripeljali s Studenca, škropljači, trgači, žganjekuha pa še muzikantje povrh z Ledine, trgači so bili tudi Boštanjčani, prevoz vina (furenga) je imel na skrbi Lončarjev Dol, sevniška kmečka zadruga je predstavila sodobno vinogradni-

ško opremo, spreved pa so zaključili vinogradniki iz Kranjskih Brd in Pokleka, ki so za to priložnost malce razposajeni pohiteli z martinovanjem.

Pred pričetkom slovesnosti so ob razvijanju prapora sevniški godbeniki in domači godci kar tekmovali, kdo bo bolj razvel zadovoljno množico. V tem so izbornoupevali, tako na primer malkov-

ski pevci s pevovodjo in hudomušnim povezovalcem Stanetom Pečkom. Predsednik Društva vinogradnikov Sevnica-Boštanj Rado Umek je izčrpno orisal 17-letno delo društva, se zahvalil vsem članom in tistim, ki so društvu pomagali v teh letih, še posebej pa pokrovitelju priveditve - Kmečki zadruzi Krško Vinski kleti Kostanjevica. Zbrane vinogradnike je pozdravil tudi predsednik Zveze društev vinogradnikov Dolenjske Jože Peterneš, ki je pozneje kot sevniški župan izročil direktorju krške zadruge majoliko s sevniškim grbom.

P. P.

IZHOD - BLAGOVNA ZNAMKA ZA MESO

LJUBLJANA - Spremenjene prehranske navade, nemalo pa tudi goveja spongilozna encefalopatija (BSE), ki je bolj poznano pod angleško oznako "bolezni norih krav", so povzročile zmanjšanje porabe govejega mesa za približno četrtino, zato je kriza slovenske govedoreje še večja, kot bi bila sicer. Združenje govedorejcev Slovenije je zato te dni ugotavljalo, da je izhod v kakovosti, k čemur naj bi pripomogla uvedba slovenske zaščitne blagovne znamke. Nesporno dejstvo je, da je naravno okolje v Sloveniji bolj zdravo kot v večini evropskih dežel, kjer imajo bolj intenzivno kmetijstvo, to pa se kaže tudi v bolj zdravi slovenski hrani rastlinskega in živalskega izvora. O zaščitni blagovni znamki za meso v Sloveniji že dalj časa govorijo, vendar je doslej vse ostajalo le pri besedah.

Z NOVOMESKE TRZNICE

V ponedeljek so branjevske trznice spet bogato založile, manj pa je bilo kupcev. Ponujale so: radič in endivijo po 180 do 200 tolarjev kilogram, fižol v zrnju po 500, krompir po 50 do 60, korenje, kolerabo, rdečo peso in črno redkev po 200, česen po 400, čebulo po 160 do 200, papriko po 180 do 200, paradiznik po 200, bučke po 150, feferone po 400, kumare po 100, repo po 150, zelje po 100, bučke po 150, hruške po 120 do 200, jabolka po 80 do 100, grozdje po 170 do 250, kutine po 200, slive po 160, lonček jagod po 250, kozarec medu po 700 do 800, jajca po 25 do 30, lonček smetane po 700, sirček po 400 in lisičke po 1000 tolarjev kilogram.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 40 do 3 mesece starih prašičev, 60 v starosti 3 do 5 mesecev in 40 starejših. Prvih so prodali 30 po 380 do 400, drugih 55 po 320 do 350, tretjih pa 20 po 280 do 300 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Če se drobnica obžre sadja

Ovce in koze spadajo med prežvekovalce in imajo temu primerne prebavne organe. Vendar jim bolj kot trava in listje ali vršički grmovja teknejo sladki sadeži, ki padajo jeseni z drevoja in ki lahko povzročijo kar velike nevšečnosti.

Ne gre samo za to, da sadeži odtegujejo živali od običajne hrane, saj se dogaja, da napol lačne čakajo pod drevesi in tekmujejo, katera bo prej zgrabila odpadlo jabolko ali hruško; nevarnejše so zdravstvene motnje, ki se jim s tem izpostavljajo. Sadeži namreč občutno povečajo vampovo zakisanost, ta pa povzroča slabšo ješčnost in posredno manjši prirast ali molznost. V hujših primerih živali zdravstveno močno oslabijo, pojavijo se lahko tudi krči ali šepanje, zbolele ovce in koze ležijo, stokajo in škrtajo z zobmi. Bolezen je prepoznavna tudi po iztrebkih. Zgodijo se tudi, da živali padejo v koma in trajno obležijo. Bolezen traja več tednov.

Seveda je najbolje bolezen preprečiti, to storimo tako, da drobnica ne more do sadja. Na pašniku je potrebno pred pašo drevesa otresti in plodove pobrati ter jih uporabiti v druge namene. V blažjih primerih obolenja živalim dajemo dobro seno, ki spodbudi običajno delovanje vampa. Če neješča in apatična žival to zavrača, ji nasilo potisnemo v gobec manjše "kepe" sena ali še bolje kar prežvek zdrave živali, ki ji vnese v telo potrebne bakterije za normalno delovanje vampa.

Hujše primere lahko pozdravimo s sodo bikarbono, ki nevtralizira prekislo vsebino vampa. Če gre že za večje okvare prebavnega trakta ali vnetja, je potrebno zdravljenje z antibiotiki, ki pa jih seve lahko predpiše le živinodravnik. Ta v posebno hudi obliki bolezni posreduje tudi s kapljično infuzijo ter dajanjem kalcijskih in magnezijevih soli, ki učinkujejo proti tetaničnim krčm. Za obnovitev normalne prebave da oboleli živali digestan ali prodigest.

Inž. M. L.

RAZVITJE PRAPORA DRUŠTVA VINOGRADNIKOV SEVNICA-BOŠTANJ - Novi prapor društva je v imenu glavnega pokrovitelja priveditve, Kmečke zadruge Krško Vinske kleti Kostanjevica, razvil njen direktor Tone Planinc (na posnetku privenja trak), ga izročil predsedniku društva Radu Umeku, ta pa praproščaku Ivanu Mlakarju. Prapor je blagoslovil boštanski župnik Fonzi Zibert. Novi prapor je doživel tudi bratjenje s prapori podgorskih in šentruperskih vinogradnikov. V pestrem kulturnem sporedu so sodelovali tudi učenci boštanske osnovne šole. (Foto: P. P.)

Prva zaresna bio kmetija

Veselovi z Lazca prvi v občini Loški potok

LAZEC - Če vas pot zanese do Loškega Potoka, je vredno narediti še nekaj kilometrov do idilične vasi Lazez in se ustaviti pri Francu Veselju in njegovi ženi, ki sta prva v občini začela s turistično kmetijo z bio prehrano.

Kar nekaj let sta se ubadala s prirajo mleka in bikov. "To pa ni bilo tisto pravo," pravi Franc, in ker imata že 16 let izkušenj s pridelavo bio hrane, sta se pogumno odločila, da kmetijo preuredita za kmečki turizem odprtega tipa z raznovrstno ponudbo, ki jo nudita kmetija in neokrnjena srednjegorska narava. Franc je poklicni gostinski delavec, njegova žena pa dobra kuharica, ki se še dodatno izobražuje.

Veselovi že sedaj lahko mnogo ponudijo iz svojega vrta, kjer ne uporabljajo pesticidov, pač pa le naravne pripravke iz kopriv in preslice. Dejavnost bodo še razši-

rili. Načrtujejo, da bodo imeli pet sob, dva prostora za goste, tako da bodo naenkrat lahko postregli najmanj za en avtobus turistov. Uredili bodo balinišče, otroško igrišče, v bližnji prihodnosti pa igrišča za tenis. Veliko gospodarsko poslopje bodo preuredili v vodne kopeli in savno, ob bližnjem bajerju pa so lepi kotički za piknike. Ta res ni njihov, a upajo, da bodo vaščani naklonjeni uporabi, bajer pa je možno preurediti najmanj za otroško kopalnico. Uredili bodo tudi delavnico za prikaz izdelovanja lesenih žlic, prikaz strženja ovac, možno se bo popeljati s kočijo ali s kolesom in še bi lahko naštevali. Seveda mislijo tudi na zimski turizem. Tako se že pripravljajo za nakup vlečnice.

Ko smo Franca povprašali, kako bo vse to finančno izpeljal, pravi: "Računam na kredite, ki so namenjeni demografsko ogroženim krajem. Ponujeni občinski so nekoliko predragi. Mnogo smo že vložili svojega, vložili pa bomo tudi del prihodka, ko bo poslovanje steklo."

Ko bo vse nared, Veselovi najbrž ne bodo kos pridelavi celotne hrane zato upajo, da bodo za pridelavo pritegnili vaščane, so pa Veselovi člani Ekološkega združenja kmetov Slovenije in bodo nakupovali od pridelovalcev z jamstvom, da gre res za naravno pridelano blago.

A. KOŠMERL

PRVIČ KONJENIKI - Okoli tisoč gledalcev si je ogledalo prvo konjeniško priveditev na novem hipodromu v Kompoljah, ki je bila 6. septembra. Najprej je bila dirka eno- in dvovpreg, nato galopska dirka delovnih konj in haflingerjev ter tekma v spretnostnem jahanju. Promocijsko so predstavili tudi športne konje, gledalci pa so uživali tudi v dirki čistokrvne angleške galoperke. Tekmovanja se je udeležilo okoli 30 jahačev iz vse Slovenije, med njimi tudi nekaj domačinov Dobrepoljcev. Med odmorom so se predstavili oldtimerji in dirkači z gorskimi kolesi. (Foto: M. Steklasa)

Ureja: dr. Julij Nemanic

Vodenje vrenja

Izkušnje nas učijo, da je bilo nekoč manj "nesreč" v zidnicah ob povprečnem letniku grozdja, v prav dobrih in odličnih letnikih pa je bilo preveč povprečnega vina, celo več bolnega, kot v slabših letnikih. Res je, velika kletarska umetnost pridelati iz odličnega grozdja odlično vino. Odlično grozdje je takrat, ko vsebuje veliko sladkorja in nižje kisline. Malo kislin v moštu omogoča bakterijam lažje delo, zato so taki mošti bolj podvrženi cikanju. Bogate mošte je težje "prevretili" v vino.

Za bele sorte je ugodna jesen, ker lahko v svoj prid izkoristimo hladne nočne temperature. Dopoldanska trgatev bo zagotovila nizko temperaturo mošta. Hladen mošt bo možno razsluziti z zelo majhnimi dozami žvepla. Zaradi nizkih kislin bo vino letnika 1997 potrebovalo več SO₂, kot lanski "kisli" letnik. To je potrebno imeti v mislih ob vsakem kletarskem posegu, ki omogoča zniževanje žvepla. Nemaren odnos do žveplanja bo presenetil mnoge, ker bodo imeli v vinu veliko skupnega SO₂ in premalo prostega.

Po 10 do 12 urah mirovanja mošta v posodi se bodo drobni delci dovolj sesedli, da bo možen pretok v posodo za vrenje. Pri tem pretoku ni potrebno nič žveplati. Tako pretočen mošt je tudi dovolj pomešan, da se lahko natančno izmeri sladkorna stopnja. Mogoče letos ne bo treba dodajati sladkorja nobeni sorti. Če bo ugotovljena stopnja 80° Oe, je naravnega sladkorja dovolj, vsak dodatek bo lahko sprožil neresljive težave.

Sedaj je čas za dodatek kvasovk. Suhe kvasovke so na trgu najlažje dostopne, zato se bodo

navodila nanašala na pripravo suhih kvasovk. Ne si delati prevelikih upov s kvasnicami, ki naj bi sprostile iz mošta veliko arom. Kvasnice so zelo občutljiva živa bitja, vsak "stres" jih zmoti. Težko je komurkoli jamčiti, da samo določena vrsta kvasovk zagotavlja določeni sorti najvišjo kakovost. Z gotovostjo pa lahko trdimo, da ob dobrih pripravah in lepem, enakovremnem vrenjem mošta običajna kvasovka *S. cerevisiae* zagotovi zdravo in kakovostno vino. Najmanjša količina suhih kvasovk pri zdravi letini je 15 g/hl vina. Gnilo grozdje zahteva večjo količino. Za vsakih 10 odst. gnilobe na grozdju je potrebno povečati količino kvasovk za 2 g/hl.

Tako odtehtane kvasovke počasi vsipamo v mešanico vode in mošta. Za 1 hl mošta potrebujemo vsaj dva decilitra mešanice, v kateri se lahko dobro navlaži 15 gramov suhih kvasovk. Vlaženje kvasovk naj traja do pol ure, toda mešanica vode in mošta mora biti mlačna, najbolj je 30° C. Možne napake so prehladna mešanica, prevročna mešanica, premalo ovlažene in nabrekle kvasovke. Napako lahko naredimo, če damo v mošt preveliko količino kvasovk. Nekateri pretiravajo in dodajo večkratno količino kvasovk, recimo 30 ali 40 g/hl. Opozorjevanje in meritve kvasovk po dodatku v mošt so pokazale pri predoziranih primerih zastoj v razmnoževanju kvasovk, pa tudi otrditev celičnih membran kvasovk, kar jim jemlje živahnost.

Pri rdečih sortah priporočam dodatek tako raztopljenih in nabreklih kvasovk v kad kmalu po prvih 10 litrih razpecljanega grozdja. (Nadaljevanje sledi) dr. JULIJ NEMANIC

ZDRAVSTVENI DOM NOVO MESTO Kandijska c. 4

Najboljšemu ponudniku oddamo v najem prostore, primerne za trgovinsko dejavnost, izključno za prodajo ortopedskih pripomočkov in pomožnih zdravilnih sredstev. Ponudbe pošljite na naslov: Zdravstveni dom, Novo mesto, Kandijska c 4, v 8 dneh po objavi.

Z R N O, d.o.o. Gmajna 6 8274 Raka

Trgovsko podjetje ZRNO zaposli za nedoločen čas za potrebe trgovine: • skladiščnika • trgovca gradbene stroke • trgovca (kmetijski tehnik) Ponudbe na naslov: ZRNO, d.o.o., Gmajna 6 a 8274 Raka

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Pijmo več domačih sokov

Žlahtnemu grozdju so bili naklonjeni že stari Rimljani, ki so poleg vina cenili tudi njegove zdravilne lastnosti. Zaradi visoke vsebnosti vitaminov A, B, C in mineralov, kot so kalij, kalcij, natrij in železo, nam grozdje več obrambno moč telesa. Enkrat ali dvakrat na teden lahko izvedemo dieto s svežim grozdem. Glavne obroke nadomestimo s kilogramom in pol grozdja, za malico pa pijemo le zeliščni čaj. Grozdne jagode so zaradi lupine in pečk za nekatere težje prebavljive, zato pijmo svež grozdni sok, ki ga dobimo s pomočjo namizne centrifuge. Grozdje pospešuje prebavo, pospeši izločanje vode iz tkiva in zaradi večjih količin kalija se izboljša tudi delovanje srca in ožilja.

BISTRIGROZDNI SOK lahko napravimo s pomočjo sokovnika. Iz 5 kg grozdnih jagod dobimo približno 3 litre soka. Sok napravimo brez dodanega sladkorja, saj grozdni sladkor - glukoza daje prijeten sladkokokus. Pri sočenju večjih količin grozdja s pomočjo stiskalnice je potrebna pazljivost pri segrevanju soka. Temperatura mora

doseči 80 do 85 stopinj C. Tako segret sok takoj prelijemo v dobro pomito in vročo posodo ter neprodušno zapremo s pokrovom in zalijemo s tekočim parafinom.

Na enak način lahko shranimo tudi BISTRIJABOLČNI SOK. Zdrava, sočna, primerno zrela in dobro oprana jabolka zmeljemo in nekaj ur pustimo v čisti plastični posodi. Nato sok iztisnemo, segrejemo in shranimo po navedenem postopku. Če želimo, da bo sok svetlejšee barve, mu vmešamo 1 do 2 zravnani žlički askorbinske kisline (vitamina C) na 10 litrov soka.

Na enak način lahko pripravimo tudi BISTRISOK. Grozdni, jabolčni in hruškov sok bodo obstojni, če bomo pri delu upoštevali čistočo sadja, posode in dovolj visoko temperaturo. Tudi oseba, ki sok pripravlja, mora biti za delo ustrezno urejena. Za marsikoga je enostavnejše shrankom dodati umetne konzervanse, vendar po tem postopku ne moremo več reči, da smo pripravili domač naravni sok. Priporočljivo je, da že zjutraj na tešče popijemo kozarec naravnega sadnega soka.

Na žrebanje povabili pisatelja

Že 6. mednarodni knjižni kviz za osnovnošolce, tokrat o hrani - Letošnja prvonagrajenka iz šentjernejske šole - Gost je bil eden najbolj branih pisateljev Ivan Sivec

NOVO MESTO - Vsako leto je 17. septembra, na Bevkov rojstni dan in dan njegove smrti, ki je proglašen za dan zlatih knjig, žrebanje mednarodnega knjižnega kviza. Letos je potekal že 6. mednarodni knjižni kviz z naslovom Hrana, v katerem so sodelovali tudi dolenski otroci. Za osnovnošolce iz občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan sta kviz organizirala Knjižnica Mirana Jarca in Občinska zveza društev prijateljev mladine iz Novega mesta. Na letošnje žrebanje, ki je bilo preteklo sredo v Knjižnici Mirana Jarca, so povabili mladinskega pisatelja Ivana Sivca.

Osnovnošolci so kviz reševali od marca do septembra. Knjižnični oddelek za mladino je prejel 1174 pravih rešitev iz vseh šol, medtem ko so prvo leto prejeli le 174 rešitev. Največ rešitev so poslali šmihelski osnovnošolci. Pravilna rešitev prvega gesla, ki so ga morali odkriti učenci nižjih razredov, se je glasila: Hrano dobimo iz narave, drugo geslo, ki so ga morali odkriti učenci višjih razredov, pa se je glasilo: Knjige so duševna hrana. Gost kviza pisatelj Ivan Sivec je po pogovoru z njim izžrebal prvonagrajenega reševalca, ki bo 6. oktobra sodeloval na nagradnem srečanju v Ljubljani, letos bo to Nives Končar iz šentjernejske osnovne šole. Z žrebom so razdelili še 80 knjižnih nagrad, ki so jih omogočile vse tri občine in občinska zveza prijateljev mladine.

Za popestritev žrebanja je poskrbel mladinski pisatelj Ivan Sivec, po anketah eden najbolj branih pisateljev pri nas. Napisal je že okrog 120 najrazličnejših knjig. Začel je s pisanjem za odrasle - Kmečke povesti je izdal pri Kmečkem glasu - po letu 1987, ko je napisal prvo mladinsko knjigo za otroke z naslovom Pozabljeni zaklad, pa piše le še za mlade. V kratkem bo luč sveta zagledala njegova najnovejša knjiga z naslovom Krokari viteza Erasma.

Ivan Sivec je učencem povedal tudi, kako je začel pisati za mlade. Najprej je pisal radijske pravljice, ki so bile predvsem pravljice o palčkih. Za zbirko Knjižgožer pri Mladinski knjigi pa je napisal že tri zanimive knjige o zakulisju športa, in sicer Netopir brez kril, ki jo je posvetil Fraciju Petku, Beli mušketir, kjer nastopa smučar Jure Košir, in Formula smrti, ki govori o zakulisju tekmovanja s formulo 1.

J. DORNJŽ

PREDSTAVILI OKAMENELEGA MOŽA - 20. septembra je bila v Osilnici prva predstavitev knjige Jožeta Primca, v kateri so zbrane pripovedi in ljudsko blago zgornje Kolpske. Direktor Založbe Kmečki glas Boris Dolničar je predstavil založbo, pri kateri izdajajo tudi zbirko "Glasovi", v okviru katere je kot petnajsta knjiga po vrsti izšel "Okameneli mož". Urednica zbirke Glasovi, dr. Marija Stanonik iz Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, je povedala, da je v dosedanjih knjigah te zbirke izšlo 15 knjig z 3.715 folklorističnimi pripovedmi. Knjiga "Okameneli mož" je s precej preko 400 pripovedmi druga po vrsti po številu zgodb, je pa izredno bogata in prva po mitološkem gradivu. Knjiga ni zanimiva le za domačine, njihovo medsebojno povezanost in za ohranjanje in oživljanje Kolpske doline, ampak tudi za dialektologe, zgodovinarje in politike. Avtor Jože Primc je povedal, kako je nabiral kar deset let gradivo za to knjigo in predstavil njeno vsebino. V kulturnem delu je nastopil citrar Aleksander Primc iz Kranja, odlomke iz knjige pa so v narečju brale mladinke-domačinke. Goste in domačine je v imenu občine in Civilnega gibanja pozdravil predsednik Gibanja Miro Štimac. (Foto: P. Kep)

RAZSTAVA PANJSKIH KONČNIC

LITIJA - V litijski Knjižnici dr. Slavka Gruma je na ogled razstava panjskih končnic domačina in člana Društva slovenskih samorastnikov Janka Baumkirchnerja, poslikane preko letošnje zime. Razstavljene panjske končnice so narejene po starih motivih na originalnih panjskih končnicah starih kranjčev in so bogastvo slovenskega narodnega izročila iz preteklega stoletja, kar je posebna panoga slovenskega ljudskega slikarstva.

K. Š.

KOTAR IN ŽELEZNIK NAGRAJENA V PIRANU

PIRAN - V nedeljo so v prostorih Obalne galerije Piran, odprli 32. mednarodni slikarski ektempore, na katerem je žigosalo platna 312 slikarjev. Udeleženci so oddali okrog 260 del, od katerih je strokovna žirija pod vodstvom prof. Nataše Stipanov iz Reke izbrala za razstavo 90 del. Jože Kotar in Franc Zeleznik iz Novega mesta sta edina dolenski predstavnika na eks-temporu, ki sta dobila nagradi za dobro umetniško stvaritev.

KONCERT OB 4-LETNICI SKUPINE ZARJA IN SONCE

NOVO MESTO - Ob 4-letnici delovanja skupine Zarja in sonce bo 27. septembra, ob 20. uri v šmihelski cerkvi koncert omenjene skupine. Prostovoljni prispevki bodo namenjeni za romanje in nastope skupine v Vatikanu pri sv. očetu.

PRAVLJIČNA IGRA V VINSKI KLETI

ŽUŽEMBERK - V okviru grajskih prireditev bo v petek, 26. septembra, ob 19. uri v vinski kleti pravljica igra O bogatinu in zdravilnem kamnu, ki jo bo izvedla gledališka skupina KD Krka pod vodstvom Mimice Kodre. Igra je primerna za vse generacije!.

S. M.

ŽREBANJE - Prvonagrajenko 6. mednarodnega knjižnega kviza Nives Končar je izžrebal pisatelj Ivan Sivec. (Foto: J. D.)

Na temo čebelarstva tudi natečaj

Poleg dveh stalnih razstav bodo v kočevskem muzeju v letošnjem šolskem letu na ogled še 4 občasne - Bogat pedagoški program in številne spremljajoče prireditve

KOČEVJE - Pokrajinski muzej Kočevje v zadnjih nekaj letih namenja posebno pozornost delu z mladimi. Zato poseben pedagoški in androgoški program za predšolske otroke, šolarje, dijake in odrasle, ki so ga pripravili za letošnje šolsko leto, poleg razstav, vodstev in predavanj obsega tudi muzejske učne ure, naravoslovne in družboslovne dneve ter muzejske delavnice.

Poleg obeh stalnih postavitev razstav "Božidar Jakac: Risbe" in "Kočevska: Izgubljena kulturna dediščina Kočevskih Nemcev" je v muzeju trenutno na ogled tudi razstava "Odsev časa na starih razglednicah". Razstava je nastala ob 10-letnici Numizmatičnega društva Slovenije in jo bodo zaprli predvidoma koncem tega meseca; še predtem pa bo muzej pripravil predavanje o starih razglednicah. Druga iz niza štirih za letošnje šolsko leto načrtovanih občasnih razstav bo razstava "Jame in jamarstvo na Kočevskem" in bo na ogled od oktobra do konca leta.

V prvih mesecih prihodnjega leta bo v muzeju gostovala razstava Slovenskega verskega muzeja

Stična "Friderik Irenej Baraga (1797-1868), Svetost v dejanju". Razstavo, ki bo prikazovala življenje in delo enega najpomembnejših slovenskih misionarjev in življenje Indijancev plemena Otava in Očipve, med katerimi je Baraga deloval, bodo dopolnili s predvajanjem dokumentarne oddaje TV Slovenije "Duh velikih jezer", za najmlajše pa bodo pripravili ogled risanih filmov o Indijancih. Marca bodo nato odprli razstavo "80 let čebelarstva društva Kočevje", ob kateri pa bo vse do konca junija na ogled tudi gostujoča razstava Čebelarstva muzeja Radovljica "Panjske končnice". Ob razstavi bodo pripravili predavanja o čebelah in uporabnosti čebeljih izdelkov, delavnice

v slikanju in barvanju panjskih končnic, organizirali bodo ogled čebeljakov, na temo čebelarstva pa tudi razpisali nagradni natečaj za najboljše likovne in pisne izdelke. Za vse razstave bodo organizirali strokovna vodstva, med muzejskimi prireditvami pa bodo organizirali tudi več predavanj, predstavitev knjig in različnih nalog ter koncerte. Za učence 3. in 4. razredov osnovnih šol bodo organizirali posebne muzejske učne ure, za vse učence in dijake pa predavanja z diapozitivi o Petru Kozlerju in prvem zemljevidu slovenskega ozemlja ter vodarni in elektrarni mesta Kočevje.

M. LESKOVŠEK-SVETE

LIKOVNA RAZSTAVA SLIKARJA ANTONA POSTLA

NOVO MESTO - Dolenski muzej Novo mesto in Župnijski urad Šentrupert vabita na otvoritev likovne razstave Antona Postla, dolenskega baročnega slikarja, ki bo v petek, 26. septembra, ob 19. uri v galeriji Dolenskega muzeja. Slikarja bo predstavil avtor razstave in kataloga Ferdinand Šerbelj. Razstava bo odprta do 2. novembra.

Letos prvič tudi glasbeni abonma

Pestra ponudba abonmajskega programa Miklove hiše

RIBNICA - Gledališki program Miklove hiše bo letos pestrejši kot lani, ko so v Ribnici gostovala le ljubljanska gledališča, saj se bodo ljubljancem letos pridružili tudi Primorci in Štajerci. Sicer pa program tako kot že lani sestavlja šest predstav, ki si bodo sledile od oktobra do mar-

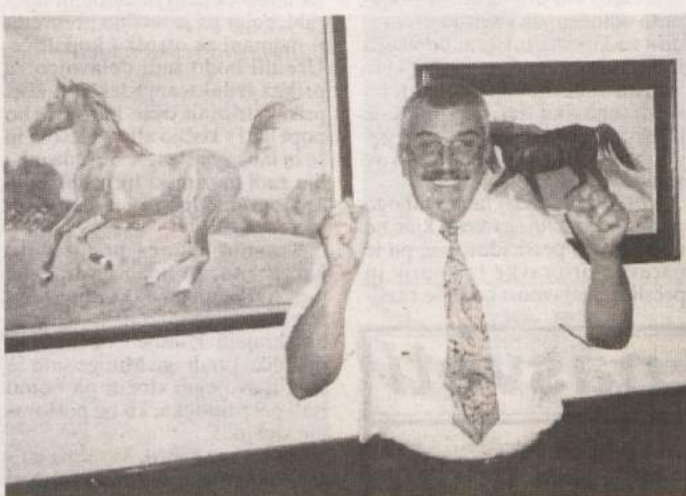
ca oziroma aprila. Prva bo predstava "Predsednice" v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča, sledila ji bo predstava "Sun" Slovenskega mladinskega gledališča v mesecu novembru; Commedia dell'arte v stilu devetdesetih let - predstava Cankarjevega doma "Nostalgija komedija" - bo na sporedu decembra, januarja pa bodo igralci Mestnega gledališča ljubljanskega izvedli predstavo "Norci iz Helma". Primorsko gledališče iz Nove Gorice se bo ribniškemu občinstvu predstavilo februarja z igro "Plešasta pevka", marca ali aprila pa bo nato še predstava "Sužnji" v izvedbi Narodnega doma iz Maribora. Cena gledališkega abonmaja je od 10.000 do 12.500 tolarjev, vpis pa je možen v knjižnici Miklove hiše še vse do 10. oktobra.

Enako je tudi v vpisom glasbenega abonmaja, ki je letošnja novost v ponudbi Miklove hiše. Zanj je potrebno odšteti 10.000 tolarjev, vključuje pa ogled treh koncertov in ene baletne predstave. Koncerta Mojce Zlobko na harfi in godalnega kvarteta bosta v cerkvi pri Novi Štifti, koncert pianistke Marine Horak pa bo v dvorani v Idealu v Ribnici, kjer bodo v okviru baletnega koncerta izvedli odlomke iz Labodjega jezera, Bolera in še nekaterih drugih baletnih predstav.

M. L.-S.

GORENJCİ NAVDUŠILI - Petek, 19. septembra si bodo zapomnili (žal maloštevilni) obiskovalci žužemberškega gradu po izjemnem nastopu kornega pevskega zbora Loka iz Škofje Loke. V vinski kleti, v soju sveč, je pod vodstvom dirigenta prof. Janeza Jociju zadonela baročna in renesančna pesem iz ust 20 pevcev in pevk. Program je povezoval Marko Črtalič. (Foto: S. Mirtič)

ISKRIVI KONJI - V gostišču Les na Čatežu ob Savi je domačin, likovni ustvarjalec Franc Les, pripravil samostojno razstavo svojih del, na katerih so upodobljeni konji. Plemeniti žival, ki nenehno navdušuje likovne ustvarjalce, je pritegnila tudi Lesa, ki se sicer največ ukvarja s krajino. Hkrati je razstavljenih nekaj portretov slikarjevih svojcev in prijateljev ter obiskovalcev gostišča. (Foto: M. Vesel)

KONCERTI OB SVEČAH
GLOBODOL - Na osmem koncertu iz cikla "Koncerti ob svečah", ki se odvija v Domu glasbene dediščine v Globodolu, bo Milko Bizjak predstavil zbirko baročnih instrumentov s tipkami. Od treh davnih predhodnikov klavirja bodo obiskovalci prisluhnili klavikordu, ki spada med najstarejše strunske instrumente s klaviaturo, špinetu in čembalu. Vsa tri glasbila so kopije po originalih iz 17. in 18. stoletja, in jih je izdelal izvajalec sam. V drugem delu koncerta bodo predstavljene dvojice orgle. Prve so original iz leta 1755 (iz ljubljanske baročne delavnice J. J. Eisla) in so najmanjše orgle, ohranjene na področju Slovenije. Koncert bo zaključil s kopijo baročnih orgel, ki jih je leta 1993 izdelala delavnica A. Škrabla iz Rogaške Slatine. Vabljeni v petek, 26. septembra, ob 19.30.

MERKUR

RADIOKASETOFON s CD SAMO 16.993.63 SIT

- HLADILNIK 135 I GORENJE HD 14.1 D 34.999 SIT - POPUST MKZ 33.599.05
- SKRINJA ZAMRZOVALNA 210 I GORENJE 49.996 SIT - POPUST MKZ 47.996.71
- SKRINJA ZAMRZOVALNA 310 I GORENJE 63.997 SIT - POPUST MKZ 61.437.33
- SKRINJA ZAMRZOVALNA 300 I LTH 60.996 SIT - POPUST MKZ 58.556.05

AKCIJA

NOVOTEHNA

- HLADILNIK - ZAMRZOVALNIK GORENJE 60.997 SIT - POPUST MKZ 58.557.10
- BARVNI TELEVIZOR VOJAGER 51 EKLAN ZELO UGODNO - 48.399 SIT - POPUST MKZ 46.462.94
- BARVNI TELEVIZOR SAMSUNG 55 EKLAN 55.203.04 SIT - POPUST MKZ 52.994.92
- RADIATOR ELEKTRIČNI OLNJI 15.999 SIT - POPUST MKZ 15.359.25

UGODNA CENA INOX POSODE: S TERMOSTATOM 23.983.50 S TERMOSTATOM 17.990.00 BREZ TERMOSTATA 15.990.00

NOVOTEHNA NOVO MESTO • TREBNJE • KRŠKO • KOSTANJEVICA • GRADAC • **BREZPLAČNA DOSTAVA BLAGA NA DOM!**

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

GORELA HIŠA - V torek, 16. septembra, zvečer je zagorela stanovanjska hiša na Metnem Vrhu. Požar so lokalizirali in pogasili gasilci iz Sevnice. Zgorela je zunanja stena enega prostora, strop in del strehe. Škoda in vzrok požara še nista znana.

NAJ SE VE, ČIGAVO JE PARKIRIŠČE - V torek, 16. septembra, je N. P. iz Jerebove ulice v Novem mestu parkiral osebni avto pred blokom, kjer navadno parkira R. N. Ko je le ta opazil, da je N. P. pustil avto na njegovem mestu, ga je to tako ujezilo, da je skozi okno na oškodovančevu vozilo vrgel stolico za razrez drv.

OROŽJE BREZ DOVOLJENJ - V četrtek, 18. septembra, ob 17.45 je občan zalotil neznanca pri tatvini drv iz gozda. Policisti so pri postopku z navedenimi pri I. S. našli in zasegli samokres Zastava, kal. 7,65, in 8 nabojev. Zaradi nezakonite posesti orožja bo I. S. predlagan sodniku za prekrške.

SPOR MED BRATOMA - V četrtek, 18. septembra, ob 11.35 so bili policisti iz Dolenjskih Toplic obveščeni o kršitvi javnega reda in miru v Žužemberku. Policisti so na kraju ugotovili, da je prišlo do prepira in pretepa med bratoma J. L. in S. L. Zaradi nevarnosti, da bosta s kršitvijo nadaljevala, so zoper J. L. odredili pridržanje do iztreznitve. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

TRČIL V ŠKARPO - ČRNOMELJ - V nedeljo, 21. septembra, ob 18.45 je 63-letni S. B. iz Črnomlje vozil osebni avto od Mavrlena proti Stražnjemu vrhu. Ker je prehitro pripeljal v ostri ovinek, ga je zaneslo v desno, tako da je trčil v betonsko skarpo, potem pa je avto zasukalo in padel je v tri metre globok usek. V nesreči sta se voznik in 63-letna sopotnica Anica H. iz Črnomlje hudo poškodovale.

NEPREVIDNO V ŠKARJE - V sredo, 17. septembra, ob 13. uri je 45-letni S. B. iz Novega mesta vozil osebni avto z Dvora proti Kočevju in slab kilometer od Jame pričel prehitovati tovornjak. Takrat je nasproti z osebnim avtom pripeljal D. S. s Sel pri Hinjah. S. B. je zaviral, a hudega trčenja ni mogel preprečiti. Avto, ki ga je vozil D. S., je obrnilo za 180 stopinj, drsel je nekaj časa po nasipu, se prevrnil na bok in treščil v drevo, nato je letel po zraku in končno obstal ponovno na boku nekaj metrov pod cesto. Na kraj nesreče so prišli policisti, reševalci in tudi novomeški poklicni gasilci, ki so reševali ukleščenega S. B., kateremu je plečevina stisnila noge. Oba voznika sta bila hudo poškodovana. (Foto: S. M.)

KRONIKA NESREČ

VAGONA SE IZTIRILA - V sredo, 17. septembra, ob 2.50 so bili sevnjski policisti obveščeni o iztirnjenju dveh tovornih vagonov na železniški postaji Sevnica, do česar je prišlo med premikom vlakovne kompozicije petih vagonov, ki ga je opravljal 41-letni strojevodja M. S. Ko je s prvim vagonom zapeljal čez kretnico, se je ta iztiril, vagon za njim pa se je iztiril le s prednjo osjo, kajti strojevodja je, takoj ko je opazil, da je nekaj narobe, lokomotivo ustavil. Vzrok iztirnjenja še ni znan, kot tudi ne škoda.

TRČILA V MOST - V sredo, 17. septembra, ob 8.55 se je Marija V. z Dob pri Kostanjevici z osebnim avtom peljala od Kostanjevice proti Cerkljam ob Krki. V

Skušajo vplivati tudi na zakonodajo

Cilj ZŠAM Novo mesto, ki letos praznuje 45 let, ni le druženje, pač pa med drugim tudi prizadevanja za izobraževanje, strokovno usposabljanje in varnost v prometu

NOVO MESTO - Združenje šoferjev in avtomehaničev Novo mesto letos praznuje 45-letnico obstoja. Zaradi tega jubileja so pred časom organizirali praznovanje 75-letnice slovenskega združenja, prav s svojim zagnanim delom in številnimi aktivnostmi pa spadajo med najboljša društva v zvezi. Še več: po obsegu dela so zrasli že kar v pravo majhno podjetje.

V novomeškem združenju poskušajo uresničevati smernice in cilje, zaradi katerih je bila pred 75 leti ustanovljena Zveza šoferjev in avtomehaničev Slovenije. To je uveljavljanje poklica voznik - avtomehanič, zagotavljanje bolj-ših delovnih razmer, uveljavljanje pravic do skrajšane delovne dobe, usposabljanje in izobraževanje za poklice v prometu in transportu, preventivne naloge v cestnem prometu, sodelovanje med združenji, zvezo in evropsko šofersko organizacijo, spodbujanje športnih in družabnih aktivnosti ter ne

nazadnje spoznavanje in sodelovanje med ljudmi v prometni dejavnosti.

V novomeško združenje je včlanjenih preko 300 šoferjev in avtomehaničev in kot z zadovoljstvom ugotavlja Franc Cimermančič, ki je predsednik združenja tretje leto, članstvo narašča, večanje članstva pa bo eden glavnih ciljev tudi v bodoče. Redno organizirajo predavanja in sprotno preverjanje znanj. Tudi letos so prve šolske dni pomagali policiji

Franc Cimermančič

ZA 5 MILIJONOV ŠKODE

BREŽICE - V torek, 16. septembra, popoldne je zagorelo v dvonadstropni stanovanjski hiši, ki je last G. J. iz Brežic. Požar so zaznali domači, saj je dim uhajal iz nape, hkrati pa so sosedje stanovalce obvestili, da se iz podstrešja njihove hiše močno kadi. Ogenj je namreč že zajel celotno podstrešje in njihov stanovanjski prostor v prvem nadstropju. Policisti so ugotovili, da se je požar začel v kuhinji v neposredni bližini kombiniranega štedilnika. V celoti sta pogoreli kuhinja z opremo in dnevna soba. Požar so pogasili gasilci. Škode je za 5 milijonov.

SEKAL OVINEK IN TRČIL V MOPED

OTOČEC - V nedeljo, 21. septembra, ob 17.45 je 22-letni Leopold K. z Vrha pri Pahi vozil osebni avto od Žalovc proti Štraberku. Ko je pripeljal na Vrh pri Pahi, je sekal levi nepregledni ovinek, takrat pa je nasproti z mopedom pripeljal 18-letni Aleksander S. iz Brezovice pri Šmarjeških Toplicah. Po trčenju je mopedista, ki ni imel čelade, vrglo na vetrobransko steklo avta, nato pa je padel na travnik in obležal hudo poškodovan. Hude poškodbe je dobil tudi voznik avtomobila. Oba se zdravita v novomeški bolnišnici, gmotne škode pa je za 50 tisočakov.

ZAPLENILI OROŽJE

ŠKOCJAN - Prejšnji teden so policisti opravili hišno preiskavo pri B. T. iz Stare vasi pri Škocjanu in mu zasegli avtomatsko puško, puškomitraljez, 77 nabojev in nekaj predmetov, za katere so sumili, da izvirajo iz kaznivih dejanj. Policisti bodo zoper osumljenca ukrepali.

APLAVZ NI OBVEZEN Traktor - potujoča nevarnost

Kot šofer se bojim jeseni zaradi traktorjev, ki preplavijo ceste in poti. Razumljivo: je čas spravila poljskih pridelkov, a tudi trgatve. Manj razumljivo pa je, da so traktorji v slabem tehničnem stanju. Tipaje vozim za vsakim, ker nikoli ne vem, kam bo zavil, kajti smernih kazalcev ni videti: ali so razbiti ali pa prikriti. Previdnejši traktoristi mahajao z rokami in ti tako skušajo dopovedati, kaj bodo storili. Previdnejši imajo navadno s seboj svoje boljše polovice, ki s prikolic z roko kažejo, v katero smer bodo zavili. Večina pa je takšnih, ki se na vse to poživljajo, prepričani, da mora vsakdo samo paziti nase. Za volani traktorjev nemalokrat sedijo otroci, šest-, sedem-, osemletni. Starši jim zaupajo vožnjo, ker se hočejo verjetno pred drugimi postaviti, kako sposobnega potomca imajo.

Bi pa lahko naredili red policisti. Pa še daleč jim ne bi bilo treba iti. Postavimo naj se ob katero koli cesto, kjer so kmetije, in že po nekaj minutah bo mimo njih prikašljaj traktor z mlečnozobcem za volanom.

Nedozorelih glav pa ni videti samo na traktorjih, kukajo tudi izza volanov avtomobilov. Več reda pa ne bi škodilo tudi v vrstah motoristov in kolesarjev. Tisti s čeladami so prej izjeme kot pravilo. Pa še črna pika za pešce, ki nočejo stopiti iz teme: na odseku ceste Zemelj-Primostek boste v jutranji temi zadnji hip opazili pešce, ki gredo na avtobus in jim je škoda dati sedemsto tolarjev za kresničko. Ko bo enkrat počilo, bo težko ustaviti solze, povzročene z malomarnostjo in s prepričanostjo: "Meni se ne more nič zgoditi!"

TONI GAŠPERIČ

in šolam k večji varnosti otrok v prometu, sicer pa po svojih močeh pomagajo tudi prizadeti mladini.

Denar dobivajo iz članarine in z oddajo v najem Doma šoferjev in avtomehaničev v Šmihelu, lani pa so zamenjali tudi avtobus, tako da je sedanji turistični avtobus namenjen tako prevozu raznim društvom, organizacijam in šolam kot tudi vzgoji novih šoferjev av-

Visok jubilej je bil priložnost za ustanovna najprizadenejšim: ustanovna članoma Lojzeta Sintiču in Jožetu Pavliču, le nekaj mesecev kasneje pa so se jima priključili še Franc Weis, Peter Štampfelj in Tone Zupančič; najvišje priznanje združenja plaketo humanosti pa je dobil Ivan Mišjak, gonilna sila združenja. Sicer pa so za uspešno delo združenja zaslužni tudi: Alojz Dragan, ki je hkrati član državnega predsedstva Zveze, in Alojz Zarabec z ženo, ki skrbita za dom.

tobusov v Novem mestu. Vključujejo se v akcije republiške zveze, med drugim tudi pri oblikovanju zakonodaje, zadnja leta predvsem pri zakonu o varnosti v cestnem prometu, za katerega so znana prizadevanja ZŠAM. Med drugim opozarjajo na določilo zakona, naj bodo kazenske točke za prometne prekrške vezane na upravljanje motornega vozila določene kategorije, ne pa na voziško dovoljenje kot celoto.

PODPISANA POGODBA O OPRAVLJANJU GASILSKE JAVNE SLUŽBE - V petek, 19. septembra, je župan občine Trebnje Alojzij Metelko podpisal pogodbo o opravljanju lokalne službe z gasilsko zvezo Trebnje in z vsemi predsedniki prostovoljnih gasilskih društev v občini. S tem so se medsebojni odnosi med občino kot financirko in gasilci potrdili s koncesijsko pogodbo. Z njo so se gasilci obvezali, da bodo naloge reševanja ob požarih, naloge zaščite in reševanje ob naravnih ter drugih nesrečah opravljali vestno in odgovorno, občina pa bo zagotavljala ustrezna sredstva.

NAJBOLJŠI SO BILI TREBANJCI - Novomeška uprava za obrambo je v sodelovanju z dolenskim regijskim odborom Rdečega križa v soboto v Sevnem pod Trško goro organizirala tekmovanje ekip prve pomoči civilne zaščite dolenske regije. Na tekmovanju je sodelovalo 8 ekip iz vseh dolenskih in belokranjskih občin, vsaka ekipa pa se je preizkusila v dveh različnih situacijah reševanja ljudi iz kontaminiranega območja. Pred tekmovanjem je novomeški gasilsko-reševalni center na srednji kmetijski šoli Grm pokazal reševanje v primeru eksplozije plina. Na tekmovanju se je najbolj odrezala ekipa iz Trebnjega, druga je bila metliška ekipa in tretja novomeška. Trebanjci se bodo 3. oktobra udeležili državnega tekmovanja v Kranju. Tekmovanja se je udeležila tudi predstavnica Republiške uprave za zaščito in reševanje Milica Slokar. (Foto: J. Dornič)

NAJBOLJŠI ŠOFERJI IZ NOVEGA MESTA - Del ekipe, ki je na državnem tekmovanju poklicnih voznikov in avtomehaničev osvojila prvo mesto. (Foto: M. Klinc)

Plen bolj slab, a dovolj za zapor

Rop, v katerem so si mladeniči razdelili le 4 tisoč tolarjev, se je za Kneževiča končal z letom in 8 meseci zapora, Bratkovič je dobil pogojno, mladoletnik pa gre v vzgojni zavod

NOVO MESTO - V kaj se lahko sprevrže na prvi pogled povsem nedolžno nočno popivanje mladeničev, je bilo jasno na eni od obravnava na novomeškem okrožnem sodišču. Pijača na pijačo - seveda je bil vmes še alkohol - nekaj hudih besed, in že je pred gostiščem prišlo do obračuna s silo in plinskim solzilcem. Napadalec sta oškodovanca, ki naj bi imeli veliko denarja vzela denarnico, a se je kasneje izkazalo, da so bili v njej le štirje tisočaki. So pa trije fantje "bogatejši" vsak za sebi primerno kazen: zapor, pogojno obsodbo in vzgojni zavod.

cer pa je mladoletnik prepričan, da ga je pred gostilno prav ta Srebrnjak prijel za vrat, tako

Pred slabima dvema letoma je bilo v gostišču Boter v Novem mestu več mladih Novomeščanov, med njimi tudi danes 27-letni Damir Kneževič, 26-letni Tomaž Bratkovič, kasnejši oškodovanec Damjan Srebrnjak in mladoletni M. Ko so pili, je med njimi prišlo do spora, kdo bo plačal rundo. Zaradi tega plačila bi že skoraj prišlo do pretepa že v gostilni, vendar ga je preprečilo osebje lokala. A strasti se s tem niso pomirile.

Kako naprej, sta se Kneževič in mladoletnik dogovorila na stranišču, čeprav to Kneževič zanika. Dogajanje se je preselilo na dvorišče, kjer naj bi se mladoletnik in oškodovanec pobotala in si prijateljsko segla v roke. Mladoletnik je stopil do Srebrnjaka, ga poškropil s plinskim razpršilcem po obrazu in ga z roko udaril v obraz ter ga

zbil na tla. Nato je do žrtve pristopil Kneževič in mu iz žepa izpulil denarnico z vsem denarjem. Nato sta si doma skupno prilastila in zbežala. Pridružil se jima je tudi Tomaž Bratkovič, ki je bil od celotnega plena deležen tisoč tolarjev, čeprav je vedel, da denar izvira iz kaznivega dejanja.

Damira Kneževiča, ki je že na prestajanju zaporne kazni na Dobu zaradi drugega kaznivega dejanja, je sodišče spoznalo za krivega kaznivega dejanja ropa in ga obsodilo na eno leto in osem mesecev zapora, sodišče pa je to kazen združilo s pravnomočno sodbo višjega sodišča v Ljubljani za rop, ko mu je bilo izrečeno eno leto zapora. tako da je dobil enotno kazen dve leti in pol zapora). Tomažu Bratkoviču, ki je tudi že bil obsojen, je zaradi kaznivega dejanja prikrivanja izreklo pogojno obsodbo na 3 mesece zapora, ki pa se ne bo izvršila, če v dveh letih ne bo storil novega kaznivega dejanja. Mladoletnika, ki se je v zadnjem letu že zapletel v novo kaznivo dejanje lahke telesne poškodbe, pa je napolnilo v vzgojni zavod.

Seveda se na obravnavi zgodbe, ki so jih povedali obtoženi in priče, niso najbolj enake. Damir Kneževič trdi, da denarnice ni vzel iz žepa, ampak jo je pobral na tleh. Zdi se mu tudi, da je pred lokalom fantom rekel, naj se ne tepejo. Mladoletnik se spominja, da je oškodovanec Srebrnjak že pred usodnim dogodkom v gostilni ves čas skakal proti njemu, ko pa je šel na stranišče, ga je Kneževič nagovoril, da bi Srebrnjaka počakala in mu vzela denar, si-

da se je moral braniti s sprejem in udarcem v glavo. Povsem drugače se dogodka spominja oškodovanec.

T. GAZVODA

Krka prvič zmagala v prvi ligi

Napovedanega derbija novincev ni bilo, saj je letos kakovostna razlika med Krko in Kraškimi zidarjem očitno prevelika - Tudi Krčani bodo še dočakali svoj dan

NOVO MESTO, KRŠKO - Kljub visoki zmagi košarkarjev Krke nad drugim novincem v ligi, sezonskim Kraškimi zidarjem s 95:62 (49:28) se bo prava moč novomeškega moštva videla šele v naslednjih kolih, morda že to soboto, ko se bodo v Ljubljani pomerili z ranjeno Olimpijo, ki je v drugem kolu povsem zasluženo izgubila na Polzeli. Krčani tokrat na domačem igrišču niso bili daleč od zmage z domačim Heliosom (85:89), a z moštvo, kakršnega je dobil v roke trener Vojko Herksel, očitno ne bodo zmogli kaj več kot izboriti si obstanek v prvi ligi.

Pomanjkanje denarja v slovenski košarki iz leta v leto povečuje tudi razlike med prvoligaši. Novomeščani so po porazu v prvem kolu tokrat naleteli na Kraškega zidarja; ta pa vrzeli, ki je ostala po odhodu kar šestih ključnih igralcev, z nakupom le dveh košarkarjev ni mogel zapolniti, zato je njegovo moštvo šibkejše kot lani. Že na prvi prvoligaški tekmi krkašev v domači športni dvorani so novomeški ljubitelji košarke pošteno napolnili tribuno in zasedli vse stole, postavljene ob igrišču. Že v uvodnem delu srečanja je zab-

lestel Jevtovič, novinec v dresu Krke, ki je s 7 skoki pod obema košema in 23 doseženimi točkami najbolj zaslužen za visoko zmago. Mladega domačega zvezdnika Matjaža Smodiša je novi trener Živko Ljubojevič izpod koša povlekel na krilo, kjer se sicer še ne najde tako kot na primer lani na mestu centra, a je svojo nalogo dobro opravil: ob 4 skokih je dosegel 20 točk in bil pri metu za tri točke stoodstoten (2:2). Toliko točk kot Smodiš je dosegel tudi Simon Petrov, izkazala pa sta se tudi novincev v moštvo Grum s 13 in

Samo Plevnik z 10 točkami.

Vojko Herksel v svoji vrsti sicer nima zvezdnikov, kakršnih smo bili vajeni v preteklih sezonah, a vse kaže, da bo pred sezono komaj skrpano moštvo le usposobil, da se bo vsaj na domačem igrišču enakovredno kosalo z večino prvoligašev. Tokrat so Krčani proti Domžalcem začeli nepričakovano, tako da so gostje izenačili šele v 16 minuti, a prvi polčas dobili z 49:37. Kljub temu da so gostje na začetku drugega polčasa vodili že s 16 točkami, so se Krčani na koncu povsem približali gostom. Prvi strelac med Krčani je bil z 28 točkami Mihajlo Vukič, temnopolti Miller je zbral 21 točk, Mišel Krajcar in Mitja Zaturški po 11 in Rozman 8. V tretjem kolu bodo Krčani v Mariboru igrali Ovni, ki prav tako še nimajo zmage.

I. V.

Simon Bele prvak z rekordom

Mladi Novomeščan je na prvenstvu triletnih kasačev izbral pravo taktiko - Med dvoletniki spet zmaga Ite Rine

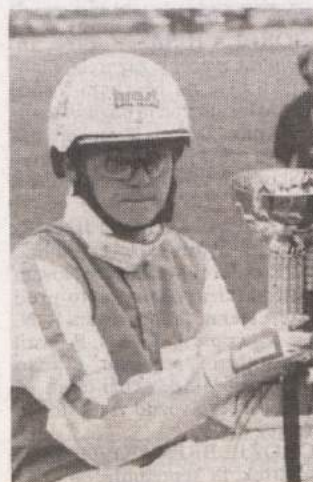
NOVO MESTO - Nedelja je bil na ljutomerskem hipodromu dolenski dan, saj je šentjernej-skim kasačem pripadla zmaga v dveh pomembnih dirkah, 17-letni dijak četrtega letnika novomeške gimnazije Simon Bele pa je bil z žrebecem svojega dedka Jožeta Darovca, Perijem Lobel-lom, junak prireditve, saj je po taktično izvrstni vožnji in z rekordom prvenstev triletnikov (1:17,6) postal letošnji državni prvak.

Peri Lobell tokrat sploh ni bil prvi favorit prvenstva, saj ljutomerski zvezdnik Demos MS z izkušenim Markom Slavičem mlajšim v sulkiju letos že dosegel rekordni čas 1:17,6, poleg tega pa je bil šentjernejski žrebec le dobra dva tedna pred prvenstvom poškodovan in je bil njegov tokratni nastop pod vprašajem. K sreči pa vse to Simona Beleta ni zmotilo. Kljub temu da je v sulkiju lani sedel prvič, je celo letošnjo sezono tekmoval kot star izkušen maček in si s taktično zrelimi nastopi priboril pet zmag, štiri druga in dve tretji mesti. Tokrat je že s štarta krenil na vso moč in si hitro privozil okoli 50 m prednosti, kar je bilo tudi za domačega favorita le preveč.

Drugo zaporedno zmago je na svojem drugem nastopu z dveletno kobilo Ito Rino z odličnim kilometričnim časom 1:20,1 dosegel

nekdanji trener novomeških plavalcev s plavutmi in hitrostnih potapljačev Drago Les, ki se je tako po daljšem premoru, potem ko je na domačih in tujih hipodromih blestel s sedaj že upokojenim Ikarjem, tako spet uspešno vrnil na kasaška tekmovanja. Poleg tega so tokrat v Ljutomeru kasači z našega konca uspešno nastopili tudi v 6. dirki spreda: Krainer iz Krškega je bil z Lame-xom B (1:20,9) drugi, Antončič iz Šentjerneja pa z Agilom (1:21,1) tretji.

I. V.

Simon Bele

Elan zadovoljen z novo točko

Po sedmih kolih na petem mestu

NOVO MESTO - Nasprotniki novomeških nogometašev v 7. kolu prvenstva v drugi ligi, igralci domačega BS Tehnika, so se izkazali za trdo moštvo, zato so v Elanovem taboru lahko zelo zadovoljni z osvojenjo točko. Gostje so bili v prvem polčasu nekoliko boljši od domače vrste, predvsem na sredini igrišča, članovi pa so le stežka prihajali pred vrata gostujočega vratarja.

Kljub temu so si Novomeščani v po treh minutah igre v drugem polčasu le ustvarili lepo priložnost, ki jo je večje izkoristil Matjaž Sever. Le 12 minut kasneje je močan pritisk na domača vrata z izenačujočim zadetkom kronal Mrak. Po 7 kolih je tako Elan z dvema zmagama, štirimi remiji in enim samim porazom na izvrstnem petem mestu, v nedeljo, 28. septembra, pa se bo v gosteh pomeril z Rudarjem.

Matjaž Sever, strelac edinega zadetka za Elan, je bil skupaj z Gorazdom Plevnikom (na sliki v ozadju) največja nevarnost za vrata Domžalcianov. (Foto: I. V.)

Veliki topliški atletski praznik

Po tridesetih letih atletika v Dolenskih Toplicah nadvse uspešna - Skakalnega mitinga so se udeležili številni gostje - Prva zvezda Gregor Cankar - Domače zmage

DOLENJSKE TOPLICE - Letos mineva 30 let, kar so športni zanesenjaki s profesorjem in kasnejšim ravnateljem Vinkom Cirkškim v Dolenskih Toplicah postavili trdne temelje šele letos ustanovljenemu atletskemu klubu. Ves ta čas atletska dejavnost v Dolenskih Toplicah ni zamrla, za kar ima največ zaslug tamkajšnji športni pedagog Milan Šimunič, nekdanji tudi sam izjemno uspešen troskokaš, ki je skupaj z Majdo Križe vzgojil celo vrsto odličnih skakalcev in sprinterjev. To sta disciplini za vadbo katerih imajo v Dolenskih Toplicah najboljše pogoje, še posebej odkar so skakališče prekrili z umetno maso. V zadnjem obdobju so topliški atleti v skoku v daljino in troskoku v različnih kategorijah postavili kar 11 državnih rekordov.

Na sredinem tekmovanju se je v skoku v daljino in v troskoku pomerilo več kot 100 slovenskih atletov, med njimi tudi vsi nosilci medalj na državnih prvenstvih. Kljub temu so bili domači tekmovalci med najuspešnejšimi, kar štirje pa so zmagali - Nina Šimunič je s 499 cm zmagala v skoku v daljino med mlajšimi pionirkami, Aleš Konda je bil s 606 cm v isti disciplini prvi med pionirji, prav tako pa je zmagal tudi v troskoku. Gordana Djurič je z 12,77 m med članicami v troskoku premagala celo Anjo Valant, drugouvrščeno na letošnjem evropskem prvenstvu za atlete do 23. leta. Zmagala sta tudi varovanca topliških trenerjev Tanja Prudič s 525 cm v skoku v daljino med pionirkami in Manja Praznik z 11,51 m v troskoku za pionirke. Izkazali so se tudi mladi šentjernejski atleti: Matej Kralj je v skoku v daljino s 591 cm zmagal med mlajšimi pionirji, Jožko Vrtačič pa s 7,30 m med mladinci.

Zvezda mitinga je bil nekdanji

mladinski svetovni prvak v skoku v daljino Gregor Cankar, ki je s 7,62 cm zmagal v skoku v daljino in s 15,82 m v troskoku, kjer ga je prav

DIREKTOR REPREZENTANC S TOPLIČANI - Med številnimi gosti, ki so s svojo prisotnostjo počastili topliški skakalni miting, sta bili v družbi najzaslužnejšega za razvoj topliške atletike, njunega nekdanjega vzornika in trenerja Milana Šimuniča (desno), tudi prvi reprezentantki iz Dolenskih Toplic: skakalka v daljino Greta Hren in skakalka v višino Cilka Križe (od leve), s katerima se je pogovoril direktor slovenskih atletskih reprezentanc Boris Mikuž, ki je tokrat izvrstno vodil tekmovanje z mikrofonom v roki. (Foto: Marko Klinc)

TOMU 12 MEDALJ

MIRNA - Mladi badmintonisti mirnskega Toma so na državnem prvenstvu do 11. leta v Ljubljani osvojili kar 11 medalj. Prva zvezdica tekmovanja je bila Špela Silvester, ki je osvojila zlato v igri posameznik, s Katjo Strmole med dekliskimi pari in z Grego Skerbišem med mešanimi pari. Srebro so osvojili Blaž Holc in Katja Strmole med posamezniki, Grega Skerbiš in Blaž Holc, Taja Borštnar in Aleša Draginc ter Dejan Kos in Taja Borštnar v igri parov in mešanih parov. Bron je v igri posameznikov pripadel Gregu Skerbišu in Taji Borštnar ter mešanima paroma Tadej Jezernik - Aleša Draginc in Blaž Holc - Katja Strmole.

ŠTUDENTSKI TENIS

NOVO MESTO - V petek, 19. septembra, je društvo novomeških študentov na igriščih pod Portovalom pripravilo četrti študentski teniški turnir ŠOU Open. Med posamezniki je pri študentih v finalu Uroš Sadek premagal Jerneja Špilerja, med študentkami pa Katja Kolenc Petro Vitezič, nepremagljivo zmagovalko prvih treh turnirjev. Med moškimi dvojicami je zmagal par Erak - Lapajne, med mešanimi dvojicami pa Katja Konec in Alan Vitezič. Nastopilo je 25 študentov in študentk iz cele Slovenije.

Na Otočcu dekleta za dolarje

Teniški turnir WTA z nagradnim skladom 25.000 dolarjev

OTOČEC - Teniški center Otočec bo od ponedeljka, 29. septembra, do nedelje, 5. oktobra, spet v znaku mednarodnega tenisa. Na otoških peščenih igriščih, ki bodo za ta čas dobila tudi posebno tribuno, se bodo na turnirju ženske teniske zveze WTA za nagradni sklad, ki znaša 25.000 dolarjev, merila dekleta, med katerimi sicer ne bo nobene, ki bi na svetovni računalniški lestvici spadala med najboljših 100, kar pa ne pomeni, da zasedba na turnirju ne bo prav imenitna.

Izmed prijavljenih igralk je na svetovni lestvici najbolje uvrščena Francozinja Noelle van Lottum, ki je bila do sedaj najbolje uvrščena leta 1993 in sicer na 57. mestu. Kar 22 udeleženk otoškega turnirja je ta čas uvrščenih med 100. in 20. mestom na svetovni računalniški lestvici. Med njimi velja omeniti tudi Nemko Veroniko Martinek, ki je v svoji karieri premagala že tudi tako znane igralke, kot sta Maleeva in Capriatičeva, leta 1991 pa je bila tudi že med najboljšimi 50 igralkami na svetovni lestvici.

Katere izmed slovenskih igralk bodo poleg Tine Križan, ki je trenutno 151. na svetovni lestvici, še nastopile na glavnem turnirju, bo znano šele tik pred začetkom; v

kvalifikacijah, ki se jih bo udeležilo 32 od 160 prijavljenih igralk, pa bosta z vabilom organizatorja nastopili tudi obe najboljši novomeški igralki - Katarina Zupanič, tretja najboljša med Slovenkami do 18. leta, in Nina Janžekovič, ki med članicami spada med 10 najboljših slovenskih igralk.

Turnir v teniškem centru Otočec organizirata teniški klub Novo mesto in podjetje Challenge, d.o.o. Čeprav bo urnik tekmovanj kot vedno, kadar gre za prireditve na prostem, precej odvisen od vremena, naj bi se večina dvobojev odigrala popoldne, sobotni polfinalni tekmi naj bi bili ob 14. uri in nedeljski finale ob 15. uri.

I. V.

SAMI PORAZI

Vse dolenske kegljaške ekipe so v prvem kolu gostovale in doživele poraz. V drugi moški ligi je Kočevje izgubilo proti Gradisu z 0:8, Črnomaljški pa so v Šoštanju izgubili z 1:7. V ženski drugi ligi so Krčanke izgubile proti Konstruktorju z 1:7, Kočevke pa proti Gradisu s 3:5. V tretji ligi je brežiški Partizan s 3:5 izgubil s Hrastnikom.

Danes Strel iz Afrike v Evropo

Martin Strel bo danes poskusil plavalno povezati Afriko in Evropo - Najprej od Qelibije do Pantelerije, potem pa še do Sicilije - Voda ima kar 27° C

TREBNJE - V Trebnjem stanujoči Mokronožan Martin Strel nadaljuje s svojimi plavalnimi podvigi v svetovnih morjih. Potem ko je konec julija dosegel svoj največji uspeh do sedaj, ko je kot prvi Slovenec preplaval Rokavski preliv, se bo danes med tretjo in četrto uro predvidoma iz tunizijskega obalnega mesta Qelibije podal na 80 km dolgo morskoto do italijanskega otočka Pantelerijo, od tam pa še 110 km naprej do Sicilije. Tako naj bi kot prvi v tem delu Sredozemskega morja povezal Evropo in Afriko, kar je do sedaj poskušalo 7 plavalcev, enemu izmed njih pa so pred tremi leti do uspeha manjkali le trije kilometri.

Martin je v Afriko odpotoval že v nedeljo zjutraj, pred tem pa se je na podvig kot je v navadi pripravljaj na v mladinskem zdravilišču in okrevališču Rdečega križa na Debelem Rtiču, kjer je imel, kot je povedal pred svojim odhodom, prav vse, kar je potreboval, da bi se na svojo naslednjo nalogo čim bolj pripravil.

Strel že nekaj časa ne dela več na glasbeni šoli, kjer je poučeval kitaro, ampak se je povsem posvetil plavanju na izjemno dolge razdalje,

zato je zanj uspeh v Rokavskem prelivu še posebej pomemben, saj je tako tudi v mednarodnem merilu dokazal svojo vrednost. Medtem ko se je vseh svojih dosedanjih podvigov loteval takorekoč sam, saj je moral s pomočjo nekaterih najboljših prijateljev sam zbrati tudi ne tako malo pokroviteljskega denarja, si pred tokratnim podvigom z denarjem ni belil las, saj so za vse poskrbeli italijanski organizatorji z dr. Saveriem Šafino na čelu. Od njegovih siceršnjih spremljevalcev mu

bodo po Martinovih besedah tokrat stali ob strani le potapljač novomeškega kluba za podvodne aktivnosti in član dolenske podvodne reševalne službe Jože Uhan iz Trebnjega, novinarka Mojca Kaučič in svobodni novinar Franci Stres, ki Martina na njegovih podvigih spremlja že vrsto let.

I. V.

Martin Strel

• V ponedeljek smo Martina poklicali na otok Pantelerijo, kjer se je ob pol devetih ravno pripravljaj na jutranji trening. Povedal je, da ima voda kar 27° C. Trdno je prepričan, da bo kljub bočnemu toku prvi del naloge, etapa od Qelibije do Pantelerije, zagotovo uspešno opravil, kar se tiče poti do Sicilije pa bo še videl. Že ob njegovem prihodu na Pantelerijo v nedeljo popoldne so ga sprejeli številni poročevalci italijanskih športnih časnikov in televizijskih programov, o njegovem podvigu pa bosta poročali tudi satelitska televizijska hiša Eurosport in revija za ekstremne športe No Limits.

ŠENTJERNEJČANI NA DUNAJU

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski vozniki so skupni zmagovalci desetega primerjalnega dvoboja med Avstrijsko Štajersko in Slovenijo Alpe Adria 97. Prejšnji četrtek zvečer so nastopili na znamenitem hipodromu v Pfalsffattnu pri Dunaju, kjer so se avstrijskim kolegom oddolžili za poraz, ki so jim ga le-ti prizadejali v Šentjerneju. Za Slovenijo so z izžrebanimi konji nastopili Ivan Humeč, ki je s kobilo Hello Austria zmagal, Borut Antončič, Ivan Košak in Vojo Maletič.

V sredo, 17. septembra, so sodelavci Zavoda za gozdove in Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine javnosti predstavili skupni projekt - Pešpot Luknja. Sodelavci obeh zavodov so letos uredili 1,8 in 3,5 km dolgi markirani pešpoti po območju zadnjega izvira reke Temenice oziroma gradu Luknje in Lukenjske jame. Opremil so ju s štirimi informacijskimi tablamami, ki popotnika podrobneje seznanjajo z naravnimi, zgodovinskimi in tehničnimi znamenitostmi naravnega spomenika Luknja, kot so ruševine gradu Luknja, elektrarna, ribogojnica, brezno Stražica, arheološko najdišče, lukenjska jama in žaga venečianka ter pestro rastlinstvo in ogrožene živalske vrste, ki jih je tu še mogoče najti. (Foto: I. V.)

V rokometu gre le Krčanom

Krško v drugem kolu v gosteh premagalo Delmar - Sevničani, Dobovčani in Trebanjci še brez točk

Čeprav je po dveh odigranih kolih novega prvenstva v prvi rokometni ligi še zelo težko govoriti o moči in pripravljenosti posameznih moštev, lahko glede na uspešnost moštev z našega konca že rečemo, da so letošnje poletje najbolje izkoristili Krčani, ki so dobili obe tekmi, medtem ko Sevničanom, Trebanjcem in Dobovčanom doslej še ni uspelo zmagati; še najbližje temu pa so bili Trebanjci, ki so v prvem kolu pošteno namučili slovensko sanjsko moštvo Pivovarno Laško pa tudi v drugem kolu so bili v gosteh pri Preventu zelo blizu domačinom.

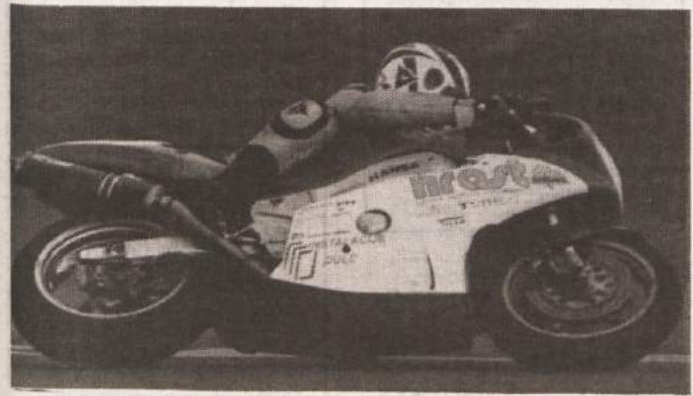
Krčani so tokrat v gosteh opravili z izolskim Delmarjem z 18:17 (10:9). Največ zaslug za zmago Krčanov je imel razpoloženi vratar Bašič, ki je zadnjih pet minut ostal nepremagan. Najboljši strelci v vrsti Krškega: German 5, Glaser 3, D. Urbanč 3.

Moštvo AFP Dobove je tokrat na domačem igrišču dobesedno doživelo katastrofo, saj je mlado moštvo Prul 67 po prvem polčasu vodilo že s 14:4, v drugem pa so gostje sicer nekoliko popustili, a kljub temu zmagali z izdatno razliko z 31:17. Pri Dobovčanih sta največ zadelkov dosegla Simonovič 4 in Voglar 3.

Tudi Sevničani so tokrat igrali doma, premagal pa jih je ljubljanski Slovan, ki je zadnja leta le še blede senca nekdanje veličine tega evropsko uspešnega moštva. V prvem polčasu je bila igra precej izenačena, v drugem delu pa so mladi Ljubljancani vodili že z 9 zadetki prednosti, vendar so jo pred koncem srečanja domačini predvsem po zaslugi svojega tokrat najboljšega strelca Vertovška (7) zmanjšali na 23:28 (11:12).

Trebanjci so na začetku sezone zapustili dober vtis - po odlični igri proti Pivovarni Laško v prvem kolu so se tokrat v gosteh izvrstno upirali vsako leto boljše moštvo Preventu, a vseeno ostali praznih rok. Slovenjgradčani so po izenačenih uvodnih minutah ves čas vodili, Trebanjci pa so se jim najbolj približali pol minute pred koncem. Kljub temu minimalni poraz z 19:21 (8:13) v Slovenj Gradcu Trebanjcem daje upanje na boljši izkupiček v naslednjih kolih.

Na lestvici so Krčani s 4 točkami četrti, Trebanjci deveti, Sevničani deseti in Dobovčani zadnji. V soboto, 4. oktobra, bodo Trebanjci igrali doma s Sevnico, Krčani prav tako doma s Škofljico, AFP Dobova pa v gosteh s po dveh kolih vodilnim Andorjem.

MATEJ DULC POSTAVIL NOV REKORD PROGE - Na memorialu Jožeta Prešerna, ki je bil na progi od Otočca do Pahe, je v kategoriji motorjev super šport 600 ccm zmagal Lovro Mervar, Matej Dulc je bil drugi, tretji pa Janez Jeršin. Matej Dulc je tudi postavil nov rekord proge, ki zdaj znaša 1:28,36. Lovro Mervar in Matej Dulc nas zelo uspešno zastopata na mednarodni motociklistični dirki Alpe - Adria. Nazadnje sta tekmovala v Budimpešti, kjer je bil Matej Dulc drugi, Lovro Mervar pa tretji. Po petih dirkah je v vodstvu Domžalčan Tomaž Božič, ki ima 113 točk, Mervar jih ima 88 in Dulc 85. Zadnja dirka v okviru tega mednarodnega tekmovanja bo na Grobniku (Hrvaška) 5. oktobra. Na sliki: Matej Dulc, ki se je z drugim mestom izkazal tudi v dirki na Debenc.

TRIGLAV TENIS - Zavarovalnica Triglav vsako leto pripravi vrsto teniških turnirjev za svoje poslovne partnerje. Za območje novomeške enote je bil zadnja sobota v teniškem centru na Otočcu. Udeležilo se ga je okoli 110 igralcev in igralcev. Tako je to eden največjih od devetih teniških turnirjev v okviru Triglava, ki jih prirejajo po vsej Sloveniji. Zmagovalci v posameznih kategorijah se bodo pomerili na zaključnem turnirju v Portorožu v začetku oktobra. Tekmovanje na Otočcu se je izteklo v prijetno družabno srečanje. (Foto: A. B.)

SREČNO NA EVROPSKEM TEKMOVANJU - V Malem Lipju v Suhi krajini se pripravljajo Tine Fabjan iz Malega Lipja ter Edo in Simona Ambrož iz Novega mesta na prvo evropsko lokostrelsko prvenstvo v 3 D (kar pomeni v tridimenzionalne živalske tarče), ki bo od 20. do 28. septembra v Poreču. V državni lokostrelski reprezentanci bo še ena Dolenjka, in sicer Petra Ilar. Ker lokostrelska zveza nima dovolj denarja, se morajo člani reprezentance sami znajti. Obrnili so se na mnoge sponzorje, od katerih pa so že obljubili pomoč: Optomik Novo mesto, Avtocommerce Novo mesto, Motoroil Novo mesto, Gostišče Rojč, Lašče; Gostilna Novak, Boris, Sadijina vas; Mestna občina Novo mesto, Trgovina Royal in drugi. Na sliki: Člani lokostrelskega kluba Novo mesto (od leve) Tine Fabjan, Simona Ambrož in Edo Ambrož. Manjka Petra Ilar. Tine Fabjan in Edo Ambrož sta tudi člana lokostrelske sekcije SV 6790 vojašnice iz Novega mesta. (Foto: S. Mirtič)

Murnu Radenska, Filipu pokal

Za konec domače kolesarske sezone zmagala Novomeščana v Radencih - Tudi med mlajšimi mladinci uspešno

NOVO MESTO - V kolesarskem klubu Krka Telekom so si po koncu zadnjega dejanja letošnje domače kolesarske sezone zadovoljno meli roke, saj jim je zadnja dirka prinesla tako rekoč dve zmagi - Uroš Murn je dobil dirko za veliko nagrado Radenske, Branko Filip pa slovenski pokal.

Potem ko so se ljubljanski kolesarski delavci letos odpovedali dirki za veliko nagrado Roga, so ob koncu sezone v Radencih le uspeli pripraviti veliko nagrado Radenske, ki je štela tudi za slovenski pokal. Na dirki članov se je v Radencih na štartu zbralo 40 kolesarjev, dirka pa je minila predvsem v taktičnem dvoboju med najmočnejšima slovenskima moštvoma Radensko Rogom in Krko Telekomom. Že v drugem krogu sta pobegla Novomeščan Branko Filip in Ljubljancan Leon Bergant, a so ju ostali tri kroge kasneje ujeli. Takoj zatem je uspelo pobegniti petim kolesarjem, med katerimi sta bila tudi Uroš Murn in Italijan Michele Favaron, ki je bil tokrat v moštvu krke Telekom na preizkušnji. Do odločitve je prišlo v zadnjem krogu, ko sta se Murn in Ljubljancan Sašo Sviben otreli ostalih ubežnikov. V ciljnem sprintu je bil močnejši Uroš, ki je pred kratkim osvojil 9. mesto na evropskem prvenstvu za kolesarje do 23. leta. Filipu, ki je bil na taistem prvenstvu še za eno mesto pred Urošem, ni uspelo uvrstiti se med najboljših deset, med katerimi pa so bili iz moštva Krka Telekom Štangelj peti, Favaron

šesti, in Papež osmi.

Slovenski pokal je s 63 točkami vseeno ostal v rokah Branka Filipa, drugouvrščen Rajko Petek je zbral 51 točk, medtem ko je drugi Novomeščan Gorazd Štangelj z 49 točkami tretji. Novomeščani so lahko zadovoljni tudi pri mlajših mladincih, kjer je Jure Zrimšek v skupnem vrstnem redu slovenskega pokala drugi, Gregor Zagorc pa tretji, medtem ko je najboljši Boštjan Krevs iz Lenarta. Enak je bil vrstni red v Radencih in tudi v točkovanju za kriterij slovenskih mest, kjer so med člani Mervar drugi, poškodovani Fink tretji, Eržen četrty, Murn peti in Štangelj šesti, zmagal pa je Rajko Petek iz kranjske Save. Pri starejših mladincih je v skupnem vrstnem redu kriterija slovenskih mest najboljši Novomeščan Peter Ribič na tretjem mestu.

I. V.

Uroš Murn

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

VABLJENI NA IZLET NA BRANO

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi v soboto, 4. oktobra, na Brano, 2253 m visoko goro nad Kamniškim sedlom. Odhod z osebnimi avtomobili bo ob 5.30 izpred avtobusne postaje v Novem mestu. Cena izleta bo za udeležence brez vozila 2.000 tolarjev. Prijavite se na telefon: (068) 321-446 ali (041) 673-464 do 3. oktobra. Število udeležencev bo omejeno. Izlet bo vodil Rudolf Skobe, vodnik PZS, s pomočniki.

V NOVEM MESTU NAJZAHTEVNEJŠE TEKMOVANJE

NOVO MESTO - Mesto pričakuje jutri popoldne nekaj nad 300 udeležencev republiškega orientacijskega tekmovanja ROT 97, ki ga pripravlja Rod gorjanskih tabornikov. Prišlo bo od 50 do 70 slovenskih ekip, v vsaki bo po 5 članov. Svoja znanja in spretnosti bodo preizkusili z reševanjem različnih nalog v novomeški okolici. Glavna tema letošnjega tekmovanja bo preizkus znanja tabornikov in drugih udeležencev v poznavanju življenja in navad velikih zverí, ki še vedno žive v naših krajih: to so medved, volk in ris. Prvi dan bodo udeleženci ROT 97 prenočili v šotorih organizatorja, od sobote na nedeljo pa v naravi v bivakih, ki si jih bodo sami izdelali.

M. G.

SPUST ZA ZAKLJUČEK SEZONE

KOSTEL - Ob zaključku veslaške sezone na Kolpi organizira turistično športno društvo Kostel v soboto, 27. septembra, tradicionalni kajak, kanu in raft tekmovalni in rekreativni spust. Start spusta bo v vasi Potok pri Fari, cilj pa v 10 km oddaljeni vasi Žaga. Prijave sprejema TSD Kostel že zdaj in vse do pol ure pred startom. Startnina je 1500 tolarjev. Vsak udeleženec prejme unikaten spominek, klubsko majico in malico. Zbirališče za spust je pri gostišču Ofak v Potoku, po tekmovanju pa bo v gostišču Samsa na Žagi še družabno srečanje.

zavarovalnica triglav
največja slovenska zavarovalnica
VABI K SODELOVANJU

Vabimo Vas, da postanete naš sodelavec kot:

- **univerzalni zavarovalni zastopnik** za prodajo premoženjskih in osebnih zavarovanj na področjih
 - Novo mesto
 - Šentjernej
 - Šentrupert
 - Mirna
 - Črnomelj
 - Kočevje
- **zavarovalni zastopnik za prodajo osebnih zavarovanj** na območju Dolenjske, Bele krajine in Kočevja.

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- najmanj srednješolsko izobrazbo
- veselje do dela z ljudmi, komunikativnost
- samoiniciativnost, iznajdljivost
- najmanj enoletne delovne izkušnje

PONUJAMO VAM:

- ustvarjalno delovno okolje
- samostojnost in dinamičnost pri delu
- možnost strokovnega izobraževanja in izpopolnjevanja
- stimulativne zasluge
- možnost napredovanja

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.

Območna enota Novo mesto, Novi trg, 8000 Novo mesto

Kuharica in Pecivo sestre Vendeline s 35.000 kupci - le eden izmed dokazov naše učinkovitosti. Pridružite se nam!
V založbi Vale-Novak iščemo nove zastopnike za terensko prodajo. Izkušnje so zaželeno, toda niso pogoj. Pokličite lahko vsak delavnik na telefon: (061) 133-60-00 ali 133-82-42.

DOLENJSKE BELE KRAJINE
STUDIO
103.0 MHz

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Mercator
Izvrstna ponudba
od 25.9. do 9.10.'97
in še 35 označenih izdelkov!

polovice-približno 3,5 kg
cena za 1kg
Krascommerce,
Sežana

ZELO UGODNO

Kuhan pršut

1.609,00

Ponudba velja do prodaje zalogi
TUDI NA INTERNETU: www.mercator.si

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

da naša zakonodaja pozna "Canabis (indijska konoplja)" citirano iz zakona, katere ni dovoljeno proizvajati, ter "Canabis sativa L", industrijsko konopljo, katere ne zakon ali drug predpis ne prepoveduje ali omejuje v pridelovanju. Ker sem gojil le industrijsko konopljo, nisem v ničemer kršil zakona o proizvodnji in prometu z mamili, zato je razširitev ovadbe, češ da sem omogočil uživanje mamil, brez podlage, saj je S. P. testiral oziroma užival le industrijsko konopljo, katere pa ni opredeljena kot mamilo.

Ob tem se nehoti spominjam, kako smo kot otroci v časopisni papir zvijali suhe liste bukke, hrasta in še kaj drugega. To smo kadili, saj za prave cigarete nismo imeli denarja pa tudi jih nismo smeli kupiti. Pri kajenju nismo čutili "nikotinskih učinkov", pač pa smo čutili stranske učinke. Z industrijsko konopljo je podobno.

ANTON GAZVODA
Ratež

Naše sestre v Kanadi

Dolenjski list, avgusta

Prebrala sem prispevek Erne Grudnove z naslovom Naše žene v Kanadi, ki je bil avgusta objavljen v Dolenjskem listu. V Kanadi sem v zdravstvu zaposlena že 25 let, zato sem bila presenečena nad nepravilnim poročanjem. Avtorica prispevka omenja, da v Kanadi ne poznajo zasebnih zdravnikov, nege bolnika na domu in obiskov zdravnika na domu.

V Kanadi so vsi privatni zdravniki, ki so plačani od storitev. Za nego na domu je lepo poskrbljeno preko privatnih agencij, še posebno za starejše ljudi. Zdravniki skrbijo za bolnike na domu. V odročnih predelih severne Kanade, kjer primanjkuje zdravnikov, to dolžnost prevzemajo medicinske sestre z dodatno izobrazbo.

Ne vem, od kod avtorici podatek, da pridejo tri medicinske sestre na enega bolnika. Povprečno ima ena medicinska sestra, ki ima na skrbi osnovno in specialno nego, 4 do 5 bolnikov.

Lep pozdrav iz Kanade!
MAJDA PAVLICH
Toronto, Kanada

Našli še posušeno konopljo z Rateža

Dol. list št. 37, 18. septembra

Zgodba o konoplji z Rateža, kakor kaže, res še ne bo kmalu končana. Priznavam in to sem kriminalistom ter drugim večkrat povedal, da sem svojo industrijsko konopljo dal večkrat testirati različnim ljudem z namenom, da ugotovijo, "če kaj zadene", kar po zakonu ni prepovedano. Svojo industrijsko konopljo sem dal analizirati tudi v laboratorij. Rezultate testov in analiz potrebujem za določitev tehnologije za potrebe parfumske proizvodnje in ne za kaj drugega.

Seznanjen sem, da so pri S. P. opravili hišno preiskavo ter pri njem našli konopljo. Jaz sem spoznal omenjeno osebo kot izkušnega praktika za konopljo in to mu tudi priznavam. Omenjeni osebi sem dal testirati mojo industrijsko konopljo iz več razlogov. Ta mi je po testiranju povedala, da je moja konoplja zgolj industrijska in da "nič ne dela". Ta oseba je to povedala tudi marsikomu drugemu, zato je bilo tudi tako malo kraj moje konoplje, saj se je hitro razvedelo, da "rateška konoplja" ne deluje. To je bilo povedano tudi kriminalistom. Zadnje krajo svoje industrijske konoplje na Ratežu sem opazil devet dni pred prvo hišno preiskavo.

Testiranje moje konoplje tako v Hrušici kot na Ratežu mi je potrdilo, da je moj posevek zgolj industrijska konoplja, to je tista, ki sem jo sejal, in ta ni opredeljena kot mamilo. Zato dopolnitev ovadbe nima osnove v zakonu, saj sem gojil zgolj industrijsko konopljo sort novosadska in kompolti hibrid T. C., kateri zakon dovoljuje pridelovanje brez omejitev. Prepoved oz. omejitve veljajo le za indijsko konopljo, te pa jaz nisem gojil. To so najmanj devet dni pred mojo prvo hišno preiskavo ugotovili tudi nekateri "trave željni".

Javno se zahvaljujem S. P., da je imel toliko srca in poguma, da je brezplačno testiral mojo industrijsko konopljo in mi s tem posredno pomagal tudi v varnostnem smislu, saj so se po testiranju prenehale kraje moje konoplje.

Cas je tudi že, da organi pregona končno spoznajo oziroma priznajo,

Čigav kandidat je Bine Klemenčič?

Dol. list št. 37, 18. septembra

Kje so vzroki, da je novinar Dolenjskega lista predstavil Bineta Jožeta Klemenčiča javnosti v taki luči? Ali je bil namen le očrtni mene, ne glede na to, da je za to potrebno Bineta Klemenčiča predstaviti kot "božjega otroka", zmedenega, zavrnega, nemočnega človeka. Čigav kandidat je Bine Klemenčič? Bine Klemenčič je moj kandidat. Tak, kakršen je - vedre narave, dober, urejen, in ne, kot je bil opisan v Dolenjskem listu na prvi strani, z velikim naslovom in sliko, seveda.

Bineta Klemenčiča poznam že dlje časa in ga spoštujem. Strinjal se je, da na tak način opozoriva na letošnje predsedniške volitve, ki postajajo žal prava veseloigra. Sem pač mnenja, da je potrebno zadevo radikalizirati, da se uvidi nujnost spremembe (predsedniške volitve v Avstriji: polog 35.000 ATS, starost nad 35 let, nekaznovanost).

Andrej Bartelj naj nikakor ne bo preveč v strahu za njemu ljubelega kandidata Milana Kučana. Gre zgolj za domisljico, ki je parodija na kandidature ostalih predsedniških kandidatov. "Potegavščino" so povzeli vsi najpomembnejši ljubljanski mediji. To je bilo v zadovoljstvo obeh, vse do trenutka, ko se je v Dolenjskem listu na prvi strani pojavil članek Andreja Bartelja. Glede na to, kako ga je najpomembnejši novinar predstavil, bo imelo Bineto vesele žal grenak priokus.

In še o tem, da se bo sedaj cela Slovenija posmehovala Novemu mestu in Dolenjski, kakšnega kandidata hočemo. Do Barteljevega članka je bila stvar obrnjena - mi smo se posmehovali prevzvišeni Sloveniji, ki nas ima za Dolenjčke, mi smo vodili igro. S četrtekovim pozivanjem k linču določene novomeške scene pa žal zadeva pade v vodo. Ali so morda tudi ti isti, ki imajo sebe za edino primerne razsodnike, kdaj prekratke pameti?

In ko bo Bine Klemenčič bral Barteljev tekst, ne bo prav nič zmeden, le žalosten. Škoda, Andrej Bartelj.

FRANCI KEK
Novo mesto

Skrita kamera v stranišču?

Dol. list, št. 36, 11. septembra

Poudarjam, da namen mojega članka z naslovom Skrita kamera v stranišču?, ki je 11. septembra izšel v Dol. listu, sploh ni bil namenjen blatenju obeh oseb firme Šparovec. Hotela sem le, da javnost izve, kako se omenjeni osebi že od začetka obnašata do mene oz. kakšno je njuno stališče.

Ga. in g. Šircelj bosta gotovo razumela, da vseh drugih dejstev, ki sem jih navedla v prejšnjem članku, ne morem enostavno preklicati, saj tako jaz kot onadva še predobro vemo, da vsa navedena resnična dejstva lahko potrdi ogromno prič.

Ce pa je resnična njuna trditve, da sem s svojim pisanjem firmi Šparovec "povzročila gospodarsko in materialno škodo" in "omenjenima osebam posegla v njuno dostojanstvo", in je bilo nesporno ugotovljeno, da sem za to dejanski krivec jaz, lahko rečem, da mi je žal in se opravičujem, vendar pa kot, sem že povedala, to nikakor ni bil moj namen.

Naj še pojasnim, da je bil moj prejšnji članek sestavljen iz dejstev,

na koncu pa se je pojavilo še vprašanje (lahko je retorično), ne pa trditve.

JASNA JURGLIČ
Puščava 29

Neopravičljivo izmikanje telovadbi

Javni poziv strašem

V minulem šolskem letu smo na ribniški osnovni šoli v domačem bazenu organizirali pomevanje znanja v plavanju in plavalni tečaj v 3. in 5. razredih. 10-urni tečaj za tretješolce smo organizirali prvič z namenom, da se otroci prilagodijo vodi in se tako lažje vključijo v kasnejše plavalne tečaje. Za petošolce smo organizirali 15-urni tečaj, v sedmih razredih pa ga nismo izvedli, ker so učenci kljub prepričevanju pedagogov to odklanjali.

Skrb vzbujajoče je bilo zlasti pri urah športne vzgoje, ki so potekale v bazenu, saj se je veliko učencev z različnimi opravičili telovadbi izmikalo. Zato menim, da so ure športne vzgoje v bazenu nesmiselne. Pri tem sprašujem starše, ki z opravičili želijo zaščititi otroke, ali se kdaj vprašajo, kakšno škodo naredijo s tem. Mnogo učenek je priznalo, da se jim ne "ljubi" nositi opreme za plavanje. Da bi ugotovila vzroke takšnega stanja, sem med sedmošolkami izvedla anonimno anketo. Menim, da je delna rešitev problema v ustreznih organizacijah, in sicer v dveh strnjanih šolskih urah, in plavanju, ločenem po spolu. Sicer pa bi problem zagotovo zmanjšala skupna akcija šole, zdravstvene službe, staršev in učencev. Zato pozivam vse našteje, naj s pozitivnimi usmeritvami vplivajo na učence in učenko.

EVA PERUŠEK
Športna pedagoginja na OŠ dr. F. Prešerna, Ribnica

OB DNEVU STAREJŠIH, 1. OKTOBRU

Na pragu 3. tisočletja je starost izziv, saj se življenjska doba podaljšuje. V svetu vsak mesec doživi 60 let nad milijon ljudi, po letu 2000 pa bo delež starejših v svetovnem prebivalstvu dosegel že petino do četrtino vseh. Zato je Organizacija združenih narodov 1. oktobra proglasila za dan starejših, leta med 1992 in 2001 pa za desetletje starejših, z namenom, da se pospeši spreminjanje odnosa do starejših generacij in spodbudi države, da pripravijo analize in programe o kakovosti življenja starejših ljudi. Vse večji delež starejših namreč zahteva spremembe socialnih, zdravstvenih, izobraževalnih in ekonomskih programov pa tudi spreminjanje splošnih stališč družbe, zato se morajo s spoznanji o tretjem življenjskem obdobju soočiti že mlajše generacije. Izkoristimo torej dan starejših za razmišljanje o tretjem življenjskem obdobju in prispevajmo svoj delež, da bo jesen življenja lepša!

V. G.

Dejavno društvo invalidov

Poudarek dajejo socialnemu programu, zdravljenju v zdravilišču, izletom in obiskom nepokretnih

V Društvu invalidov Novo mesto so se že poleti pripravljali na delo v jeseni. Glavni poudarek dajejo socialnemu programu, v katerem je zajeto tudi desetdnevno zdravljenje v toplicah, ki je bilo tudi letos v Termah Zreče. Od 1. do 11. septembra je v zdravilišču nabiralo moči 36 članov. Društvo jim je omogočilo obročno odplačevanje, poskrbelo za prevoz in vsem udeležencem pripravilo ob povratku skupno kosilo.

V četrtek, 18. septembra, je

Invalidi občine Krško na Kočevsko

Prijetno in poučno

V svežem jutru smo se v torek, 16. septembra, v polnem številu zbrali invalidi občine Krško, da skupaj preživimo lep družabni dan in da si ogledamo lepote in znamenitosti kočevskih krajev. Najprej smo si ogledali grad Turjak. Potem smo šli na bližnjo Rašico, kjer smo obiskali rojstno hišo Primoža Trubarja in se peljali mimo rojstnih vasi znamenitih Laščanov Levstika in Stritarja na Novo Štifo. Ustavili smo se tudi v Ribnici, kjer smo si ogledali muzej suhe robe in spominski park pomembnih ribniških rojakov.

Polni lepih vtisov smo se napotili na kosilo v Gornje Ložine k Tušku, kjer smo si ogledali domači živalski vrt z živim medvedom. Pot nas je vodila v Kočevje, kjer smo se seznanili z arheološko, etnološko in kulturnozgodovinsko zbirko v prenovljenem Šeškovo domu. Ker nas je že čas preganjal, smo si na hitro ogledali še Kočevsko Reko in Gotenico.

Da smo se varno in srečno vrnili domov, gre zahvala šoferju Izletnika gospodu Tinetu, da nam bo izlet ostal v trajnem spominu, pa gospodu Simonu, ki je vsa doživetja in znamenitosti posnel na film.

DANA POTOKAR
Krško

društvo popeljalo 100 svojih članov na vsakoletni izlet. Letos so obiskali zdravilišči Rogaško Slatino in Atomske toplice v Podčetrtku ter Bizeljsko, kjer so si ogledali Bizeljski grad. Na domačiji Sušnikovih blizu Pišec so si ogledali etnografsko zbirko vinogradniškega orodja, kmetijske opreme in slikovnega gradiva iz preteklega življenja preprostega bizeljskega kmeta. Potepanje pa so zaključili v Beli gorci na domačiji Balon, kjer se ukvarjajo z vinogradništvom in kmečkim turizmom. V oktobru pripravljajo društvo za člane še romarski izlet v Padovo in v novembru obisk avstrijske Koroške.

POZIV INVALIDSKIM ORGANIZACIJAM

LJUBLJANA - Komisija državnega zbora za volitve, imenovanja in administrativne zadeve poziva invalidske organizacije in organizacije za samopomoč ljudi s posebnimi življenjskimi potrebami in druge dobrodelne organizacije, naj posredujejo predloge kandidatov za člane sveta fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS. Javni poziv, v katerem so podrobneje določeni pogoji predlaganja kandidatov, bo objavljen v naslednji številki Uradnega lista RS.

Sosed s svojo gradnjo škodil moji parceli

Na sodišče?

Razpadajoča hišica v Šolski ulici 11 me je privabila zaradi krasnega razgleda na Krko in Ragov log. Brez odlašanja sem jo kupila in obnovila, in to naj bi bil kosček domovine v lepem Novem mestu, kamor naj bi se vračala jaz, moja otroka in vnučki.

Hišico sem obnovila po vseh strogih spomeniško varstvenih predpisih. Hotela sem samo še balkon ali hodnik proti razgledni strani Krke in Ragovega loga. G. Suhi mi tega ni dovolil, češ da mu bo delalo senco, sonce vzhaja na nasprotni strani. Kljub vsem mojim pritožbam je g. Suhyju uspelo zidati galerijo pod mojo hišo v Šolski 11 neglede na to, da je oskrnil lep obalni pas ob Krki, moji hiši pa je vzel razgled. Zaradi vibracij, ki so nastale ob njegovi gradnji, sta se porušila moja visoka škarpa in vrt. Ker povzročitelj ne prizna krivde, sem primorana ukrepati preko sodišča, za katero upam, da bo pravično razsodilo.

NADJA SAJOVIC
Novo mesto

Ste po smrti pripravljani pomagati drugemu človeku?

V Sloveniji močno primanjkuje darovalcev organov

Presajanje organov je razmeroma nova veja medicine, ki bi se lahko pohvalila z bistveno večjim uspehom, kot se, če bi bilo na svetu več ljudi pripravljanih odstopiti svoje organe, po smrti, seveda. V Sloveniji medicina oziroma zdravniki tako rekoč v ničemer ne zaostajajo za tujci, saj so presadili že nekaj src, o ledvicah sploh ne kaže izgubljati besed, toliko jih je bilo, uspela jim je celo presaditev jeter, ki sodi med najbolj zahtevne. Toda že nekaj časa se na tem področju ne dogaja dosti, ker ni darovalcev.

V naši državi je bilo nedavno ustanovljeno društvo, ki se imenuje "Društvo darovalcev organov" in humanitarne namene - ZA ŽIVLJENJE. Pobudo za ustanovitev društva je dala sedanja predsednica Alenka Klopčič-Ameti, ki je v medijih pred časom zasledila, kako zelo težko je pridobiti dajalce in tudi koliko ljudi bi se dalo rešiti, če bi imeli več darovalcev. Zato se

je po tehtnem premisleku odločila, da bo pričela zbirati dajalce organov. Namen društva je s prostovoljnimi delom, z razlagami, za kaj gre, pripraviti čim več ljudi do tega, da postanejo dajalci. Dajalec lahko postane vsak človek ne glede na starost, kajti za nekatere organe in tkiva ni več starostne omejitve, če je le njihovo delovanje dovolj dobro. Darovalci ne morejo biti edinole ljudje s takimi boleznimi, ki bi se s presaditvijo lahko prenesle na prejemnika.

Ce se odločite za to človekoljubno akcijo, sporočite to odločitev na naslov: Društvo darovalcev organov v humanitarne namene "ZA ŽIVLJENJE", Županičeva 14, Ljubljana, ali na naslov tajnice društva: Nevenka Žlebnik, Smoletova 12, Ljubljana, tel. 316-519. Takoj po vašem sporočilu boste prejeli kartico darovalca organov. O tem, da ste imetnik kartice, morate le še obvestiti najbližje.

A. K.-A.

Vabljen dan posavske konjereje

Predstavitvev 88 kmetij

Konji prinašajo le redkateri kmetiji pomemben vir dohodka, vendar je reja konj hladnokrvnih pasem tesno povezana s tradicijo in ljubeznijo do konj. Kmet je že od nekdaj povezan s plemenito živaljo, kot je konj, kakor je povezan tudi z zemljo.

Veliko tistega, kar premore Posavje v reji konj, je pokazala letošnja prireditvev 7. septembra na sejmšču na Bregah pri Krškem. Takrat sta Posavsko konjerejsko društvo in Kmetijska svetovalna služba Krško organizirala dan posavske konjereje. Po 1. razstavi konj leta 1993 je bil to še en dan, ko so rejci konj iz občin Krško, Brežice in Sevnica razstavili svoje ljubljence. Predstavilo se je 88 kmetij, na katerih redijo konje. Tako je bilo skupaj razstavljenih 150 plemenskih kobil, 30 žrebet, 12 žrebic in 11 plemenskih žrebcev. Razstavljeni konji so bili hladnokrvnih pasem, ki jih na kmetijah redijo najpogosteje: slovenske hladnokrvne, noriške, hafingerske ter najštevilnejše posavske pasme. Nastanek Posavskega konjerejskega društva, ki ima 180 članov, je tesno povezan prav s to pasmo, saj je društvo začelo delovati, ko je republiška selekcijska služba legalizirala posavsko pasmo konj.

Člani društva so v zornouredili vseh 170 boksov za konje, kjer se je začela razstava živali. To je bil pravi kraj za medsebojno primerjanje in za to, da je okrog 1.000 obiskovalcev privedite imelo kaj videti. Na prireditvi so se z mimohodom predstavile posamezne kmetije, sledilo je razvitje prapora in povorka vpreg. Svoje konje je zapreglo kar 32 kmetij in na koncu so se nekatere pomerile še v hitrostni dirki kmečkih voz. Če niste uspeli obiskati letošnje razstave, nikar ne zamudite razstave posavskih konj, ki jo bodo člani Posavskega konjerejskega društva organizirali s svojim žarom tudi v prihodnjem letu.

JOŽE in
ZDENKA KRAMAR

Liga proti epilepsiji tudi na Dolenjskem

Vsak prvi torek v mesecu ob 17. uri sestanek v ZD Novo mesto

Smo člani Lige proti epilepsiji Slovenije. To je strokovno-humanitarna organizacija, ki vključuje medicinske strokovnjake s področja epileptologije in ljudi z epilepsijo, njihove sorce in prijatelje. Delujemo v okviru skupine za samopomoč Dolenjske in Bele krajine, vendar člani nismo samo iz Dolenjske in Bele krajine, ampak tudi iz Posavja. Skupina šteje 28 članov in se sestaja prvi torek v mesecu ob 17. uri v sejni sobi zdravstvenega doma v Novem mestu. Skupina samoiniciativno rešuje probleme svojih članov, obenem pa združeni lažje uveljavljajo svoje pravice in zahteve. Ena izmed naših velikih želja je, da bi ljudje brez epilepsije sprejeli osebo z epilepsijo kot enakovredno sebi, z enakimi možnostmi za šolanje in delo.

V oktobru načrtujemo predavanje prof. Ljubice Vrba o odnosih v družini. Načrtujemo, da se bomo v naslednjih mesecih s pomočjo strokovnjakov seznanili s tehnikami sproščanja, se bolje seznanili z epilepsijo in jo lažje obvladovali. Tako bomo postali bolj neodvisni in se bolj uveljavili v družbi ter s tem izboljšali kakovost življenja. Načrtujemo tudi predavanja o reševanju težav, s katerimi se srečujejo starši otrok z epilepsijo, in o problemih mladostnikov z omenjeno boleznijo.

Poleg ljudi z epilepsijo in njihovih sorcev ter prijateljev vabimo medse tudi strokovnjake psihologe, socialne delavce, pedagoge in druge, ki bi bili pripravljeni s prostovoljnimi delom pomagati skupini.

Skupina za samopomoč Dolenjske in Bele krajine

Med najboljšimi v Sloveniji

40 let Društva za raziskovanje jam Ribnica

RIBNICA - Pred "jamskim domom" pri Francetovi jami v Mali gori so se ob 40-letnici delovanja v soboto zbrali člani Društva za raziskovanje jam iz Ribnice. Med udeleženci so bili nekdanji ustanoviteljni člani, med njimi tudi prvi predsednik Franc Škrabec. Jamarsko raziskovalno delo na ribniškem krasu se je pričelo kmalu po ustanovitvi Društva za raziskovanje jam Slovenije leta 1910, pionirsko delo na ribniškem območju sta opravila J. Češarek in dr. Janez Rus. Eden izmed velikih ljubiteljev podzemlja in njegovih skrivnosti je bil tudi Janko Trošt, ki je veliko pripomogel, da se je marca leta 1957 na ustanovnem zboru zbralo deset navdušenih jamarjev in sklenilo, da se združijo kot člani DRZJ Ljubljana Matica za jamarsko-turistično dejavnost. Leto kasneje so postali samostojna podružnica, katere člani so se lotili ureditve Francetove jame v Mali gori, ki je tudi danes zelo priljubljena izletniška točka.

Zelo so ponosni na prehojeno pot, predvsem na poslanstvo pri iskanju in reševanju ponesrečenih v jamah in breznihi. Po uspešno izvedeni akciji reševanja izgubljenega otroka na Travnici in v Jelenovem Zlebu so z jamarji iz Kranja sodelovali pri tovrstni akciji pri brezni na Leški planini. Pod okriljem JZS so se odpravili v francoska in poljska brezna, pomagali so tudi pri reševalni akciji na Velebitu.

"Medtem ko so predhodniki

dr. Ivan Kos

na začetku večjo težo dajali jamarskemu turizmu in družini, mi v zadnjem obdobju več pozornosti namenimo raziskovanju jam. Te so čedalje bolj onesnažene zaradi odmetavanja gospodinjskih odpadkov, klavnih snovi in odpadkov obrtne industrije (akumulatorji, transformatorji)", je povedal predsednik DRZJ Ribnica dr. Ivan Kos. L. 1991 so se lotili načrtnega opisovanja novih nad 250 jam. 60 jam iz prejšnjega obdobja bodo na novo obiskali, izmerili in določili lokacijo. Vsako leto dobijo okoli 20 novih jamskih objektov. V teh letih pa se je najbolj izkazala raziskovalna skupina, saj je leta 1992 dosegla 2. mesto v Sloveniji, v letih 1993 do 1996 pa 1. mesto v točkovanju oddanih zapisnikov. Najgloblja jama na Ribniškem je na Sušjaku nad Glažuto (210 metrov), najdaljša jama pa Finkovo pod Grmado.

M. GLAVONJIC

Iz Kostela

POPISUJEJO STARA ORODJA - Na območju Kostela popisujejo stare stroje in stara orodja, ki so jih uporabljali ljudje pri svojem delu. Popis je organiziralo turistično društvo z namenom, da bi organizirali manjše muzejske zbirke. Doslej so stare predmete že prijavi Jože Glad iz Ograje, Alojz Bauer iz Lazov, Francka Colnar iz Podsten in Andrej Beljan iz Suhorja.

OZNAČILI BODO VASI - Tudi na Kostelskem je še precej vasi in zaselkov, ki zaradi nekdanjega zaprtega območja in iz drugih vzrokov še vedno nimajo tabel z oznako naselja. Tako pohodniki po Planinski poti in po Kostelski grajski poti ne vedo, skozi katero vas gredo. Zdaj bodo poskrbeli, da bodo vse vasi primerne označene.

SKRB ZA POKOJNE - Krajevna skupnost Kostel in AG inženiring iz Kočevja pripravljata načrte za ureditev prve sodobne mrliške vežice na Kostelskem. Stala bo na pokopališču v Fari, po sedanji zamisli pa bi v njej lahko počivali tudi pokojniki, ki bodo pokopani na bližnjem pokopališču pri Sv. Štefanu.

DO KOČEVJSKE SOLE ŠE DALEČ

KOČEVJE - Občina Kočevje namerava v decembru objaviti javni razpis za izgradnjo poslopja nove osnovne šole ob Rinži v Kočevju. Neto površina navedenega šolskega poslopja bo znašala 5.400 m², približna vrednost te gradnje pa bo 700 milijonov tolarjev. Načrtujejo, da bi delo pričeli s 1. marcem 1998 in končali do leta 2003 oziroma do pridobitve potrebnega denarja. Tako dolg čas gradnje se načrtuje zato, ker občinski samoprispevek, ki je bil razpisan za navedeno gradnjo, ni uspel. Prostor za navedeno šolsko stavbo je določen v Mestnem logu in v tej zvezi so bila že izvedena prva pripravljala dela, ki so bila prekinjena, ker ni bil v letošnjem letu zagotovljen denar.

V. D.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Ponosni slavimo priborjeno svobodo

Nad 500 borcev NOB in aktivistov OF na spominskem dnevu v Mirni Peči

MIRNA PEČ - Sobotno srečanje, prirejeno v čast začetka osvobodilnega gibanja na Dolenjskem leta 1941, je poteklo v prisrčnem snidenju nekdanjih borcev, aktivistov OF, njihovih sivocev, prijateljev in simpatizerjev ZB. Zbrali so se pod velikim Novljanovim kozolcem in v dveh šotarih ter prisluhnili ubranemu petju mešanega orhevskega zbora AJDA, kvartetu žena iz Žužemberka, recitatorjema in šolarjem domače osnovne šole.

Spomin na padle partizane ter po vojni umrle borce NOV sta počastili delegaciji krajevnih ZB in Prvega dolenjskega bataljona, ki sta skupaj s praporščaki položili vence ob spomeniku NOB sredi vasi. Zbrane je pozdravil Andrej Kastelic, član KS Mirna Peč, ki je orisal razvoj in delo krajanov 30 zaselkov v kraju, ki se pripravljajo na ustanovitev samostojne občine.

Udeležencem spominskega dneva je zatem govoril Borut Pahor, predsednik ZL Slovenije. Poudaril je usodni pomen odločitve Dolenjcev, ki so takoj po začetku okupacije šli organizirano v boj proti fašizmu. Zgodovinski spomin bdi kot zavesa življenja nad narodom, ki še vedno nepopnjen gleda na preteklo polstoletje. A prav nič ne more uničiti resnice, da je partizanstvo bilo steber osvoboditve in nastanka samostojne slovenske države. Narodno izdajstvo je bilo med NOB napačen odgovor na klic časa, povojna izraza oblasti pa dejstvo, ki ga kot demokrati moramo obsoditi. Govornik je med drugim poudaril zlasti prizadevanja sedanje generacije za utrditev narodnostnega ponosa, naše

samozavesti in enotnih pogledov na zgodovino.

Z njim je osvetlil prve začetke boja proti nacifašizmu na Dolenjskem prof. Jože Škufca. Samo OF nas je združila v vseh bitkah za svobodo in novo družbo, je s klenimi besedami podčrtal in hkrati spomnil, da ostajajo vrednote tega boja doma in po svetu naš trajen ponos.

Območni odbor ZB je nato podelil 15 zahval in priznanj posameznikom in Gorjanskemu bataljonu za njihov pomemben delež v vstaji in NOB. Posebno priznanje je odbor Gorjanskega bataljona podelil tudi mešanemu PZ AJDA za njegovo kulturno ustvarjanje in gojitev partizanske pesmi.

T. GOŠNIK

DESET LET STIKOV Z LANGENHAGNOM - Prve stike Novega mesta s partnerskim nemškim mestom Langenhagen iz Spodnje Saške smo zabeležili v letu 1987 z izmenjavo mestnih delegacij. Najprej je prišla v Novo mesto nemška odprava na čelu z županjo Waltraud Krückeberg, Novomeščane pa je v Langenhagen popeljal tedanji predsednik izvršnega sveta Ivo Longar. Predstavniki obeh mest so 28. oktobra 1988 v Novem mestu podpisali partnersko pogodbo, ki je podlaga za pestro medmestno sodelovanje. Te dni je dolenjsko metropolo že štirinajstdeset let obiskal Aute Lampe, ki ima zasluge za razvoj partnerstva med mestoma. Nekoč je daroval za temeljni kamen nove porodnišnice, s svojim sedanjim obiskom pa želi počastiti desetletni jubilej uspešnega partnerstva. Z županom Francijem Konciljo se bo pogovoril o nadaljnjem skupnem delu in praznovanju desetletnice podpisa pogodbe o partnerstvu. Novomeščane pa bo povabil na največjo svetovno razstavo EXPO 2000, ki bo v Hannoveru. Na sliki: Aute Lampe z ženo Gerdo in Gretl Schäfer. (Besedilo in slika: Bojan Avbar)

IZGNANCI NA STUDENCU ODKRILI SPOMINSKO PLOŠČO 58 UMRILIM SOTRPNINOM V TUJINI - "Izgnanci smo, ko so nacistični zavojevalci stopili na naša tla, da bi naredili to deželo nemško, odšli s solznimi očmi, obloženi z bornimi imetjem, toda v globokem prepričanju, da se bodo vrnili. Bila je dolga procesija na smrt utrjenih. Zal pa je mnogim že smrt sijala iz oči," je preteklo nedeljo na studenskem pokopališču, kjer je 92-letna Amalija Hočevar odkrila spominsko ploščo 58 umrlim izgnancem iz teh krajev, predsednik krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije (DIS) Jože Žibert. S tega območja so Nemci izgnali 1.553 ljudi, doma so ostale samo 4 družine. Žibert je poudaril, da so te žrtve svoja življenja končala po raznih taboriščih, sirotišnicah, umobolnicah in tudi v krematorijih. Podpredsednica DIS Ivica Žnidaršič pa je dodala, da je to zelo velik delež žrtev. Obležje je blagoslovil studenski župnik Anton Bobič. Pevci in učenci studenske šole so še popestrili komemoracijo. (Foto: P. Perc)

SREČANJE IN IZLET V SUHO KRAJINO - Že četrtri je pripravil KO RK Mestne njive izlet, ki je hkrati tudi prijetno srečanje vseh starostnikov na njihovem območju. Vsi se veselijo teh srečanj, saj so bili že v Škocjanu, Pletenjah, na Mirni gori, letos pa so obiskali Suho krajino. Prvič so se ustavili v senci mogočne kupolne peči nekdanje železarne na Dvoru, kjer so jih pozdravili predsednica KO RK Dvor Slavka Andrejčič, predsednik Turističnega društva Žužemberk-Dvor Vlado Kostevc, najstarejši krajan Mirko Repar, najmlajši iz OŠ Dvor pod vodstvom učiteljice Zofke Gril-Mirtič pa so se predstavili s kratkim, toda prisrčnim programom. Pot so starostniki nadaljevali peš in si mimogrede ogledali ribogojnico, reko Krko in njen nizki vodostaj ter končali pešpot na Jami pri rojstni hiši dr. Frana Bradača. Na koncu se je njihov izlet končal v gostilni Rojca na Laščah, kjer so ob zvokih harmonike tudi zaplesali, se zahvalili najstarejši aktivistki, ki je praznovala 80 let, Marici Trelec in najstarejšima udeležencema na izletu Katici Karničar in Jožetu Mesarku, ki so jim izročili tudi darila. Aktivistke RK na terenu pa so tudi s pomočjo sponzorjev zbrale darila in organizirale srečelov. Zbrane je pozdravila tudi Barbara Ozimek, predstavnica Občinskega odbora RK Novo mesto. (Foto: S. Mirtič)

MODNI KOTIČEK

Dianina moda

Nekdanja waleška princesa, rojena kot lady Diana Spencer v Northamptonshiru v Angliji, je ob svoji smrti pritegnila vso medijsko pozornost. Sama se ukvarjam z modo, zato se ne želim vmešavati na druga področja, o katerih je bilo, morda že preveč povedanega.

Prez arko je rada nosila bluze z naborki, proproste obleke in krila iz enobarvnih tkanin in tkanin z drobnimi cvetličnimi vzorci. Po poroki je nastopila nova eleganca. Diana je uvedla modo salonarjev z nizkimi petami, velike mornarske ovratnike, ovratnike z naborki (volančki), večerne obleke brez naramnic in ravnovrstne klobuke. Mlada in prodorna dama je prefinjeno in elegantno svojo moč in vztrajnost izkazovala tudi z obleko. Priznana kot svetovljanka je prijateljevala tudi s številnimi oblikovalci, katerih kreacije je znala nositi s slogom.

Prednost je dajala italijanski in francoski modi. Kot svetlolasa lepota visoke postave je bila primerna za različna oblačila, kar je dobro izkoristila. Enako elegantno je nosila večerne obleke ali kavbojke in preproste puloverje, poslovni kostim ali svilen obleko, zaradi katere je dobila naziv bella Diana. Z značilno urejeno pričesko je bila vzornica mnogih žensk po vsem svetu, vsekakor pa nam bo ostala v spominu kot ambasadorica mode.

JERCA LEGAN

ZAHVALA

Vsem, ki so mi v kritičnih trenutkih pomagali s svojim znanjem in prisrčnostjo, se iskreno zahvaljujem, še posebej dr. Pančurjevi in medicinski sestri, ki sta bili 16. avgusta zvečer dežurni v trebanjskem zdravstvenem domu. Zahvaljujem se tudi vsem na oddelku za intenzivno nego Internega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto, še posebej dr. Gradeckiju, dr. Okrajškovi ter vsemu osebjem

VINCENC KOLEDNIK
Koper

Anton Štampohar

Leto 1942 na Dolenjskem¹⁴

Po vložitvi opcijskih prijav je posebna nemška komisija prijavitelce rasno in zdravstveno pregledala. V času od sredine novembra 1941 do 22. januarja 1942 se je v spodnje Posavje in Obsotelje, od koder so pred tem Nemci nasilno izgnali okoli 37.000 Slovencev, prostovoljno preselilo nad 11.500 Kočevjarjev. Iz črnomaljskega in novomeškega okraja, kjer jih je na območju "šturmov" Poljane, Črmošnjice, Blatnik, Planina in Mavren živelo nekaj nad 2.500, so se odpeljali z železniških postaj v Semiču in Črnomlju. Med maloštevilnimi neizseljenimi Kočevjarji so se mnogi vključili v narodnoosvobodilno gibanje.

Med preseljenci je najti imena oseb, ki so se izneverile slovenskemu rodu ali pa je šlo za narodnostno mešane zakone. V začetku februarja 1942 so se izselili: šolski upravitelj Josef Pechiarich (Pečarič) in njegova žena, učiteljica v Novem mestu Gertrud (Jerica) z mladoletnimi otroci Carmen, Demetrius, Ernestine, Hedwig in Sergius. Seznan vseh preseljenih je objavljen v knjigi "Verzeichnisse der Volks- und

Reichsdeutschen Umsiedler, die auf Grund des Abkommens vom 31. August 1941 aus der Provinz Laibach umgesiedelt wurden", ki je izšla že julija 1942 v Ljubljani.

Okrožni komite KP Slovenija za Kočevje je v posebnem v nemškem jeziku pisanem letaku, ki ga je sestavil sekretar prof. Jože Šeško, svaril kočevarsko narodnostno skupino pred preselitvijo. V njem je ne le napovedal izid vojne, temveč tudi usodo, ki jih bo doletela. Preseljevanje je označil za zločin proti kočevarskemu ljudstvu, ki ga je pozval, naj podpre boj slovenskega naroda v enotni fronti nemškega in slovenskega ljudstva. Kočevjarji so izgubili domovino po lastni krivdi, kajti v letu 1945 so v strahu pred zasluženo kaznijo zapustili tudi Slovincem ukradene domove.

Nepremično imovino in dve tretjini živine preseljenih Kočevjarjev je od nemške družbe "Deutsche Umsiedlungs Treuhandsgeellschaft m.b.H." odkupila italijanska delniška družba "Emona". Januarja 1942 je visoki komisar Graziosi izdal odločbo o ustanovitvi naselitvene komisije za ponovno poselitve oze-

mlja, s katerega so se izselili Nemci. Toda v lastniška razmerja je posegel tudi izvršni odbor Osvobodilne fronte in sredi junija 1942 izdal odlok, katerega prvi člen določa: "Z zemljo izseljenih Kočevarjev na osvobojenem slovenskem ozemlju razpolaga kot predstavnica slovenskega naroda Osvobodilna fronta slovenskega naroda".

Slovenci so dobili zemljo v brezplačno uporabo. Enako je veljalo za tiste Slovence, ki so zemljo dobili v najem preko "Emona", z nerazdeljeno pa so upravljale gospodarske komisije. Med ofenzivo leta 1942 je italijanska vojska požgala večino vasi na območju Roga, da se ne bi v njih nastanili partizani.

Odhod Kočevjarjev, potencialnih sodelavcev okupatorja, in večinska vključenost prebivalstva Topliške doline v narodnoosvobodilno gibanje sta v Kočevskem Rogu pogojevala novo življenje. Omogočeno je bilo delovanje številnih zalednih ustanov: partizanskih bolnišnic, delavnic in tiskarn ter vodstvenih organov narodnoosvobodilnega gibanja.

KONEC

Brezposelni morajo pokazati več volje

O predlogu sprememb zakona na posvetu Društva kadrovskih delavcev Dolenjske in Bele krajine

NOVO MESTO - Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je pripravilo predlog sprememb zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Prejšnji teden jih je obravnaval tudi ekonomsko-socialni svet, vendar jih socialni partnerji niso v celoti podprli. Neusklajeno je še vprašanje odpravnin, osnov za denarno nadomestilo, trajanje tega nadomestila, zaščita starejših kot težje zaposljivih in obvezna dosegljivost brezposelnih. Veliko vprašanj in pripomb na omenjene spremembe so imeli tudi udeleženci posveta, ki ga je prejšnji teden organiziralo Društvo za kadrovske dejavnosti Dolenjske in Bele krajine v upravni stavbi Krke v Novem mestu.

Na posvetu je spremembe in dopolnitve opisala dr. Anjuta Bubnov Škoberne, pravica, ki je sodelovala v skupini, ki je te spremembe pripravljala. V uvodu je poudarila, da so s predlaganimi spremembami želeli pravice brezposelnih natančneje opredeliti,

predvsem pa onemogočiti izkoriščanje pravice do denarnih dajatev tistim, ki se ne trudijo z iskanjem zaposlitve. "Tudi v Evropi namreč dajejo prednost aktivni politiki zaposlovanja pred denarnimi nadomestili, kajti tudi z brezposelnimi je tako kot z otroki, pomembnejše od denarja je, da se z njim ukvarjaš," je poudarila dr. Škobernetova.

Ceprav je na posvetu zelo podrobno obravnavala omenjene spremembe zakona, omenimo le nekatere najpomembnejše. Po novem naj bi zavod za vsakega brezposelnega v roku dveh mesecev izdelal njegov zaposlitveni načrt, kjer bodo zapisane tako njegove obveznosti kot tudi obveznosti zavoda. Upoštevajoč pripombe delodajalcev, ki so iskali delavce, pa jih kljub množici brezposelnih niso mogli dobiti, so uvedli t.i. rezidenčno obveznost, ki bo brezposelne zavezovala, da

zadnjem letu. Sedanja osnova, ko se je za odmero upoštevala povprečna mesečna plača zadnjih treh mesecev, je namreč omogočala zlorabe, tako da so marsikje v dogovoru s delodajalcem pred nastankom brezposelnosti umetno povečali plačo. Spremenjeno je tudi trajanje denarnega nadomestila, ki se skrajšuje na polovico, torej na eno leto. Po novem pa se ukinja tudi možnost, da se trajanje denarnega nadomestila podaljša do upokojitve (sedanji sistem 2 plus 3), vendar za vse tiste, ki so to pravico do podaljšanja že pridobili, bo ta pravica s prehodnimi določbami ohranjena.

Predlagatelji zakona zavračajo očitke, da skušajo z zakonom zmanjšati socialne pravice, saj so trajanje denarne pomoči, do kate-

re so upravičeni tisti brezposelni, ki najtežje živijo, podaljšali od 6 na 12 mesecev. Med novosti pa sodi tudi to, da lahko uveljavi pravico do denarnega nadomestila nekdo, če prekine delovno razmerje na podlagi predhodne ugotovitve inšpektorja za delo, ker delodajalec delavcem ni izplačeval plač 3 mesece in več. Pri tem pa ima pravico tudi do odpravnine in izterjave neizplačanih plač.

J. DORNIŽ

IZLET PRIZADETIH OTROK

NOVO MESTO - Sožitje, društvo za pomoč duševno prizadetim otrokom in staršem, je 20. septembra pripravilo lep izlet v Logarsko dolino. Pot nas je vodila preko Celja, Mozirja do Radmirja in si ogledali cerkev Frančiška Ksaverja. Z avtobusom smo se odpravili v Logarsko dolino, kjer smo imeli kosilo in smo si ogledali vso lepoto narave. Na poti domov smo se ustavili še v Savinjskem gaju v Mozirju. Veliko koristnega in zanimivega nam je povedala Ani Bevc, zahvala pa velja tudi šoferju in društvu, ki je krilo vse stroške izleta.

ANGELCA BUTALIN
Novo mesto

RAZSTAVA REŠČIČEVH ILUSTRACIJ

TOLMIN - 11. septembra so v tolminskem muzeju ob 50-letnici priključitve Primorske k matični domovini postavili na ogled pregledno razstavo sto ilustracij likovnega umetnika Lucijana Reščiča, ki sedaj živi in ustvarja v Trebnjem. Na otvoritvi sta o umetniku spregovorila Marta Fillijeva in Jožef Matijević, višji kustos Dolenjskega muzeja iz Novega mesta. Slikar, grafik in ilustrator si je svoje likovne izkušnje ter znanje pridobil z vztrajnim delom. S posebno mehko in občutljivo je izdelal ilustracije k delom številnih slovenskih pesnikov in pisateljev. V katalogu k njegovim razstavam v Novem mestu in Radovljici sta o njem tehtno pisala Jožef Matijević in Maruša Avguštin ter poudarila njegov osebni slog pri ustvarjanju, figurarno slikarstvo, ki mu je blizu, posebno pa to, da je iznašel vrsto simbolov in znamenj, ki razkrivajo njegovo umetnost.

ADA KLINKON

dr. Anjuta Bubnov Škoberne

NAGRADNA IGRA NOTRANJSKEGA RADIA LOGATEC

LOGATEC - V oddaji Obešanje, ki poteka na Notranjskem radiu Logatec ob nedeljah med 20. in 23. uro, so minulo nedeljo zastavili dve nagradni vprašanji, in sicer: podjetje Monarh, d.o.o., z Dunajske 21 v Ljubljani sprašuje, koliko strani obsega revija Free Time, ki je izšla leta 1996; nagrada: gostinsko-turistični katalog Free Time. Drugo vprašanje: Podjetje Humko, d.o.o., z Bleda sprašuje, v kateri ulici v Ljubljani se nahaja Mala vrtnarska trgovina Humko; nagrada: darilni bon v vrednosti 7.000 tolarjev. Odgovore pošljite vsakega na svoji dopisnici do sobote, 27. septembra, na naslov: Daša Košir - za NTR Logatec, Tržaška 12/b, 1370 Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Še nagradjenca iz 14. septembra: Polde Korošec, Goljec 16, Velika loka, nagradila ga bo Express optika Miro Krstič & okulistična ordinacija Bonis in Srečko Kranjc, Železnikova 22/a, Maribor, nagradil pa ga bo Razstavno-prodajni center Art decor - tapo. Dodatne informacije na telefon: (061) 741-498.

• Ne naslanjajte se na moralo. Prenizka je. (Schwentner)

• Nekateri spori se ne morejo razrešiti za zaprtimi vrati, ker potrebujejo prepih. (Schwentner)

SUHOKRANJSKI POLJUB KMALU NA KASETI - Mlada obetavna skupina Poljub iz Žužemberka, ki je skupaj že dve leti, snema prvo kaseto z narodnozabavno glasbo. Po dveh letih so uspeli in se udeležujejo številnih družabnih prireditvev in veselic. Zatem bodo posneli še kaseto z zabavno glasbo. Na sliki zgoraj od leve proti desni: Matej Kocjančič (vokal, bas kitara), ki ga je zaradi služenja vojaškega roka zamenjal Uroš Jarc, Borut Perko (harmonika), Dušan Sadar (vokal, kitara), spodaj pa Domen Jaklič (bobni) in Darja Štravs (vokal, klaviature). (Foto: A. Jernejčič)

Najprimernejši življenjski sopotnik...

od 22.990 DEM

od 29.400 DEM

od 53.200 DEM

od 15.990 DEM

...ali zakaj ostajajo Nissanovi kupci zvesti Nissanu.

Takoj, ko ga spoznate, veste, da je pravi. Ker je vedno na vaši strani. Ker vam njegovo udobno zavetje omogoča občutek svobode, varnosti in brezskrbnosti. Ker daje njegov dinamičen značaj ritem vašemu življenju. Ker... ker ima vse tisto, česar se ne da povedati... Ker je vaš. Za vse življenje.

Publikašni zastopnik za Slovenijo: **NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana**
 Poročnice trgovci in serviserji za področje Slovenije: **ANTONISS**, Ljubljana, telefon: 061 / 159 73 31
KRULC, Moravče, telefon: 061 / 731 143
VIDRIH, Otočec-Novo mesto, telefoni: 068 / 75 180
ZIERER, Sevnica, telefon: 0608 / 81 389
KOS, Polzela, telefon: 063 / 702 230
AVTOHŠA, Murska Sobota, telefon: 069 / 32 209
MG, Muta, telefon: 0602 / 61 760
FABJAN, Branik, telefon: 065 / 57 012
PIŽEM, Domžale, telefon: 061 / 372 333
TRUNK, Ljubljana - Ježica, telefon: 061 / 166 38 99
A&M FERK, Maribor, telefon: 062 / 224 478
AVTO MOČNIK, Kranj - Britof, tel.: 064 / 242277
SALON NISSAN Ljubič, Velenje, tel.: 063/893549
NISSAN HVALEC, Ptuj, telefon: 062 / 778 507
LAVRENCIČ, Ajdovščina, telefon: 065 / 641 144
AVTO KUK, Slovenske konjice, tel.: 063/753 984
AVTO CELJE, Celje, telefon: 063 / 490 36 31
AVTOUSLUGA, Lj.-Škoflja, tel.: 061 / 667 846

VPIS ŠOLSkih NOVINEcEV ZA ŠOLSKO LETO 1998/99
 Osnovna šola Mirana Jarca, Črnomelj, Župančičeva 8, vabi na vpis šolskih novincev starše otrok, rojenih leta 1991 ter januarja in februarja 1992, pogojno pa tudi tiste, ki so rojeni od marca do vključno avgusta 1992.

K vpisu prinesite izpisek iz rojstne matične knjige.

Vpis novincev bo v ponedeljek, 29.9.1997, od 7. do 13. ure (z začetno črko priimka od A do K) in v torek, 30.9.1997, od 7. do 13. ure (z začetno črko priimka L do Ž).

(068) 324-377

ASFALTIRANJE
 IN TLAKOVANJE
 DVORIŠČ, PARKIRIŠČ,
 CEST.
 Mob. 0609/628-140

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

DOLENJSKI LIST

Verjemite ali ne...

Krvavec 104.5 Kum 105.9

VAKO d.o.o.

Blagovna znamka
 SQ za inženiring
 v hladilstvu in
 klimatizaciji

Hladilna in klima tehnika, projektiranje, klimatiziranje, prezračevanje, zastopstva, trgovina in servis

**ZELO UGODNO!!
 IZDELUJEMO**

**HLADILNIKE ZA HLAJENJE
 MOŠTA MED VRETJEM**

MOŽNOST NAKUPA TUDI NA VEČ OBROKOV.

VAKO, d.o.o. Črnomelj
 Kolodvorska 56
 8340 Črnomelj
 Tel.: 068/53-273

VAKO Trgovina s tehničnim blagom
 lžanska cesta 46
 1000 Ljubljana
 061/127-4053

AVTOKLINIKA

☎ 068/ 323-035

Poleg mehaničnih popravil
 na vseh tipih vozil je AVTOKLINIKA
 tudi uradni zastopnik za športne vzmeti
JAMEX in amortizerje **MONROE**

JAMEX
 Motori-porzi

MONROE
 amortizerji

... VEČJA VARNOST NA CESTI ...

**ZA SPOŠTOVANO IN
 PRIJAZNO SLOVENIJO.**

Državljanke in državljani Republike Slovenije,
 predsedniške volitve so razpisane in začenja se postopek
 za vlaganje kandidatur. Ker bo Milan Kučan nastopil le,
 če bo njegova kandidatura podprta z vašo voljo in s tem
 nestrankarska, bo treba zbrati pet tisoč podpisov.

Če zaupate njegovim
 preišljenim in
 modrim odločitvam.
 Če verjamete v poli-
 tiko povezovanja
 interesov, dopuščanja
 različnosti in
 neomajne odločnosti
 v pravih trenutkih.

Na sedežu upravne enote, kamor sodi
 vaše stalno prebivališče, pred pristojno
 osebo, ki vodi evidenco o volilni pravici,
 podpišete obrazec P-1.
 S seboj morate vzeti osebno izkaznico.
 Prosimo vas, da podpisan obrazec vložite
 v ovojnico in pošljete na naslov:

**Milan Kučan, p. p. 1997
 1001 Ljubljana**

Če vam je pri srcu njegov posluš za ljudi
 in želite ob bok tujim državnikom posta-
 viti človeka, ki govori za dobro ime
 Slovenije. Prosimo vas, da s svojim pod-
 pisom na obrazec P-1 omogočite drugo
 kandidaturo Milana Kučana za predsed-
 nika Republike Slovenije.

Naj obvelja torej vaša volja. Če nas bo
 pet tisoč, bo Milan Kučan nastopil na
 predsedniških volitvah in se, tudi zaradi
 podpisa vsakega od vas, s svojimi
 izkušnjami in poštenjem boril za zmago.

Upravna en.	naslov	telefon št.	uradne ure
Ribnica	Gorenjska c. 9	061/862-103	pon 7-15, sre 7-16, pet 7-14
Kočevje	Ljubljanska 26	061/851-871	pon 7.30-14.30, sre 7.30-15.30, pet 7.30-13.30
Cerknica	Cesta 4. maja 24	061/793-420	pon 8-12 in 13-14, sre 8-12 in 13-16, pet 8-12
Trebnje	Goliev trg 5	068/44-315	pon 8-15, sre 8-17, pet 8-14
Črnomelj	Zadružna cesta 16	068/361-000	pon 7.30-14.30, sre 7.30-15.30, pet 7.30-13.30
Novo mesto	Seidlova c. 1	068/317-100	pon 7.30-14, sre 7.30-16.30, pet 7.30-13.30
Metlika	Mestni trg 24	068/58-105	pon 8-13, tor 8-13, sre 8-15, čet-, pet 8-13
Kriško	Cesta krških žrtev 14	0608/22-771	pon 7-15, sre 7-16, pet 7-14
Brežice	Cesta I. borcev 18	0608/62-050	pon 7.30-15, sre 7.30-16, pet 7.30-14
Sevnica	Glavni trg 19 A	0608/41-221	pon 7-15, tor 7-15, sre 7-17, čet 7-15, pet 7-13
Litija	Jerebova 14	061/881-235	pon 8-10.30 in 11.30-14.30, sre 8-11.30 in 13-16.30, pet 8-10.30 in 11.30-12.30

Odpri telefon: 061 168 54 45 od 10. do 12. ure; internet: <http://kucan-volitve97.hermes.si>

PLINOH RAM

- Se želite že letošnjo zimo ogrevati **udobno, sigurno in varno**
- Razmišljate o **prenovi Vaših naprav za ogrevanje** stanovanja, hiše, poslovnega prostora, industrijske hale
- Ste se odločili za **najudobnejše, ekološko najsprejemljivejše, najboljše izkoriščeno in dolgoročno najcenejše ogrevanje**
- Za vse nasvete pokličite naše strokovnjake v **A P E G A S**

DRUŽBA ZA PLINIFIKACIJO
 večinska lastnika
PETROL & AGIP

LJUBLJANA

delavniki od 8-16 ure

ČRNOMELJ

četrtak, petek od 8-14 ure

telefon: 061 316 290
 telefax : 061 1 314 316

068 51 807

28. SEPTEMBRA LETOS BO MINILO ČETRT STOLETIJA OD PODPISA POGODBE, PO KATERI SMO V NOVEM MESTU ZAČELI IZDELovati AVTOMOBILE ZNAMKE RENAULT.

RENAULT V NOVEM MESTU
 prvih **25** let

REVOZ D.D. **RENAULT**

KORENINA - 85-letni kmet Anton Bevc iz Globočdola bere Dolenjca brez očal.

Zgodba o trdnem kmetu

V vasi Globočdol nedaleč od Karteljevega živi Anton Bevc, ki je na svet privekal pred petinosemdesetimi leti v Brezju pri Trebelnem. Rodil se je kot kmečki sin gruntarjev, ki so se za vsakdanji kruh pehali na sedemnajst hektarjev velikem gruntu.

Pot v svet ga je prvič popeljala v daljni Niš, kamor so ga poslali služiti vojake. Komis pa je k sreči glodal in slamarico tlačil samo devet mesecev, ker so prvorojeni sinovi kraljeve vojske domovini služili samo okoli 270 dni. Potem ko je sselkel vojaško suknjo, se je vrnil v rodno Brezje in poprijel za delo na domačem posestvu.

Aprila 1941 se je vojna vihra zgrnila nad naše kraje in Anton se žalostno spominja, da je bil vpoklican na orožne vaje. Kot topničar je razpad stare Jugoslavije dočakal v Varaždinu, od koder se je preko Zagreba in Karlovca vrnil v Novo mesto. Med grabljenjem listja v gozdu na Trebelnem je spoznal partizane. Sprva je bil njihov zaščitnik, nosil jim je hrano in jih oskrboval. Ni pa se vključil v partizanske enote kot borec. Bil je kmečki sin in puška mu ni dišala. Nekateri pravijo, da je postal skrivavec. Kožo pa si je

rešil, ker je pred osvoboditvijo stopil v srbske čete, ki so za sovražnikom hajkale po dolenjskih gozdovih. Se kot partizana so ga zaradi sumljive zavrnitve orožja skupaj z osemnajstimi sotrpini odpeljali v Krško, kjer je bil priprt štirinajst dni. Po mučnih zaslizanjih je bil izpuščen in se je iz Krškega vrnil domov kar peš.

Uporen in trden kot je bil, je prestal vse tegobe tistega časa in se leta 1952 priženil v Globočdol, kjer živi in kmetuje še danes. Z ženo Cecilijo sta imela štiri hčerke, ki so že poročene in imajo odrasle otroke. Svoje vnuke ima Anton neizmerno rad. Kljub častitljivi starosti Anton Bevc še danes kmetuje na kmetiji v Globočdolu, ki je velika okoli osemnajst hektarjev. Ob pomoči zeta Toneta in hčerke Cilke pa obdeluje tudi kmetijo na Brezju. Je čil in zdrav, časopis beže brez očal. Anton Bevc je prava kmečka korenina, ki nikoli ni in ne bo klonil. Prav prijetno je pri Bevcvih v Globočdolu, kjer so mladi nasledniki poleg stare zgradili novo stanovanjsko hišo in velik hlev, v katerem mika kar petindvajset glav živine.

BOJAN AVBAR

MARTIN KRPAN V LUTZELFLUHU

Velikolaški ambadorski dnevi v Švici

Naj se sliši še tako prenapeto, bili smo prav zares ambadorski Slovenci v Švici, v dolini Emmental, v občini Lutzelfluh. Konec avgusta smo Velikolaščani z avtobusom odpotovali na dolgo pot v Švico, na tridnevno srečanje in praznovanje ob 200-letnici rojstva velikega švicarskega pisatelja Jeremiasa Gotthelfa v simpatici, značilni kmetijsko-sirarski deželi.

Kar 35 udeležencev z najvišjimi predstavniki občine Velike Lašče je krenilo na več kot 1000 km dolgo pot v Švico. Udeleženci iz naše občine so bili premišljeno izbrani, saj so bile med njimi neprekosljive pevke, izkušeni pevci, občinsko vodstvo, ljudski harmonikaš, snemavec z videokamero, ekipa učencev, ki so zmagali na kvizu o poznavanju Švice, direktor velikolaške mlekarne in ravnatelj OŠ Primoža Trubarja iz Velikih Lašč. Simpatična desetletna Karla, pa je z igranjem na citre navduševala poslušalce.

Kljub neskončno dolgim kilometrom nam ni bilo niti za hip dolgčas. Veseli in združeni v hoteljih, prispevati kar največ h krepitvi medsebojnih odnosov s prebivalci Lutzelfluha in bližnjih krajev, smo obrusili zadnje dileme, organizacijo in izvedbeni

načrt srečanja. Neprekosljiv mošter teh dejanj je bil župan Milan Tekavec. Povsod smo bili sprejeti z vsem spoštovanjem in iskrenostjo. Težko je nanizati vsa doživljanja. Počutili smo se ponosne, da kljub vsemu tudi Slovenci nekaj pomenimo.

Stanovali smo pri družinah v razkošnih hišah, grajenih iz lesa, s polno opremo dopadljivega staroga pohištva, ki bi v naših razmerah doživelo kruto usodo. Nepozabni večeri z družino so se zavlekli ob večerji pozno v noč. To je bila izredna priložnost, da smo podrobno predstavili Slovenijo in občino Velike Lašče. Tudi darila smo skrbno izbrali za družine.

Na osrednjem trgu v kraju Lutzelfluh smo pripravili dva odmevna samostojna kulturna nastopa ter promocijo izdelkov naših obrtnikov, literature naših pisateljev, zlasti knjig Frana Levstika, prospektov, turističnih publikacij ter sirov iz velikolaške mlekarne. V narodni noši (belokranjska, gorenska), z igranjem lepih slovenskih pesmi s harmoniko in citrami, petjem naših in njihovih pesmi, v živo prikazanim izdelovanjem lesenih žlic, z ljudskimi plesi smo zapolnjevali vzdušje pred protokolarnim kulturnim programom.

praznični dan, ko se je začelo praznovanje 200-letnice rojstva pisatelja Jeremiasa Gotthelfa!

Lep prispevek k omenjenemu praznovanju je bila predstavitev prevoda Martina Krpana v bernsko nemščino, ki ga je podal pastor Weber na glavnem trgu v Lutzelfluhu. Poslušalci so uživali pri prebiranju zgodbe o Martinu Krpanu. Množično so pričeli kupovati pred dvema mesecema prevedeno knjigo, kar je bilo za našo dušo pravi balzam.

Povedati moram, da so k našemu obisku v Švici mnogo prispevali naši pravi ambadorski v Švici gospod Jeglič, nepogrešljivi Milan Greiner in njegova žena Heidi, nekdanja uslužbenka zunanega ministrstva Tomaž in Marija Štefe. Posebno zahvalo pa zasluži Ljudmila Schmidt, ugledna univerzitetna predavateljica slovenskih jezikov na bernski univerzi, ki je od vsega začetka vztrajno pripravljala teren za srečanje v Velikih Laščah in sedaj v Švici.

Srečanja so se udeležili številni zdomci, ki so se zili z nami v prijetno družino in pritegnili slovenskim pesmim. Neponovljivi prizor so bili, ko so naši pevci, plesalci v narodnih nošah in harmonikaš hodili po obsežnem prireditvenem prostoru in se predstavljali s pesmijo ter plesom. Okrog njih so hipoma zrasle gruče poslušalcev, ki so z velikim interesom prisluh-

nili naši pesmi, mrmrali naše napeve in tudi zaplesali z našimi simpaticnimi dekleti in fanti.

EDI ZGONC

DVESTOLETNICA - Spomenik pisatelja Jeremiasa Gotthelfa, rojenega pred 200 leti.

LEVSTIK V NEMŠČINI - Pastor Weber bere Martina Krpana v bernski nemščini. Na sliki še velikolaški župan Milan Tekavec in Milan Greiner soorganizator srečanja. (Foto: E. Z.)

ZDRAVNIŠKA RAZLAGA
prim. mag. dr. TATJANA GAZVODA

Rak in bolnikova družina

Rak je sicer osebna bolezen, vendar zaradi nje trpijo vsi, ki so bolniku blizu. Še posebno težko je za občutljive družinske člane, če je bolnik dolgo v bolnišnici. Družina je pogosto pod stresom. Boji se, da bo trpel. Zelo se muči z vprašanji, kako bolniku lahko ustrezajo in uredijo nego. Sorodniki si morajo narediti načrt, kako bodo poskrbeli za otroke in delo, da bodo lahko prihajali k bolniku na dom pomagat. Mogoče je dobro, da uredijo urnike, saj so ljudje pogosto negotovi, kdaj naj pridejo.

In končno je vse družinske člane strah, da bodo izgubili nekoga, ki je pomemben del družinskega življenja, pomemben za ljubezen in tovarštvo.

Kadar ste v bolnišnici ali doma, a utrujeni od zdravljenja, se otroci počutijo izgubljeni, zanemarjeni. Zato jim morate pogosto zagotavljati, da jih imate še vedno radi. In pri majhnih otrocih boste morali odpraviti predstavo, da so oni nekako povzročili bolezen. Najstniki so še posebno ranljivi. Imajo povsem iste skrbi kot ostali družinski člani. Istočasno pa morajo utrjevati zaupanje vase. Obremenjuje jih tudi dejstvo, da morajo pogosto doma prevzemati odgovornost odraslih. Ko jim vse to postane pretežko, se uprejo. Zmanjšajo

število obiskov v bolnišnici, doma ne opravljajo gospodinj-skih opravil in celo začnejo uživati alkohol ali mamila.

Vendar pa bolnemu družinskemu članu ne nudijo opore vse družine, kajti ni vsak človek zmogel v krizi ponuditi iskrenost, ljubezen in pametno pomoč. Nekatere družine začutijo smrt, še preden pride. Odločijo se, da je vsega konec, in bolnika prenehajo obiskovati. Družina prične žalovati, medtem ko bolnik še poskuša okrevati in upati. Še bolj žalostno je, ko se družinski člani ob bolniški postelji pripravijo zaradi oporoke.

Vendar dolgotrajna bolezen, kot je rak, ogrozi celo najbolj stabilne družine. Čustvena in telesna izčrpanost ter stalne skrbi poberejo svoj davek. Jeza in krivda se pokažeta z nenadnimi napadi, očitki, brezbržnim ali pretirano skrbnim vedenjem. Nenadoma pridejo na dan problemi, ki so bili dolga leta prikriti.

Vse te napetosti opozarjajo, da mora vsak skrbeti zase. Zato morate kot bolnik storiti vse, kar le morete, da boste skrbeli zase. Opominjati morate ostale družinske člane, da potrebujejo tudi čas zase. Potrebujejo pa tudi trenutke počitka in sprostitve. Le tako bodo ostali čustveno in psihično stabilni.

Notranjec, ki je vzljubil Dolenjsko

Iz pripovedi priljubljenega 80-letnega župnika Vinka Šega iz Roba pri Velikih Laščah

ROB - Spoštujem vsakega človeka, tako vernega kot nevernega, in seveda tudi njegovo mišljenje in prepričanje," pravi župnik Vinko Šega, ki so ga letos farani za njegovo 80-letnico lepo pogostili, mu čestitali in mu izrekli dobre želje. Po rodu je Notranjec, večino življenja je prebil na Dolenjskem, kjer je doživel veliko lepega in tudi hudega.

Rojen je bil leta 1917 v Grahovem pri Cerknici, gimnazijo je obiskoval v Novem mestu, kjer je leta 1937 opravil tudi veliko maturo. Nato je šel v semenišče, novo mašo pa je pel v rodnem Grahovem leta 1943 in je tam tudi ostal do januarja 1946. Uradno je bil sicer nastavljen kot tretji kaplan v župniji Kočevje, vendar v Kočevju ni nikoli služboval. Nato je bil od takratnega škofa Volka postavljen za kaplana na Vrhniki, vendar za to delovno mesto ni dobil pristanka notranje uprave. Zato je bil nastavljen v Žužemberku, kjer je delal šest let in pol, dokler niso njega in takratnega dekana Karla Gnidovca zaprli in obsodili: dekana na smrt, mu nato kazen znižali na 20 let zopora, odsedel pa je 3 leta in pol, njega Vinka Šega, pa na 5 let strogega zopora in pet let izgube državljan-skih pravic. Kazen so mu kasneje občutno znižali in ga pogojno izpustili iz zopora. Vzrok za obe obsodbi je bil, kot pravi Vinko Šega, ker z dekanom nista šla volit in ker se nista vpisala v Ciril-Methodovo društvo. Naslednje njegovo delovno mesto je bilo na Suhorju v Beli krajini, kjer je bilo župnišče

požgano in cerkev poškodovana. S sestrično, ki mu je gospodinjala, sta najprej stanovala pri nekem kmetu, kasneje so mu dovolili urediti si bivališče v nekem hlevu, zatem pa še, da si je zase uredil sobico v cerkvenem zvoniku. Ker pa je bilo sramota za občino in oblast, so mu končno dovolili, da si je uredil

Vinko Šega, župnik v Robu

stanovanje in pisarno v prešni (zidanici, kjer so prešali).

Na Suhorju je preživel 11 let, nato 14 let v Šmartnu pri Litiji in še 9 let v Šentlovcu pri Trebnjem. "Od tam sem prišel v Rob; tu mi teče že osmo leto službovanja in sem zelo zadovoljen, saj so ljudje dobri in imajo smisel za skupno delo," pravi Vinko Šega in dodaja, da je Rob danes majhna župnija, ki šteje le okoli 600 duš, medtem

ko je bilo pred prvo svetovno vojno tu nad 1900 ljudi. Šolo v Krvavi Peči je takrat obiskovalo 40 otrok, šolo v Rutah 80 otrok in šolo v Robu nad 260 otrok. Danes je na tem območju le še šola v Robu, ki premore komaj 20 učencev.

"V Robu so res dobri ljudje. Zadnja tri leta smo obnavljali cerkev, že prej pa župnišče, ki smo mu dogradili tudi garažo in nasuli smo dvorišče. Krajevna skupnost pa je od vasi do cerkve uredila in asfaltirala cesto. Župnišče je dobilo tudi vodovod."

Cerkev in župnišče sta na samem, oddaljena od vasi. Letos je bilo v enem mesecu v župnišče kar trikrat vlomljeno. Zdaj je bolj poskrbljeno za varnost in vlomov ni več. Vlomilec, ki je priznal dva vlomna, je bil mlad fant iz Kočevja. Odsel ni dosti, ker v župnišče ni vrednejšega. "Na sodišču sta me fant in njegova mama prosila odpuščanja. Odpustil sem mu in mu dejal, naj bo pošten fant, naj se poboljša in bo dober Slovenec, saj nas je Slovenec malo," se spominja tistih neljubih dogodkov.

"Poštenosti je pri nas v Sloveniji nasploh premalo. Preveč je sebičnosti. Med seboj bi si morali bolj pomagati. Ne bi smele biti tako velike razlike med ljudmi, ko ima eden preveč, drugi pa premalo. To se vidi tudi, ko gremo z veroučno skupino na izlet: nekdo prinese za malico več, drugi malo, potem pa si vse enakomerno razdelimo," je dejal priljubljeni župnik Vinko Šega.

J. PRIMC

Zanimiva je bila degustacija velikolaških sirov v deželi, ki slovi po odličnih ementalcih. Zaloge so kopnele, deležni smo bili značilnega pozdrava dobrim jedem brez besed. Direktor velikolaške mlekarne se je zadovoljno muzal, odziv smo zelo dobro razumeli. Svojevrstno doživetje je bilo likovno soustvarjanje slavnostne zastave, na katero sta oba župana ustvarila prve motive, zatem smo sledili vsi ostali. Ustvarjeno umetnost je ob koncu oblikovno zaključil znani švicarski akademski slikar in nastala je ustvaritev, da nismo mogli verjeti očem, da je to naše delo. Imenitna ideja in nepozabno doživetje ob dvigu zastave v prisotnosti obeh županov na

Krekova misel

- Mož nimamo. Značajev je vedno manj. Drugače govore ljudje, kot mislijo; drugače delajo kot govore, svoje misli, svoja prepričanja menjajo kot obleko malodane vsak dan. (Izbrisani spisi)
- Socialistična ideja si je mahoma osvojila velik del naših ljudi. (Izbrisani spisi)
- Socialno vprašanje je po svojem bistvu pravno, zato tudi pravno vprašanje. (Črne buke kmečkega stanu)
- Krščansko socialno gibanje se ne da ločiti od drugega krščanskega javnega življenja. (Socializem)
- Marx upa rešitev socialne bede od sile obupanih, mi pravimo, da bo zmogla moč pravice, resnice, za kar hoče sv. oče, da delujemo. (Izbrisani spisi)
- Če naj je učitelj rojeni nasprotnik duhovnikov, potem se vse neha. (pismo iz Vestaflije)
- Izjavljam, da je naš socialni boj naperjen v prvi vrsti proti kapitalizmu, da nas je dolžna država pri tem podpirati. (Socialni načrt slovenskih delavskih stanov)
- Kdor je v skrajni sili, sme vzeti, česar mu je nujno treba, kjer dobi. (Socializem)

Ja Tadinovih kapiškov

- Še tako ostudna dobi moža - Le na doto se gleda i tod ko se ženijo. Če je še tako stara vdova (n.p. 62 letna grdava v Lokah) ali še tako bedasta in ostudna deklica (38 letna, grbava Levstikova) dobi lahko moža, saj tacega ki nič nima (dostikrat mladega). Izjeme so redki. Pepček in žena vzela se iz ljubezni, imela po poroki oba skupaj le 14 grošev ali sta sozidala si lepo hišo in prav lepo odredila otroke. Ona je n.p. tako pridna, da je letos pet prascev obkrmila, dva za dom zaklali, tri pa prodali za sto in devet forintov.
- Prežanje na doto - Dote so tod silno majhne in še to se pove preveč - če se pravi o kteri da bo imela 4 ali petsto, ima malokdaj več od sto, k večemu dvesto forintov. Brez vspeha graja župnik to prežanje na doto. Stare dekleta rade plačajo fantom piti, da le koga imajo, da sedi poleg njih in se morejo z njim pobahati.
- Mlatilnica na konje - V Brajtenovem mlatilnico gonita po dva konja (par po ? uri) in zmlati se na dan res da ?5 mernikov ali osem mlatičev bi tudi to storilo.
- Po nemški pozdravljajo - I tod grda šega, po nemški da pozdravlja vsaki, ki to ume, skoraj, bolj po gosposko oblečenega človeka (znane-ga in neznanega).

KRAJINSKI PARK ALI UMIRANJE?

Krka se nezadržno spreminja v kloako

Slovenski parlament je že pred dvema letoma sprejel program zasnove parkov v Sloveniji, po katerem naj bi razglasil več novih regijskih parkov (okrajšano): Kočevsko-Kolpa, Notranjska, Pohorje, Kras, Ljubljansko barje, Goričko in Dragonja. Zaščitena naj bi bila torej večina pomembnejših rek v Sloveniji (pogrešamo Sočo zunaj TNP) razen zelo onesnaženih Save, Drave in Savinje. O potrebnosti nevedenih programov zanesljivo nihče nima načelnih pomislekov, razen da je seznam odlično pomajnikljiv. V omenjeni program namreč ni vključena dolenska reka Krka s povodjem in z njo vred pogorje Gorjanci in morda še kaj. Vendar o slednjem v tem prispevku ne razpravljamo obširneje, ker se pač omejamo na reko Krko.

Reka Krka, imenovana ljubkavalno tudi dolenska ali zelena ali mirna lepota, je najdaljša (111 km) in torej največja reka, ki v celoti, od izvira do izliva, teče po ozemlju slovenske države, in je torej največja povsem slovenska reka. Če samo zato ji je treba posvetiti vsa naravovarstveno pozornost in ji zagotoviti ustrezno zaščito in varstvo. Morda bi jo morali imeti celo za državni simbol, podobno kot Triglav in morje, saj imamo za simbol v grbu le borih 42 km morske obale. Zato se naravnost ponuja razglasitev reke, njenega povodja in določene okolice za neko vrsto zaščitene parka. Slednje narekujejo še naslednje značilnosti in edinstvenost reke Krke. Teče med dvema talno različnima področjema, alpskim in kraško-dinarskim in ima tri različne podobe, dolinsko, ravninsko in nekako mešano med obema. Obrežje njene struge je tako rekoč v celoti naravno in neokrnjeno, saj doslej na njej ni bilo nobenih posebnih regulacijskih del in ukrepov, spreminjanja struge, elektrarn ipd. Na njej so edinstveni pragovi iz lehnjaka z značilnimi slapovi in brzicami, rečnimi otoki, jezovi, po številu vrst bogata ribja in ptičja favna ter flora. To ponuja izredno pestrost vedut, čudovita čolnarska, plavalna, kopalna in še zlasti ribiška doživetja v celem njenem toku. Tu so še številne zgodovinske znamenitosti, med njimi samostani ali njihovih nasledniki, srednjeveški gradovi (ne imenuje se brez razloga "dolina gradov"), in v srednjem veku osnovana mesta. Že desetletja se odlaša z razglasitvijo pred 750 leti v mesto povzdignjene naselbine na rečnem otoku Kostanjevica na Krki in urbani in kulturni spomenik I. kategorije. Mesto ima namreč ohranjeno edinstveno srednjeveško urbano zasnovo in pozidavo, ki ji ni para, morda celo v Evropi ne. Tu so še številni leseni mostovi iz hrastove lesa in njena slikovita okolica s posebnim vinogradništvom in vinarstvom idr.

Zato je reka ponekod že povsem izgubila svojo privlačnost, in ker je onemogočeno poletno kopanje, so se od nje odvrnili številni kopalci in obliškovalci. Naj samo spomnimo, da je še pred približno dvajsetimi leti ob koncu tedna od izliva pri Čatežu na tja do Cerklj in Kostanjevice uživalo kopanje v Krki po nekaterih ocenah do deset tisoč Zagrebčanov.

Po drugi plati pa je krajina ob Krki, gledano v celoti, razmeroma malo vizualno onesnažena s sodobnimi železobetonskimi stvaritvami (mostovi, industrijskimi objekti idr.). Na njej pa je še zmerom veliko lesenih mostov, ročnih svaritev mojstrov tesarjev, dragocene značilnosti, ki ustvarja prihod domačnosti in zlasti skladnost prirodnega in nujno umetnega, vendar slednje iz plemenitega prirodnega gradiva - lesa. Razmeroma malo je vizualno onesnažena tudi z industrijskimi in drugimi velikimi zgradbami - mastodonti, s kakršnimi je vizualno pokvarjena večina naših večjih rek. Takšni objekti v pretežno ruralnem domačijem okolju, kakršno je še ob Krki, učinkujejo napadalno in kot tujki. Iz vseh teh razlogov je nujno potrebno z neko stopnjo zaščite v kar največji meri sedanje stanje vsaj ohranjati in s kar najmanj sodobnih tehniških dosežkov poslabševati še dokajšno prirodnost reke in njenega okolja. Res je, da se zaradi sodobnega gospodarskega razvoja in težkega cestnega prometa ni mogoče pov-

sem izogniti gradnji trdnejših betonskih mostov, industrijskih objektov, čistilnih naprav idr. Vendar je pri odločanju o lokacijah takšnih gradenj v širši dolini Krke treba ravnati s skrajnim poslušom za ohranjanje vizualne prirodnosti reke in njene okolice ter skrbeti za preprečevanje škode z drugimi vrstami onesnaževanja.

V imenu večine prebivalcev zahtevam

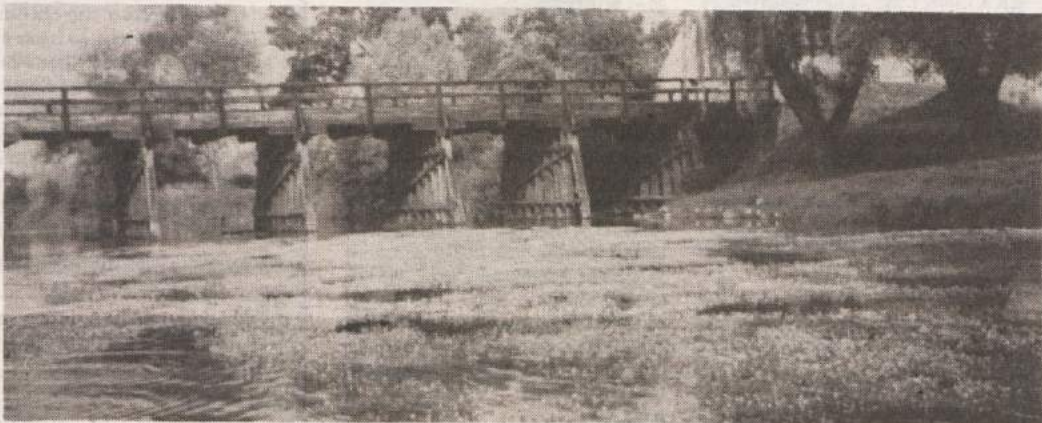
Zavedamo se, da je zaščita reke v primeru razglasitve za neko vrsto parka zelo zapletena, in sicer zaradi njene kraške narave in zaradi njenega izjemno velikega v dobrem delu podzemnega povodja (okrog 2000 kvadratnih kilometrov, kar je okrog desetina površine države), vendar to ne bi smelo biti razlog za cincanje in odlašanje. Zahtevam - sodim, da delim mnenje večine prebivalcev ob reki - naj se Krka in njeno povodje uvrstita v na začetku omenjeni program državnega zbora in razglasi za regijski ali naravni park ali za kakšno drugo ustrezno in učinkovito kategorijo zaščite. Z razglasitvijo za park naj se s posebnimi predpisi natančno določijo tudi vsi ustrezni ukrepi za njegovo zaščito. Tako bi ustvarile tudi razmere za razvoj krajev ob reki, ki so zaradi spleta okoliščin bili v dosedanjem razvoju (ali nerazvoju) zaradi onesnaževanja reke prizadeti in bodo tudi v prihodnosti razvojno povezani s pri-

rodnostjo in kakovostjo reke, npr. Žužemberk, Otočec, Kostanjevica na Krki, Brod, Cerklje ob Krki, Krška vas idr.

Bolj ali manj usodno povezano z reko Krko pa je tudi pogorje Gorjanci nad desnim bregom reke v njenem srednjem in spodnjem delu. Številni razlogi govorijo za to, da se tudi to pogorje, podobno kot Pohorje, razglasi za Krajinski park Gorjanci, kar s številnimi argumenti utemeljuje pravkar izšla knjiga Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine in Dolenjske založbe iz Novega mesta v okviru zbirke Dolenjski zbornik z naslovom Gorjanci.

In še to. Z reko Krko je usodno povezan tudi edini veliki slovenski ravninski močvirni hrastov (dob) gozd Krakovo, ki se razprostira na levem bregu Krke približno od Dobrave do Broda in tja proti severu do podnožja Posavskega hribovja. Iz njegovih neder priteka cela vrsta Krkinih pritokov, med njimi tudi največje drstišče ščuk v Evropi, potok Senuša. Zaradi osuševanja in regulacij kmetijskih površin na njegovem obrobju se v gozdu znižuje raven vode in osušujejo močvirna tla. Prav takšna pa potrebuje za svojo rast hrast vrste dob, ki v gozdu prevladuje. Ali naj morda tudi ta veličastni prirodni spomenik, najzahodnejši izrastek in ostank nekdanj znanih velikih slavonskih hrastovih gozdov, s štiri-deset hektarskim pragozdomim rezervatom propade?

Dr. FRANC BUČAR

KRKA POKAŽE SVOJ OBRAZ POLETI - Predvsem v spodnjem toku postane rjava zaradi cvetenja alg, v vodi pa se vse bolj bohotijo tudi druge rastline, kot je razvidno s slike, posnete v Kostanjevici. (Foto: T. G.)

NA PAJČNI, KJER BOG ROKO VEN MOLI

Prijatelj, ne hodi žejen mimo!

Prijatelj, ne hodi mimo, tukaj se dobi dobro vino! Tako med drugim piše v poslikanih sobi gostilne na Pajčni v Malih Rebrcah nasproti Šmihela pri Žužemberku. Če se niste bili v njej, se le ustavite! Pravzaprav je sedaj tam bife, ob njem pa je že zrasla velika novogradnja, kjer vas bodo, ko bo vse nared, lahko postregli z domačo hrano in dobro pijačo, našli pa boste tudi prenočišče. Tega bodo gotovo posebej veselili ribiči, lovci in čedalje številnejši raftingarji, ki vedno bolj uživajo na brzicah lepote Krke, pa med Žužemberkom in Muljavo ne morejo najti poštenih hrane, kaj šele prenočišča.

Ime Pajčna je povezano z anekdoto: Ko so nekoč zaklali prasičica, ga je gospodar dal pol sušiti. Za veliko noč je šel ponj, pa je razočaran vzkliznil: "Tu je sama pajčna (pajčevina)!"

Gostilna je znana daleč naokrog predvsem po dobrih domačih klobasah s hrenom in doma pečnem kruhu. Pred 2. svetovno vojno so sem hodili na malico učitelji, financarji in druga gospoda iz Žužemberka, predvsem pa furmani, ki so vozili z Dvora na železniško postajo v Ivančni Gorici hlovodino ali pa izdelke iz livarne. Kasneje sta dvakrat tedensko vsak s svojo konjsko vprego Ahac Murn in Janez Erjavec iz Trebče vasi vozila iz Ljubljane robo za trgovce, predvsem žužemberške. Prenočišče niso imeli, so pa vedno imeli tudi dobro kapljico, ki so jo na "potresavčku" pripeljali iz Semic. Zdaj imajo žal le ustkle-ničena vina, ker lokal trenutno ne ustreza drugim zahtevam.

Notranjost bifeja je poslikana s podobnimi slikami kot Obrščako-

va gostilna na Muljavi. Matič sedanjega lastnika, Veronika Murn, je rada potešila našo radovednost: "Tukaj je stala gostilna že pred dvesto leti. Jaz vem za rodove od Košaka iz Velikih Rebrc naprej. Njegova hči Ana se je poročila z Mavrom iz Česnjice, ko ji je mož umrl, je vzela pa Mrvarja iz Klečet. Veronika iz tega zakona je poročila Antona Orla, Matjaževga iz Zagradca, ki je bil zelo znan gostilničar. Jaz sem njuna hči. Poročila sem se z Murnom iz Podlippe pri Ajdovcu, sedanjí lastnik pa je moj sin Martin, ki mu pridno pomagajo žena Anica in hčerka Anja in Ksenija. V začetku je bil pod stanovanjskimi prostori lokalček, zraven pa vinska klet in hlev za par konj. Prenočiš pa nikoli nismo imeli.

Na Pajčni sta bili že od nekdanj tudi poštna in avtobusna postaja. Prvi prevoz potnikov je dvakrat na teden opravljala kočijaž, ki je bil hkrati poštar. Spredaj je sedel on pa še kdo, zadaj je bil pod nakrito streho prostor za dva potnika, v sili pa sta bili na obeh stopnicah še dve stojišči. Če je bilo za Šmihel kaj pošte, je ustajil, poklical in sem že kot otrok nosila pošto v župnišče. Iz škofije je včasih prišla velika kuverta s pečatnim voskom in župnik Alojz Zupanc mi je za plačilo vedno kaj stisnil v roke.

"Kako pa je prišlo do poslikav?" me je zanimalo.

Povedala je, da so po smrti starega očeta Franca Mrvarja za novo obrt morali nekaj spremeniti in prenoviti. Takrat so dozdali še eno sobo, župnik Zupanc pa jim je svetoval, naj jo dajo poslikati slikarju Jugu. Ta je že predtem poslikal cerkvico sv. Martina na

Valični vasi, kapelo sv. Jožefa v Rebrcah in Obrščakovo gostilno na Muljavi. Slikar je prišel k njim pred zimo in ostal tri mesece. Podobe in verze je najprej narisal z bukovim ogljem, potem jih je pa pobarval.

"Vse te slike je naredil za 1000 din, hrano in stanovanje pa je imel zastonj. Ležišče je imel na peči, vse svoje premoženje pa je nosil s sabo v nahrbtniku. Za barve je imel lončke, čopiče je pa v cunjeh zavijal. Vse poslikave so bile njegova zamisel," je pripovedovala in povedala, da je kasneje poslikal tudi obe kapelici v Draščici vasi, veliko sv. Florijanov na gasilskih domovih, Škrlijevo trgovino v Zagradcu je poslikal in narisal mnoge reklamne napise na različnih trgovinah, mesarijah in drugih obrtnih delavnicah.

Zanimivemu pogovoru je pozorno sledil tudi njen sin, sedanjí

V BIFEJU NA PAJČNI, Jugova poslikava gostinske sobe

RAZISKOVANJE IZBORA IMEN

Na Kočevskem so kočevali

Že od nekdanj so se predvsem turistični delavci belili glave, od kod ime Kočevje. Vedno so nakazali več možnosti kot: hoja (drevo)-Hojevje-Hojevje-Kočevje. Spet drugi so menili, da je možna povezava koč-Kočevje. Tretji pa so ugibali, da je beseda izpeljana iz nemščine, saj so na Kočevsko najprej naselili grofje v 13. stoletju svoje podložnike z Bavarske in drugod in priseljeni Nemci so ta kraj imenovali Gotsche (gut See oz. dobro jezero), od koder naj bi izhajala beseda Kočevje.

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika (1994) ni besed Kočevar, Kočevac, Kočevje, ker te očitno ne sodijo v ta slovar. Je sicer beseda kočevar, ki naj bi pomenila premož iz Kočevja (pozabljeno pa je, da so tako imenovali tudi nekdanji vlak, ki je peljal iz Ljubljane do Kočevja).

Pod besedo HOJA piše, da je to iglasto drevo s ploščatimi listi, jelka itd. Vendar je malo verjetno, da bi Kočevje dobilo ime po hoji. Tudi poimenovanje po GOTSCHEN ni prepričljivo, saj so se nemški priseljenci v 13. stoletju najprej naselili v Mahovniku (Moswald) pri današnjem Kočevju.

Po mojem prepričanju, ki temelji prav na besedah iz novega Slovarja slovenskega knjižnega jezika, izhaja beseda KOČEVJE iz besed KOČA, KOČEVNIK, KOČEVATI.

Po tem slovarju je KOČA: 1. gostišče v gorah, 2. zasilno, občasno prebivališče in 3. majhna, preprosta hiša, bajta. KOČEVATI pa pomeni: 1. zlasti v ruskem okolju nekdanj nomadsko živeti, biti nomad, 2. zasilno prebivati, taboriti, šotoriti. KOČEVNIK pa je zlasti v ruskem okolju nekdanj nomad, pastir.

Zgodovina pravi, da je bilo širše območje današnjega Kočevja le redko naseljeno vse do naselitve kočevskih Nemcev v 14. stoletju in da je bil tam (pra)gozd, medtem ko je bilo območje bližnje Ribnice poseljeno najmanj okoli 200 let prej, saj je približno toliko stara že ribniška prafara. Pragozdovi, močvirja in razmeroma hladno podnebje niso bili najbolj vabljivi za stalno naselitve, zato so grofje najprej naselili sem uporne kmete iz nemških pokrajin in Kočevje si je ohranilo "sloves" kazenskega mesta vse do novejših časov.

Že pred naselitvijo upornikov z Nemškega pa so sem očitno prihajali slovenski lovci in pastirji, ki pa so tu bivalj le občasno, se pravi, da so KOČEVALI, postavljali si zasilna bivališča (KOČE) iz vej in lubja. Tu so prebivali le v sezoni lova in paše, nato pa so se (KOČEVNIKI) - lovci s plenom, pastirji z živino - vračali v kraje svojih stalnih prebivališč. Tako se da dokaj zanesljivo sklepati, da Kočevju niso dali imena ne kočevski Nemci in ne hoje, ampak okoliški slovenski (slovanski) prebivalci, ki so hodili na to območje kočevali. Ponekod so kočevniki na krajih svojega kočevanja kasneje zgra-

dili hiše in nastala so naselja, ki ponekod pričajo prav o kočevanju. Taki naselji sta na primer Koče pri Kočevski Reki (kjer je bil rojen Peter Kozler, avtor prvega zemljevida Slovenije in njenih pokrajin) in Kočarji, ki so naselje le nekaj km od Livalda oz. Mozlja.

O besedah KOČEVAR in KOČEVAC je jezikoslovec Janko Moder že pred leti zapisal, da podpira mnenje Martina Lorbarja, da sta besedi KOČEVAR in KOČEVARICA pristni knjižni obliki za prebivalce Kočevja in KOČEVAC ter KOČEVKA umetno narejene besede po zadnji vojni, ki naj bi ločili Kočevjarje (kočevske Nemce) od Kočevcev (slovenskih prebivalcev Kočevja oz. Kočevske). Lorber tudi trdi: "Pred vojno smo bili Kočevjarji vsi: Slovenci in Nemci. Če smo hoteli poudariti narodnostno pripadnost, smo pač dejali: kočevski Slovenci." V istem sestavku pa tudi piše, da imena prebivalcev na -ar (torej tudi Kočevar, op. pis.) veljajo za knjižna, če ne izhajajo iz narečnih območij, da se zdaj poimenovanja prebivalcev najpogosteje končujejo na -an (-čan, -jan) (torej Kočevčan, op. pis.) starejša poimenovanja pa tudi na -ec (torej Kočevac, op. pis.). Vse to pa "črkarsko pravdo" o Kočevjarjih in Kočevskih bolj zapleta, kot pojasnjuje, čeprav se očitno pisec nagiblje v prid besede Kočevar in ne Kočevac.

Natančno pa bi kazalo opredeliti tudi zemljepisno območje KOČEVSKO. Tako so nekateri uporabljali in še vedno uporabljajo zemljepisni pojem Kočevske za vso zahodno Dolenjsko, se pravi od Kolpe pa tja do Turjaka ali še naprej proti Škofljici (do meje nekdanjega kočevskega okraja), spet drugi pa celo na precej ožje območje, kot ga zavzema celo današnja občina Kočevje. Ribničani že pravijo, da njihovo območje ne sodi pod Kočevsko, ampak je to Ribniška dolina. Najbolj "zavodni" trdijo celo, da Ribnica ni na Dolenjskem, pa čeprav na njihovi stavbi železniške postaje piše Ribnica na Dolenjskem in čeprav je dolenjščina iz območja Ribnice, Velikih Lašč in tam okoli temelj slovenskega knjižnega jezika.

O primerih kočevanja sem lebral. Nedavno pa mi je starejši možki iz vasi Ložec ob Kolpi pripovedoval, kako je pred okoli 450 leti nastala njihova vas. Neki pastir je več let zapored gonil na loko (travnik ob vodi, od tod ime Ložec, Loška stena, Bosljiva Loka itd.). Tu je ostal vso sezono paše, živel pa je v zasilnem prebivališču, ki si ga je napravil iz vej in lubja, kjer je danes Ložec (gre za hrvaški Ložec, nasproti slovenskega Ložca pod Loško steno). Kasneje si je pastir tu postavil stalno hišo, imel pet sinov, ki so si tudi postavili hiše in tako je nastala sedanja vas Ložec, ki ima še vedno le šest hiš, od katerih pa sta samo še dve stalno naseljeni. JOŽE PRIMC

lastnik, ki me je kasneje povabil v veliko novogradnjo ob častitlivi stari gostilni. Pogledovala sem skozi okna skoraj dokončanih sob

in jedilnic po prelepem svetu zgornje kraške doline in si vroče želela, da bi mu uspelo uresničiti, kar načrtuje.

"Prav bi bilo, da bi Suha krajina imela možnost pokazati, kot ji gre. A žal samo govorijo o pomoči nerazvitim področjem," mi pokaže zavrtni prošnji. Eno je naslovil na županstvo občine Ivančna Gorica (razpis za posojilo za pospeševanje in razvoj malega gospodarstva), drugo na Sklad za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja. Odgovor negativen.

Samostojni podjetnik Martin Murn bo za petkrat povečal kapaciteto gostišča, sedežev bo 70, od tega samo v jedilnici 40, v prenočitvenem delu pa bo šest dvoposteljnih sob s sanitarijami. V objekt je vložil veliko lastnega denarja, rad pa bi ga usposobil do naslednjega poletja. IVANKA MESTNIK

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 25. IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.40 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.55 VIDEORING
10.25 TEDENSKI IZBOR
HOGANOVA DRUŠČINA, amer. naniz., 10/26
10.50 NEBO VE, GOSPOD ALLISON, amer. film
12.30 DIVJA AVSTRALIJA, poljudno-znan. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov. tv igrice
14.50 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
15.20 POSLEDNJA ODLOČITEV, nem. drama
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
SPREHODI V NARAVO
17.25 QUASIMODOVE ČAROBNE DOGODIVŠČINE, fran. serija, 23/26
18.00 PO SLOVENIJI
18.35 KOLO SREČE, tv igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 TEDNIK
21.25 FRASIER, amer. naniz., 16/24
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 Odstiranja

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.10 Tedenski izbor: Filmski triki; 11.35 Orchestra di Padova e del Veneto; 12.10 Nemški komorni orkester; 12.45 Grace na udaru, naniz., 4/25; 13.10 Pacific drive, 53. del - 13.35 Košarka - 15.00 Kolesarska dirka - 17.40 Tri krone, šved. nadalj. - 18.30 Očividec, angl. dok. serija, 5/11 - 19.00 Resnična resničnost - 19.30 Pacific drive, 54. del - 20.00 Cruz de Iberia, špan. film - 21.40 Gibljive slike - 22.10 Modri zmaj, kit. film

KANAL A

9.40 Risana serija - 10.05 Srečni časi (ponov.) - 10.30 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 11.00 Drzni in lepi (ponov.) - 11.25 Oprah show (ponov.) - 12.40 Remington Steele (ponov.) - 14.00 Muppet show (ponov.) - 14.30 Alf - 14.55 Dannyjeve zvezde - 15.55 Srečni časi (naniz.) - 16.20 Rajska obala (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show (ponov.) - 18.05 Družinske vezi (nadalj.) - 18.35 Družinske zadeve (naniz.) - 19.00 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.30 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.00 Odklop - 20.40 Macgyver (naniz.) - 21.35 Psi faktor (naniz.) - 22.25 Babylon 5 (naniz.) - 23.10 Fawty Towers (naniz.) - 23.40 Dannyjeve zvezde

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.30 Krivda (serija) - 13.15 Santa Barbara (serija) - 14.15 Skrita kamera - 14.40 Izobraževalni program - 17.35 Poročila - 17.50 Obalna straža (serija) - 18.35 Kolo sreče - 19.10 Hrvška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Izobraževalna oddaja - 20.45 Ekran brez okvirja - 21.45 Reševalci (dok. oddaja) - 22.35 Opazovalnica - 23.10 Seinfeld (hum. serija) - 23.35 Mojstrovine svetovnih muzejev - 0.05 Filmska noč: Barve nasilja

HTV 2

13.30 Tv koledar - 13.40 Državni sovražnik (amer. film) - 15.00 Potovanja (dok. oddaja) - 15.55 Zadnji mafijski zakon (serija) - 17.30 Telo in duša (serija) - 17.55 Risanka - 18.05 Hugo (tv igrice) - 18.30 Hollywoodski ustvarjalci akcije (serija) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.30 Dosje X (serija) - 21.20 Max Havelaar (nizoz. film)

PETEK, 26. IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.20 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
10.05 VIDEORING
10.35 TRI KRONE, šved. nadalj., 5/13
11.25 CRUZ DE IBERIA, špan. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE
14.35 ŠTUDENTI AKADEMIJE
15.35 POVEČAVA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 HUGO, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 PLANET IN
21.40 PREDPOTRESNA IN POPOTRESNA LJUBLJANA, dok. oddaja
22.35 ODMEVI, VREME, ŠPORT
23.15 MURPHY BROWN, amer. naniz., 21/25
23.40 NAPAD NA POLICIJSKO POSTAJO 13, amer. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 9.30 Tedenski izbor: Mostovi; 10.00 Slovenski utrinki; 10.25 Resnična resničnost; 10.55 Modri zmaj, kit. film; 13.10 Gibljive slike; 13.40 Zgodbe iz školjke; 14.10 Frasier, amer. naniz., 16/24; 14.35 Pacific drive, 54. del - 15.00 Kolesarska dirka - 17.20 Saga o McGregorjevih, avstral. naniz., 26/26 - 18.05 Kraljičin nos, angl. nadalj., 3/6 - 18.30 Sledi -

19.00 Okolje in mi - 19.30 Pacific drive, 55. del - 20.00 Breaking in, amer. film - 21.35 Avtomagazin - 22.05 Trend - 22.50 Slovenski jazz

KANAL A

9.40 Risana serija - 10.05 Srečni časi (ponov.) - 10.30 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 11.00 Drzni in lepi (ponov.) - 11.25 Oprah show (ponov.) - 12.40 Remington Steele (ponov.) - 14.00 Muppet show (ponov.) - 14.30 Alf - 14.55 Dannyjeve zvezde - 15.55 Srečni časi (naniz.) - 16.20 Rajska obala (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show (ponov.) - 18.15 Kuharska oddaja - 18.25 Družinske vezi (nadalj.) - 18.50 Družinske zadeve (naniz.) - 19.15 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.40 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.10 Pravedarji (naniz.) - 20.35 Drew Carey (naniz.) - 21.00 Tinta (naniz.) - 21.30 Skrivalnica (film) - 23.15 Roka pravice (naniz.) - 0.00 S kolesom po Ameriki (dok. oddaja)

HTV 1

7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Program za mlade - 12.00 Poročila - 12.30 Krivda (serija) - 13.15 Santa Barbara (serija) - 14.40 Izobraževalni program - 17.50 Zvezdne steze - 18.35 Kolo sreče - 19.05 Hrvška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Prenos otvoritve vikovačke jeseni - 22.00 Zadnja posadka (dok. oddaja) - 22.35 Opazovalnica - 22.55 Potovanja (dok. oddaja) - 23.45 Resnični Divji zahod - 0.40 Poročila

HTV 2

9.00 Tv koledar - 14.30 Seinfeld (hum. serija) - 13.35 Heidi (švic. film) - 15.10 Hiše v cvetju (serija) - 15.55 Zadnji mafijski zakon (serija) - 17.30 Telo in duša (serija) - 17.55 Risanka - 18.05 Hugo, tv igrice - 18.30 Hollywoodski ustvarjalci akcije (dok. serija) - 19.00 Županijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.20 Madson (serija) - 21.15 Popolni tuji (serija) - 21.45 Jurij Nosenko (amer.-brit. film) - 23.20 Detektiv (hum. serija) - 23.50 Seznam za umor (amer. film)

SOBOTA, 27. IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 23.25 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
8.25 TABORNIKI IN SKAVTI
8.45 SPREHODI V NARAVO
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
9.30 NAŠA PESEM
10.00 SAGA O MCGREGORJEVIH, avstral. naniz., 26/26
10.45 HUGO, tv igrice
11.15 TEDNIK
12.15 TREND

13.00 POROČILA

13.05 KARAOKE
14.05 STRELA Z JASNEGA, nem. naniz., 20/28
15.05 TV AVTOMAGAZIN
15.35 JAKEK IZ DŽUNGLE, dan. film
17.00 OBZORNIK
17.10 SVET ODKRITIJ, serija, 2/9
18.00 4 x 4
18.25 OZARE
18.40 HUGO - TV IGRICA
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.55 UTRIP
20.10 DON JUAN DEMARCO, amer. film
22.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
22.25 LETALIŠKA STEZA, angl. nadalj., 4/4

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 12.00 Breaking in, amer. film - 13.35 Pomp - 14.35 Pacific drive, avstral. nadalj., 55. del - 15.00 Kolesarska dirka - 17.55 Rokomet - 19.30 Pacific drive, avstral. nadalj., 56. del - 20.00 Lovci, penos iz CD - 21.40 National geographic, amer. dok. oddaja - 22.30 Zlata šestdeseta slovenske popevke - 23.30 V vrtincu - 0.00 Sobotna noč

KANAL A

9.00 Kaličopko - 10.40 Risana serija - 10.25 Kapitan planet (risana serija) - 11.50 Patuljka B.R.A.T. (film, 1. del) - 11.40 Nora hiša (naniz.) - 12.05 Portret v črnem (film) - 14.00 Bravo, mestro (ponov.) - 14.10 Atlantis (ponov.) - 15.00 Daktari (naniz.) - 15.55 Snowy (nadalj.) - 16.50 Pot v raj (naniz.) - 18.30 Kung Fu (naniz.) - 19.20 Odklop - 20.00 Čas nežnosti (film) - 22.20 Črka zakona (naniz.) - 23.10 Strašilo in gospa King (naniz.) - 0.00 Avtovizija

HTV 1

9.20 Tv koledar - 9.35 Poročila - 9.40 Program za mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Skrita kamera - 12.45 Tudi to je življenje (serija) - Isaac Malo Pero (amer. film) - 15.05 Neskončnost sveta (potop. serija) - 15.35 Hrvška policija (dok. oddaja) - 16.20 Živa resnica - 16.50 Poročila - 16.55 Masada (serija) - 17.40 Turbo Limach Show - 19.03 V začetku je bila beseda - 19.10 Hrvška spominska knjiga - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.20 Rhinestone (amer. film) - 22.15 Opazovalnica - 22.35 Svet zabave - 23.05 Nočni program

HTV 2

9.20 Tv koledar - 9.30 Prenos iz Požege - 13.00 Obalna straža - 16.00 Telo in duša - 17.50 Glasbena oddaja - 18.20 Čudovito za rak (dok. film) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Triler - 21.15 Popularnoznan. serija - 22.00 Hišice v cvetju (serija) - 23.15 Vidikon

NEDELJA, 28. IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 0.10 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
8.40 OZARE
8.45 OTROŠKI PROGRAM
ČEBELICA MAJA, risana naniz.
10.00 MED VETROM IN VODO, nizoz. nadalj., 7/8
10.15 PLESALEC, 1. del angl. serije
11.05 DIVJA AVSTRALIJA, serija, 4/12
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 DLAN V DLANI
12.30 4 x 4
13.00 POROČILA
13.05 LJUDJE IN ZEMLJA
14.45 DADDY LONG LEGS, amer. film
17.00 OBZORNIK
17.10 ZMENKI, amer. naniz., 4/16
17.35 PO DOMAČE
18.35 POTOK IN GOZD, dok. oddaja
19.10 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZOOM
21.15 OČETJE IN SINOV
22.05 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.15 UMOR KITAJSKEGA POBIRALCA STAV, amer. film

SLOVENIJA 2

8.00 Euronews - 11.45 V vrtincu - 11.15 Zlata šestdeseta slovenske popevke - 13.15 Pacific drive, 56. del - 13.40 Pariz pleše - 15.05 Planet in - 16.55 Sport (motosiklizem, veslanje, nogomet) - 19.30 Pacific drive, avstral. nadalj., 57. del - 20.00 Sedem smrtnih grehov, avstral. naniz., 2/7 - 20.55 Alpe Jadran - 21.25 Prelomni trenutki zgodovine, amer. dok. oddaja - 21.50 Šport - 22.35 Koncert

KANAL A

9.00 Kaličopko - 10.00 Risana serija - 10.25 Kapitan planet (risana serija) - 11.50 Patuljka B.R.A.T. (film, 1. del) - 11.40 Nora hiša (naniz.) - 12.05 Portret v črnem (film) - 14.00 Bravo, mestro (ponov.) - 14.10 Atlantis (ponov.) - 15.00 Daktari (naniz.) - 15.55 Snowy (nadalj.) - 16.50 Pot v raj (naniz.) - 18.30 Kung Fu (naniz.) - 19.20 Odklop - 20.00 Čas nežnosti (film) - 22.20 Črka zakona (naniz.) - 23.10 Strašilo in gospa King (naniz.) - 0.00 Avtovizija

PONEDELJEK, 29. IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.50 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.50 VIDEORING
10.20 TEDENSKI PROGRAM
ZMENKI, amer. naniz., 4/16
10.45 UMOR KITAJSKEGA POBIRALCA STAV, amer. film
12.30 UTRIP
12.45 ZRCALO TEDNA

13.00 POROČILA

13.05 HUGO, ponov.
13.40 ZOOM
14.40 LJUDJE IN ZEMLJA
15.10 OČETJE IN SINOV
15.55 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.30 POUKA JE KONEC, niz. nadalj., 5/13
17.45 MEJNIKI, nem. dok. serija, 18/50

18.00 PO SLOVENIJI
18.40 LINGO, tv igrice
19.10 RISANKA
19.15 ŽREBANJE 3 x 3
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 DOSJE
21.00 TURISTIČNA ODDAJA
21.20 OSMI DAN
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 HUDSONOVA ULICA, amer. naniz., 13/21
23.05 DRUGSTORE COWBOYS, amer. film

NAGRADI V ČRMOŠNJICE IN ŠENTJERNEJ

Žreb je izmed reševalcev 20. nagradne križanke izbral Janeza Tomca iz Črmošnjic pri Novem mestu in Marijo Lekše iz Šentjerneja. Tomcu je pripadla denarna nagrada, Lekšetova pa bo za nagrado prejela knjigo. Nagradjencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 6. oktobra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "Križanka 22". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 20. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 20. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: ARIADNA, PENTEON, VESLANJE, ANTENA, KELTI, TAROK, ILEANA, SIMO, TAM, PROUST, EP, NOVSKA, GENITIV, OMARICA, NATAKAR.

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.55 Na potep po spominu - 14.00 Tedenski izbor: Okolje in mi; 14.30 Šport; 15.15 Naša pesem; 15.45 Obzorje duha; 16.15 Koncert; 16.50 Sedem smrtnih grehov, avstral. naniz., 2/7 - 17.40 Pacific drive, 57. del - 18.05 Lovejoy, angl. naniz., 3/13 - 19.00 Recept za zdravo življenje - 19.30 Simpsonovi, amer. naniz., 84/92 - 20.00 Banan ni, angl. nadalj., 3/10 - 20.55 Kri na snegu, amer. dok. serija, 5/10 - 21.50 Popmp - 22.50 Brane Rončel izza odra

KANAL A

9.40 Risana serija - 10.05 Srečni časi (naniz.) - 10.30 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 11.00 Drzni in lepi - 12.25 Oprah show (ponov.) - 12.40 Dannyjeve zvezde - 14.10 Snowy (ponov.) - 15.00 Muppet show - 15.30 Alf - 15.55 Srečni časi (naniz.) - 16.20 Rajska obala (nadalj.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show - 18.05 Družinske vezi (nadalj.) - 18.35 Družinske zadeve (nadalj.) - 19.00 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.30 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.00 Prikriti junaki (film) - 21.35 Sam svoj mojter (naniz.) - 22.05 Nujni primeri (naniz.) - 22.55 Fawty Towers (naniz.) - 23.30 Lovca (naniz.) - 0.20 Dannyjeve zvezde

TOREK, 30. IX.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.35 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.20 VIDEORING
9.50 TEDENSKI IZBOR
LOVEJOY, angl. naniz., 3/13
10.40 BABE, avstral. film
12.30 POTOK IN GOZD, dok. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, TV IGRICA
13.55 PO DOMAČE
14.50 DOSJE
15.40 TURISTIČNA ODDAJA
15.55 MOSTOVI
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
TABORNIKI IN SKAVTI
17.25 MED VETROM IN VODO, nizoz. naniz., 8/8

17.40 PORTRET

18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 PORTRET
21.00 STUDIO CITY
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.40 KIR ROYAL, nem. naniz., 5/6
23.40 SVET POROČA

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.35 Tedenski izbor: Sobotna noč; 13.35 Dlan in dlani; 14.05 Recept za zdravo življenje; 14.35 Murphy Brown, amer. naniz.; 15.00 Osmi dan; 15.30 Kri na snegu, amer. dok. serija, 5/10; 16.20 Alpe Jadran; 15.50 Banan ni, angl. nadalj., 3/10; 17.40 Simpsonovi, amer. naniz., 84/92 - 18.10 Havajski detektiv, amer. naniz., 15/25 - 19.00 Nova železna zavesa, šved. dok. film - 19.30 Pacific drive, 58. del - 20.00 Državljan Cohn, amer. film - 20.40 Nogomet

KANAL A

9.40 Risana serija - 10.05 Srečni časi (ponov.) - 10.30 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 11.00 Drzni in lepi (ponov.) - 11.25 Oprah show

(ponov.) - 12.40 Atlantis (ponov.) - 14.10 Nujni primeri (ponov.) - 15.00 Muppet show (ponov.) - 15.30 Alf - 15.55 Srečni časi (naniz.) - 16.20 Rajska obala (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show (ponov.) - 18.05 Družinske vezi (nadalj.) - 18.35 Družinske zadeve (naniz.) - 19.00 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.30 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.00 Odklop - 20.40 Macgyver (naniz.) - 21.35 Psi faktor (naniz.) - 22.25 Babylon 5 (naniz.) - 23.10 Fawty Towers (naniz.) - 23.40 Mali bogovi (naniz.) - 0.30 Avtovizija

SREDA, 1. X.

SLOVENIJA 1

7.15 - 2.05 TELETEKST
7.30 VREMENSKA PANORAMA
9.25 VIDEORING
9.55 TEDENSKI IZBOR
HAVAJSKI DETEKTIV, amer. naniz., 15/25
10.45 CITIZEN COHN, amer. film
12.35 PRELOMNI TRENTKI ZGODOVINE, amer. dok. serija, 7/13
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.55 TEDENSKI IZBOR
LOVCI IN "LOVCI", posnetek iz CD
15.35 SVET ODKRITIJ, serija, 2/9
17.00 OBZORNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 PO SLOVENIJI
18.40 KOLO SREČE, tv igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
20.05 ČISTO PERILO, dan. drama, 1/2
21.05 MADE IN SLOVENIA
22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT
22.45 GRACE NA UDARU, amer. naniz., 5/25
23.10 BIGGER THAN LIFE, amer. film

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 13.15 Tedenski izbor: Svet poroča; 13.45 Nova železna zavesa, dok. film; 14.10 Hudsonova ulica, amer. naniz., 13/21; 14.35 National geographic, amer. dok. serija, 12/20; 15.25 Studio City; 16.10 Kir Royal, nem. naniz., 5/6; 17.10 Pacific drive, 58. del - 17.40 Hoganova družina, amer. naniz., 11/26 - 18.05 Filmski triki - 18.30 Karaoke - 19.30 Pacific drive, 59. del - 20.00 Šport - 23.35 Koncert

KANAL A

9.40 Risana serija - 10.05 Srečni časi (ponov.) - 10.30 Dobri časi, slabi časi (ponov.) - 11.00 Drzni in lepi (ponov.) - 11.25 Oprah show (ponov.) - 12.40 Dannyjeve zvezde - 14.10 Psi faktor (ponov.) - 15.00 Muppet show (ponov.) - 15.30 Alf - 15.55 Srečni časi (naniz.) - 16.20 Rajska obala (ponov.) - 16.50 Drzni in lepi (ponov.) - 17.15 Oprah show (ponov.) - 18.05 Družinske vezi (nadalj.) - 18.35 Družinske zadeve (naniz.) - 19.00 Princ z Bel Aira (naniz.) - 19.30 Dobri časi, slabi časi (nadalj.) - 20.00 Usodna privlačnost (film) - 22.05 Drew Carey (naniz.) - 22.30 Videnja (dok. oddaja) - 23.20 Fawty Towers (naniz.) - 23.55 Nenavadna doživetja

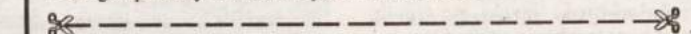

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Slavki Kastelic, Šranga 24, Mirna Peč. Nagrajenci čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

- (4) Spet konjčke so napregli (venček) - ANS. LOJZETA SLAKA
- (1) Kjer ljubice spijo, so kratke noči - ANS. ROSA
- (2) Pivo - JOŽE BURNIK S PRIJATELJI
- (6) Ljudje, ljubite se med seboj - SALOŠKI FANTJE
- (9) Najin srečni dan - ANS. KORENINE
- (3) Ne joči dekle - IGOR IN ZLATI ZVOKI
- (5) Ne pozabi - ANS. LABIRINT
- (8) Laboda - ANS. LABOD
- (-) Matiček - ANS. VASOVALCI
- (7) Pod Gorjanci smo doma - MLADI DOLENJCI

Predlog za prihodnji teden: Stare pesmi - ANS. BOBRI

KUPON ŠT. 38

Glasujem za: _____
Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

NAGRADNA KRIŽANKA 22

DOLENSKI LIST		KRAJ V BAČKI POD FRUŠKO GORO	SLOV. PISATELJICA (ILKA, 1891-1967)	GROBO DOMAČE SUKNO	PRENEHANE ZEMELJSKE ŽELJA V BUDIZMU	SLAB, NEPRAVILN IZGOVOR BESED	MUSLIMANSKI BOG
DOLENSKI LIST							
DOMAČE ŽENSKO IME							
USTNIČNI GLAS							
VELBLOD							
AVTOR: JOŽE UDIR		SLAD					

V SPOMIN

Spomin je ovira
na poti pozabe.

Pet let mineva, kar te ni več med nami, draga sestra in teta

FANIKA ČRNE

učiteljica iz Dolenjskih Toplic

Hvala vsem za vsako lepo misel na njo.

Vsi njeni

Tržišče, september 1997

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

Mobitel: 0609/615-239

0609/625-585

Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

Zdaj hiša je prazna, ko tebe več ni,
za vedno zatisnil si trdne oči.

V 74. letu nas je zapustil naš ljubi oče.

FELIKS KASTELIC

iz Žužemberka

Ob boleči izgubi našega ata se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu pomagali v najtežjih trenutkih, posebno dr. Ropretovi in patronažni sestri, g. dekanu in pevcem za zapete žalostinke, govornikom gospodu Kukcu iz Pošte Slovenije za tople besede in ge. Francki. Hvala sodelavcem Dolenjke, sorodnikom in sosedom za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Iva, sin Feliks in hčerka Ivica z družino

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega

IGNACA VINTARJA

iz Sevnice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnemu darovali cvetje in sveče ali nam kakorkoli pomagali lajšati globoko bolečino. Hvala dr. Juriju Pesjaku za dolgoletno zdravljenje, govornikom za lepe misli ob slovesu od pokojnika in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli neizmerno radi

ZAHVALA

Najlepše rožice s tvojga
vrta so se brale
zdaj pa žalostne so tam ostale.

V 81. letu starosti nas je nenadoma
za vedno zapustil naš dragi mož, ata,
dedek in pradedek

JOŽE BARBO

upokojeni vrtnar iz Sevnega 6

Ob nenadni in boleči izgubi se vsem, ki ste nam pomagali, nam stali ob strani, darovali cvetje in sveče in nam izrazili sožalje, iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala velja gospodoma župnikoma za opravljen obred in lepe poslovilne besede, govorniku ZB Tonetu Riflju ter šmihelskim pevcem.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustila naša draga
mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA ŠTERK

iz Vel. Lahinje 12

Zahvaljujemo se sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter sveče in vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevkam za zapete pesmi, govornici za poslovilne besede ter kolektivoma IMP Livar in Rudnik Kanižarica. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega ata

JOŽETA MAVRA

Rošljevega ata

iz Zagradca

izražamo iskreno hvaležnost vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v tem težkem času stali ob strani. Zahvaljujemo se g. Vinku, župniku iz Zagradca, in g. župniku Jožetu Mrvarju ter organistu Feliksu Jernejčiču za pogrebni obred in mašo. Zahvaljujemo se darovalcem cvetja in sveč, za izraze sožalja ter vsem, ki ste pokojnega tako številno pospremili k večnemu počitku. Posebna zahvala: Lovski družini Plešivica-Žužemberk, Lovski družini Suha Krajina- Zagradec, Gasilskemu društvu Zagradec, Društvu upokojencev Stična, Krajevni skupnosti Zagradec za častno spremstvo na zadnji poti, govornikom, pevcem in rogistom. V trenutku, ko smo dojeli, da ga ni več med nami, smo spoznali, koliko prijateljev je imel in jih imamo tudi mi. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
za svoje, prijatelje vse bi dal.
Sledi od dela tvojih pridnih rok
ostale so povsod.

Ob boleči izgubi našega dragega

TONETA ZUPANČIČA

Velika Loka 35

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, mu stali ob strani v času njegove boleznin in mu lajšali bolečine. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraze sožalja podarjeno cvetje in sveče ter darovane svete maše. Posebna hvala sosedu Žibertu, PGD Velika Loka, Čebelarskemu društvu Trebnje in Društvu upokojencev Velika Loka. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, govornikom za besede slovesa in vsem, ki so našega očeta pospremili na zadnji poti. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: njegovi

ZAHVALA

Ata, imeli ste pridne roke
in zlato srce.
Srce je vaše dalo vse,
kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo.

V 62. letu je v boju z boleznijo omagal naš dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in stric

JANEZ MUHIČ

iz Gor. Lakovnic 2

Ob boleči izgubi našega dragega očeta se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki ste našega očeta v tako velikem številu pospremili k njegovemu večnemu počitku, darovali vence, cvetje, sveče, denar za maše ter nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju iz Novega mesta, kolektivom Krke, tabletni obrat, Revozu - lakirnici, Pionirju Standard, ŽTP Novo mesto, GD Lakovnice in Stranska vas, govorniku za poslovilne besede, pevcem z Ruperčvrha in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje tone v noč,
še žarek upanja si išče pot,
ostala pa je bolečina
in tiha solza večnega spomina.

Po kratki in težki boleznin nas je v 51. letu starosti mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ati, brat in stric

ANTON RADOVAN

s Prapreč 7 pri Šentjerneju

Z žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala družini Judež, zdravstvenemu osebju Kirurškega oddelka intenzivne nege Splošne bolnišnice Novo mesto. Zahvaljujemo se kolektivom: Podgorje Šentjernej, LT Šentjernej, Revoz Novo mesto, Gradbeništvo Kastelec ter Gasilskemu društvu Moko Polje in govornikom g. Kostanjšku, g. Gregorčiču in g. Zupančiču za poslovilne besede. Hvala tudi Pogrebniemu zavodu Oklešen, pevcem iz Šmihela ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi najdražji

ZAHVALA

Ob odhodu našega ljubega

PETRA ŽIČKARJA

strgarskega mojstra iz Krškega

se zahvaljujemo za vsakršno pomoč in pozornost sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem. Hvala planinskim tovarišem za vso skrb in Gorski reševalni službi za pomoč. Hvala gospodu Žičkarju za vse in družbi Kostak pri pripravi pogrebne slovesnosti. Lepa hvala gospodu kanoniku in gospodu kaplanu za besede slovesa, gospodu Žinku in gospodu Horvatu za govora, pevcem in gospodu Horvatu za zaigrano Tišino. Šele v bolečini spoznaš prave prijatelje, zato vsem še enkrat HVALA!

Žalujoci: njegovi najdražji

Krško, septembra 1997

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

RADIO MAX

88,90 MHZ

89,70 MHZ

tedenski koledar

Četrtek, 25. septembra - Gajmir
Petek, 26. septembra - Justina
Sobota, 27. septembra - Kozma, Damjan
Nedelja, 28. septembra - Venčeslav
Ponedeljek, 29. septembra - Mihael
Torek, 30. septembra - Sonja
Sreda, 1. oktobra - Julija

LUNINE MENE
1. oktobra ob 18.52 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 25. do 28.9. (ob 18.30) kriminalni film Popolna oblast. Od 25. do 29.9. (ob 20.30) kriminalni film Teorija zarote. 1.10. (ob 20.30) drama Okus po Minnesoti.

ČRNOMELJ: 26.9. (ob 20. uri) in 27.9. (ob 18. uri in 20.15) ameriški akcijski film Batman in Robin. 28.9. (ob 18. in 20. uri) ameriški grozljivi film Relikvija.

DOBREPOLJE: 26.9. (ob 20.30) ameriški romantična komedija Na vrat na nos.

28.9. (ob 15. uri in 20.30) ameriški film Plačanec.

GROSUPLJE: 26.9. (ob 20. uri) ameriški film Plačanec. 27.9. (ob 20. uri) ameriška romantična komedija Na vrat na nos.

KOSTANJEVICA: 27.9. (ob 20. uri) kriminalni film Breakdown.

KRŠKO: 26.9. (20. uri) in 28.9. (ob 18. uri) film Zadnji preživelci. 30.9. (20.30) kriminalni film Popolna oblast.

METLIKA: 26.9. (ob 20. uri) ameriški grozljivi film Relikvija. 28.9. (ob 18. uri in 20.15) ameriški akcijski film Batman in Robin.

NOVO MESTO: Od 25. do 28.9. (ob 16.30) risani film Dama in potepuh. Od 25.9. do 1.10. (ob 18. uri in 20.30) film Peti element.

RIBNICA: 27.9. (ob 22. uri) ameriški film Plačanec. 28.9. (ob 17. uri) ameriška romantična komedija Na vrat na nos.

ŠENTJERNEJ: 26.9. (ob 20. uri) kriminalni film Breakdown.

VELIKE LAŠČE: 27.9. (ob 20. uri) ameriški film Plačanec. 28.9. (ob 20. uri) ameriška romantična komedija Na vrat na nos.

ko bolje za gledalce. Bojazen, da animirani lik ne bo funkcioniral v širšem kadru, je bila odveč.

Druga bistvena sprememba je bila vsebinska: tudi risanke so namreč vodile duha časa in postajale levno bolj raznovrstne, znotraj žanra je prihajalo do podzvrsti, nič več samo za otroke, pač pa tudi za odrasle, celo samo za mlade. Nastajali so filmi, kombinirani z animacijo, in končno skoraj povsem risani, stripovski filmi, ki so z neverjetnimi, čisto pravičnimi irednimi koreografijami, akcijami in zgodbami pravzaprav nasledniki domišljjskega. To pa je osnova vsake dobre risanke. Eden najboljših primerkov tega novega žanra so na primer Baimani. Tretji kvalitativni premik pa je prav tako zeitgeistovski, torej nasilje, sploh ne nujno direktno fizično, hitrost življenja, ki se kaže v hitrem menjavanju kratkih, nasičenih kadrov, in kompleksni sodobnega človeka. Kar spomnite se Levjega kralja.

Sicer pa, v pomanjkanju izvirnega gre tudi pri risankah največkrat samo še za reciklaže že narejenega.

TOMAŽ BRATOŽ

film

DAMA IN POTEPUH, risana moralka (Lady and the Tramp, ZDA, 1955, 70 minut, režija: studio Walta Disneya)

Ta risanka ni nič drugega kot tehnično prenovljena, sicer pa povsem nedotaknjena kopija originala izpred dobrih tridesetih let. Dama in potepuh je bila prelomna risanka, saj so jo Disneyjevi animatorji kot prvo predvajali v kinematografski tehniki, na večjem, širšem platnu, ki so jo sicer že nekaj let previdno lansirali režiserji epskih, historičnih, torej velikih in himničnih zgodb. Cinemascope je bil kot nalašč za storijo o Kleopatri in Juliju Cezarju, Samsonu in Dalili, Mojzesu, Spartaku, ker je veliko širši kader lahko razkošno pokazal pravo scenografijo, junaki pa so na tem ozadju dobili še bolj veličasten ali pa še bolj ponižen in razčlovečen obraz kot sicer. Junaka si torej lahko še povečal ali pa zmanjšal, kar je bilo veli-

TAKOJŠEN ODKUP delnic serije B in plovod modre linije Triglava, Atene, Vizije idr. (0609)651-379. 9629

CERTIFIKATNE DELNICE Krke, Petrova, Pivovarna Laško in Union, Gorenja ter ostale odkupimo za gotovino in pridemo na dom! (041)669-221. 9631

MEŠALEC za gnojevko kupim. (068)70-231. 9446

ŠTEDIŠNIK, peč in kamin na trda goriva kupim. (068)78-610. 9561

MOTORNA VOZILA

GOLF D, letnik 1987, bel, ugodno prodam. (0609)628-851. 9623

OPEL ASTRO 1.4, letnik 1993, črne kovinske barve, garažiran, 68.000 km, prvi lastnik, nekaramboliran, prodam za 14.000 DEM. (068)341-842. 9450

TOVORNO VOZILO FAP 12 13, letnik 1978, nosilnosti 5880 kg, registrirano do 1/98, prodamo. (0608)62-211 ali (041)667-938. 9476

JAWO, 350 ccm, in rabljen cirkular brez elektromotorja prodam. (068)322-654. 9538

JUGO KORAL 45, renault 5 GTR, renault express 1.6 D in opel rekord karavan, 2.0 S, prodam. (068)49-488 ali (0609)636-100. 9547

WARTBURG KARAVAN, 4 taktni motor, v odličnem stanju, zelo ugodno prodam. (064)403-328. 9577

126 P BIS, letnik 1990, 48.000 km, prvi lastnik, in 2 goblina, eden zadnja večerja, ugodno prodam. Slavko Podlipar, Dol. Gradšče 13, Šentjernej. 9609

GOLF D, letnik 1986, registriran do 9/98, prodam. (068)83-393. 9622

HROŠČ 1200 J, letnik 1976, rdeč, obnovljen, vozen, neregistriran, prodam. (0608)80-399. 9670

TWINGO PACK, kovinsko rumen, letnik 1997, registriran do 2/98, 15.000 km, prodam. (068)325-615. 9685

GOLF JX D, letnik 1987, registriran za celo leto, prodam za 5700 DEM. (068)73-766. 9686

Z 101 SKALA 55, letnik 1989, registrirano do 5/98, karambolirano, prodam. Brunšice 80. 9636

GOLF JX B, letnik 1990, registriran do 2.4.1998, 104.000 km, lepo ohranjen, prodam. Janez Može, Trdinova pot 27, Gabrje, Brunšice. 9635

ALFA GTD 2000, letnik 1980, registrirano do 3/98, dodatna oprema, prodam. (068)69-044. 9570

GOLF JX D, letnik 12/88, 5 prestav, rdeč, 3V, lepo ohranjen, prodam. (063)806-131, v bližini Krškega. 9661

FORD ESCORT CLX 1.4 i, letnik 1991, bel, odlično ohranjen, prodam. (068)81-410. 9665

R 4 GTL, letnik 12/89, 90.000 km, garažiran, krem barve, druga lastnica, z avtoradiom, prodam. (0608)87-016. 9515

KADETT 1.6, letnik 9/90, servo volan, ABS, strešno okno, kot nov, prodam. (063)716-410. 9601

JUGO KORAL 45, letnik 1989/90, rdeč, 48.000 km, prvi lastnik, prva barva, prodam za 2200 DEM. (068)49-182. 9548

R 21 GTI manager, letnik 9/92, z veliko dodatne opreme, registriran do 1998, prodam. (068)44-557. 9675

PRODAM ali menjam za cenejše vozilo Suzuki Swift 1.6 GLX 16 V, letnik 10/94, 49.000 km. (068)49-239. 9663

FIAT UNO 45 FIRE, letnik 1993, rdeč, 3 V, z dodatno opremo, lepo ohranjen, prodam za 7.700 DEM. (068)83-200. 9518

OPEL KADETT 1.5 TDI, letnik 1990, prvi lastnik, 120.000 km, redno servisiran, prodam. (068)22-865, popoldan. 9633

R 5, letnik 1995, prva lastnica, 21.000 km, zelen, prodam. (068)20-544, po 16. uri. 9584

Z 101 GTL, letnik 1985, registrirano do 6/98, prodam. (068)26-939. 9498

EKSPRESS 1.4, letnik 1994, bele barve, registriran do 3/98, prodam. Milan Golob, Bircna vas 24, Novo mesto. 9516

OHRANJENO Z 128, letnik 1987, prodam. (068)25-663. 9523

DAIHATSU CHARADE TD, 67.000 km, in agregat, 1500 W, ugodno prodam. (068)27-872. 9546

JUGO KORAL 45, letnik 1988, 83.000 km, prodam. (068)323-291. 9467

NUJNO PRODAM R 4 GTL, letnik 1984, in mlado vožno kobiljo. Ivan Mavsar, Igljenik pri Dolžu. 9524

CLIO 1.2 RT, letnik 1994, kovinske barve, sončna streha, prodam. (068)341-657. 9566

OPEL KADETT 1.4 LS, letnik 1990, prodam. (068)89-194, po 16. uri. 9532

R 21 1.4 TL, letnik 1991, 100.000 km, temno sive kovinske barve, radio, 4 zvočniki, garažiran, lepo ohranjen, prodam. (068)25-947. 9616

OPEL VECTRO 2.0, letnik 1990, bel, registrirano do 6/98, prodam za 10.800 DEM. Marija Udovč, Črmošnjice 55, Stopiče. 9443

MERCEDES 508 D, letnik 1974, 130.000 km, prvi lastnik, vozen z B-kategorijo, prodam. (068)21-793 ali 21-972. 9660

GOLF JGL D, S paket, letnik 1985, 170.000 km, registriran do 2/98, bel, prodam za 4000 DEM. (068)78-098. 9556

JUGO 45, letnik 1989/90, registriran do 1/98, 61.000 km, prodam za 1500 DEM. (068)75-408. 9693

SUZUKI SWIFT 1.0, letnik 1991, registriran do 4/98, prodam. (068)73-062. 9545

DOLENJSKA BANKA

Ugodna posojila za plačilo stroškov šolanja in izobraževanja

Dolenjska banka ima v svoji pestri posojilni ponudbi tudi posojila za plačilo stroškov šolanja in izobraževanja. Posojila so namenjena za vse vrste izobraževanja doma in v tujini ter jih lahko najamejo vsi, ki se želijo izobraževati in z banko že poslovno sodelujejo. Za pridobitev posojila banka ne pogojuje vezave lastnih sredstev posojilojemalca.

Posojila so kratkoročna, z odplačilno dobo od 6 do 12 mesecev in obrestno mero od TOM + 7,5% dalje. Višina posojila je odvisna od kreditne sposobnosti posojilojemalca in zavarovanja posojila. Banka odobri posojilojemalcu posojilo največ do 80% od vrednosti predračuna. Posojila so namenska in se lahko koristijo le na podlagi veljavne dokumentacije. V izjemnih primerih je možno tudi gotovinsko izplačilo kot povračilo že plačane obveznosti.

Ugodna bančna posojila za plačilo stroškov šolanja:

Odplačilna doba	Obrestna mera
do 6 mesecev	TOM + 7,5%
nad 6 do 12 mesecev	TOM + 9,0%

Za vse podrobnejše informacije se oglašite v kreditnih oddelkih Dolenjske banke oz. na telefon 068/391-152.

BELA TEHNIKA

DOBRO OHRANJEN rabljen pomivalni stroj prodam za 20.000 SIT. (068)21-398. 9696

ELEKTRONIKA

BARVNI TELEVIZOR in super čistilec na suho paro, z likalnikom, prodam. (068)321-307. 9494

KMETIJSKI STROJI

KMETOVALCI! Rezervne dele za silokombajne Sip Šempeter, traktorje Tomo Vinkovič, Zetor, Ursus, Univerzal, Torpedo, IMT, gume in akumulatorje, zaganjače UTB, Fiat po 16.190 SIT nudi Agroizbrava Krnjač. (064)324-802. 9492

TRAKTOR DEUTZ, 18 KM, dobro ohranjen ter trosilec hlevskega gnoja Mengele, primeren za hribovite kraje, prodam. (0608)67-732. 9587

TV 523, letnik 1988, brano, plug, prikolico, voz, lahko pomično, prodam. (068)53-741. 9585

KOSILNICO FIGARO, z vozičkom, malo rabljeno, staro 15 let, dolžina kose 128 cm, prodam. (0608)32-040. 9447

KARLO PEŠI kopač za na traktor prodam. (068)47-414 ali 40-180. 9465

LIČKALNIK za koruzo prodam. (068)27-175. 9642

TRAKTORSKE VERIGE prodam. (068)75-052. 9475

KIPER PRIKOLICO, nosilnosti 5 t, in ličkalnik za koruzo prodam. (0608)51-094. 9608

URSUS 360 v dobrem stanju ugodno prodam. (068)76-295. 9461

TRAKTORSKO PRIKOLICO za prevoz živine in domači sadjevec prodam. (068)25-847. 9651

KUPIM

POČITNIŠKO PRIKOLICO Adria 700, zimsko-letno, kupim. (065)89-741, Vito. 9551

UGODNO ODKUPIM delnice Krke, Petrova, Save, Colorja, Pivovarna Laško in Union, Heliosa in nekaterih pooblaščenih investicijskih skladov. Gotovina takoj! (068)324-297. 9664

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.070 tolarjev, za upokojence 4.563 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 19.760 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.700 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.200 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.700 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglaš in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: DELO-ČTR, d.d., Ljubljana.

ALFA ROMEO 1.33, letnik 12/86 zelo ugodno prodam. (068)75-068. 9598

GOLF JX D, letnik 1987, rdeč, registriran do 3/98, 152.000 km, prodam za 6000 DEM. (068)68-003, zvečer. 9576

JUGO 45, letnik 10/83, prvi lastnik, garažiran, izredno dobro ohranjen, prodam. (068)60-696, popoldan. 9457

Z 101, letnik 1985, neregistrirano, vožno, prodam. (068)84-038. 9454

CLIO 1.4 RT, letnik 8/95, oprema Slovenian open, prvi lastnik, prodam. (068)27-120. 9643

R 4 GTL, letnik 11/89, 87.000 km, odlično ohranjeno, prodam. (068)83-071. 9596

HROŠČ 1300 J, letnik 1975, registriran do 4/98, bel, nove gume, prodam za 1500 DEM. (068)81-873. 9442

CLIO 1.2 RN, registriran do 4/98, kovinsko zelene barve, 5V, lepo ohranjen, prodam za 10.400 DEM. Možen kredit. (068)23-145. 9652

KAMIONET IVEKO RIVAL, original, italijanski, prekučnik, letnik 1990, nosilnost 2 t, vozen z B-kategorijo, registriran do 7/1998, prodam. (068)73-106. 9512

R 5 CAMPUS, letnik 1992, rdeč, registriran za eno leto, vse 4 nove gume, prva barva, kot nov, prodam za 6.800 DEM. (068)42-395. 9507

FIAT TIPO 2.0 i.e. 16 V, letnik 1993, prevoženih 68.000 km, prodam. (068)47-353. 9483

R 18 GTL, letnik 1986, registriran do 30.5.1998, krem barve, prodam za 2600 DEM. (068)76-571. 9626

PEUGEOT 205 GL, letnik 1989, prodam. (068)73-117. 9645

R 5 CAMPUS, letnik 12/89, 5V, rdeče barve, odlično, prodam. (068)73-069. 9658

126 P kupim (do 1000 DEM). (068)49-163. 9540

PASSAT VARIANT 1.6 TDF INTERCOLLER, 7/91, CZ, električno strešno okno, ugodno prodam ali menjam. (068)44-719. 9519

CLIO 1.2 RT, letnik 5/93, registriran do 5/98, 58.000 km, kovinsko siv, ugodno prodam. (068)26-571. 9684

R 5, letnik 1993, registriran do 3/98, prodam. (068)78-098, popoldan. 9477

KADETT 1.6 D, bel, letnik 1990, prodam. (068)44-650. 9618

VISO CLUB, letnik 1981, registrirano do 13.11.1997, prodam ali zamenjam za motor. (068)47-344. 9683

SUZUKI SWIFT 1.3 GTI 16 V, letnik 1991, registriran do 5/98, 100.000 km, garažiran, zelo lepo ohranjen, prodam. (068)64-094, popoldan. 9463

GOLF JGLD, letnik 1985, 5 V, rdeč, prodam za 4.200 DEM. (061)778-171. 9500

MOTOR AVTOMATIC A 35, letnik 1990, dobro ohranjen, ugodno prodam. (061)805-013. 9674

R 4 GTL, letnik 1990, rdeč, odlično ohranjen, redno servisiran, RDS radio in zvočniki prodam. (068)22-828. 9441

FORD FIESTO 1.3, letnik 5/97, registrirano do 5/98, prodam zaradi družinskih razmer. (068)23-036. 9589

POHIŠTVO

KUPUJEMO in prodajamo rabljeno stanovanjsko opremo. (068)325-523 ali (061)133-94-54, Wisdom. 9624

SPALNICO, staro 6 let, prodam za 50.000 SIT. (068)67-222. 9673

SPALNICO, dnevno sobo in kuhinjo prodam. (068)321-691. 9581

RAZTEGLJIVO okroglo jedilno mizo premera 120 cm, s štirimi stoli, prodam. (068)78-275, dopoldan. 96

MIRA
frizerski salon
Mira Rustja, s.p.
Marjana Kozine 3
Novo mesto
*
naročila po
☎ 068/22-361

GROZDJE šmarnice prodam. ☎ (0608)74-048. 9650
BIO JABOLKA za ozimnico in za predelavo ugodno prodam. ☎ (068)87-379. 9655
KRMILNO PESO, korenje in pšenico prodam. ☎ (068)321-957. 9694
2 SODA, 100-in 150-litrov, prešo in čebričo prodam. ☎ (068)28-622. 9695
GROZDJE cepljenke in krompir za ozimnico prodam. ☎ (068)42-919. 9520
GROZDJE črnine in kraljevine, 700 kg, prodam. ☎ (0608)71-090. 9669
DIATONIČNO HARMONIKO Melodija, c, f, b, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (0608)70-347. 9602
KORUZO na rastilu, 50 a, prodam. ☎ (0608)62-922. 9513
BELO GROZDJE v kombinaciji kraljevina, plavec, laški rizling, prodam. ☎ (068)85-831. 9617
DOBRO OHRANJEN, malo rabljen gorilnik na kurilno olje prodam za 15.000 SIT. ☎ (068)51-565. 9449
MALO RABLJEN kuppensbusch, tapecirano kotno klop in kuhinjski omarici prodam. ☎ (068)51-423. 9553
V SEMIŠKI STARI GORI prodam 500 kg belega grozdja. ☎ (068)66-695. 9568
BELO GROZDJE prodam. ☎ (068)52-197. 9617
BELO GROZDJE, belokranjsko, prodam. ☎ (068)52-615. 9679
KRMNO PESO in krompir prodam. ☎ (068)45-335. 9437
OKNA TERMOPAN, 140x140, 100x140, 80x120, 100x120 in 8x230, prodam. ☎ 9489
DRVA in kiper svečo prodam. ☎ (068)87-399. 9687
V BIZELJSKEM VINOGRADU prodam 400 kg črnega in 400 kg belega kvalitetnega grozdja. ☎ (0608)62-682. 9627
DIATONIČNO HARMONIKO Melodija, C, F, B, sest bas, Slakov gumb, prodam ali menjaj za cenejšo Melodijo. ☎ (0608)70-170. 9460
MOŠT ŠMARNICE ali grozdje in mošt pino prodam. ☎ (068)75-071. 9522
GROZDJE kraljevino in črnino, kvalitetno, prodam. ☎ (0608)31-208. 9431
GROZDJE, žametna črnina in frankinja, prodam. ☎ (068)42-598. 9504
GROZDJE žametne črnine in kraljevino prodam. ☎ (0608)32-930. 9574
ŽGANJE, vino belokranjsko belo, ter plug za Labin Progres, 14 KM, prodam. ☎ (068)60-716, zvečer. 9490
BELO in rdeče grozdje prodam. ☎ (068)47-122. 9544
HRASTOVE PLOHE in deske, suhe 5 let, prodam. ☎ (068)47-064. 9434
MEŠANA DRVA in kravo za zakol prodam. ☎ (068)78-428. 9456
10 M suhih bukovih drv prodam. ☎ (068)49-280. 9455
GROZDJE ŠMARNICO in pegatke za odganjanje kravljev prodam. ☎ (068)87-554. 9559
LESEN MLIN za grozdje in prešo, vse novo, prodam. Preša je z železnim podstavkom in lesenim ogrožem. ☎ (068)42-919. 9525
KALANA bukova in mešana drva z brezplačno dostavo, lahko tudi zažagana, prodam. ☎ (068)78-466. 9620
GROZDJE frankinja, žametna črnina, kraljevina in vino metliško črnino in rizling prodam. ☎ (068)58-168. 9535
1300 KOMADOV betonske opeke, tip Vesna, stare 10 let, prodam. ☎ (068)28-355.

MURN AVTOSERVIS
MURN, s.p.
Resiova 4, 8000 Novo mesto
tel./fax: 068/24-791
CENTER SUZUKI

- prodaja vozil
- rez. deli in dodatna oprema
- servis
- kleparske in ličarske storitve
- ugodni krediti T + 6%

Darilo od 500 do 1000 l goriva za kupce nekaterih novih vozil!

*
BALENO 1.6 GLX
WAGON -26.790- 25.990
+ 500 l goriva + 20% popusta za klimo

*
VITARA VX 3V od 32.990
VX 5V od 34.990
+ 1000 l goriva + 50% popusta za klimo

VISOKOTLAČNI vodni čistilec, moč 2000 W, 2850 vrt/min, regulacija pritiska 35-120 barov, 7,5 l/min, vhodna temperatura vode do 60 ST. C, teža 17 kg, nov, prodam za 450 DEM. ☎ (068)23-955. 9659
HLEVSKI GNOJ in domače žganje prodam. ☎ (068)23-484. 9491
KROMPIR PRODAM. Klobčar, Borčevce 7, Novo mesto. 9530
1000-LITRSKI SOD, 8-valne plošče salonit, barvne, prodam. ☎ (068)22-020. 9654
BELO CEPLJENO grozdje rizling, štajersko belino in kerner prodam. ☎ (068)24-550 ali 85-600. 9557
DRVA, suha, bukova, kalana, z brezplačno dostavo vam nudim zelo ugodno. ☎ (068)322-754 ali (0609)631-219. 9582
OTROŠKI AVTOSEDEŽ Chicco, do 18 kg, z nastavljenim naklonom, prodam za 100 DEM. ☎ (068)326-208. 9436
RUMENO KORENJE prodam. ☎ (068)21-605. 9691
7 MSUHIH mešanih drv, sežaganih in nasekanih, prodam. ☎ (068)341-476. 9517
TRAJNO ŽAREČO PEČ Plamen, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)81-466. 9594
VEČJO KOLIČINO belega in rdečega grozdja prodam. Rolih, ☎ (068)42-961. 9615
GROZDJE šmarnice in svežo koruzo v strokih ali zrnju prodam. ☎ (068)321-307. 9648
AVTOPRIKOLICO IMV, 180/115, 750 kg, prodam. ☎ (068)322-386. 9464
GROZDJE, belo in šmarnico, prodam. ☎ (068)75-173. 9621
GROZDJE žametne črnine prodam. ☎ (068)75-168. 9572
GROZDJE žametne črnine prodam. ☎ (068)68-530. 9672
HRASTOVO KAD, 1000 l, sod 65 l, dve domači šunki in 100 l belega vina prodam. ☎ (068)68-153. 9503
700 KG belega grozdja kraljevina prodam. ☎ (068)68-647. 9614
2000 KG belega grozdja, 500 litrov belega vina in 2 šunki prodam. ☎ (068)67-094. 9459
BELO mešano grozdje in žametno črnino na trti prodam. ☎ (068)68-738. 9481
KNJIGE za prvi letnik prava v Mariboru prodam. ☎ (068)81-801. 9666
MALO RABLJEN 100 l sod in pant žago, komplet, prodam. ☎ (068)81-895. 9499
7-DNEVNO POTOVANJE za eno osebo po Grčiji prodam za 400 DEM. ☎ (068)65-360. 9554
POMIVALNO KORITO in štedilnik na plin in elektriko ugodno prodam. ☎ (068)83-734. 9487
GROZDJE frankinje in žametne črnine ter 60-litrsko prešo, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (068)50-432. 9458
RDEČE in belo vino prodam. ☎ (068)81-433. 9662
BELO GROZDJE in žametno črnino prodam. ☎ (068)41-078. 9445
BELO in rdeče grozdje ugodno prodam. ☎ (068)41-074. 9692
NOV hrastov sod, 500 litrov, prodam. ☎ (068)42-533. 9600
JEDILNI KROMPIR sante prodam. ☎ (068)42-956. 9571
GROZDJE, cepljeno, črno in belo, prodam. ☎ (068)81-414. 9495
GROZDJE žametne črnine in frankinje prodam. ☎ (068)81-340. 9511
OPEKO STREŠNIK NOVOTEKS, 1200 kom., in semenski krompir kalinford prodam. ☎ (068)42-222. 9637
GROZDJE modre frankinje, žametne črnine, plavca, kvalitetno, ugodno prodam. ☎ (068)42-465. 9452
GROZDJE CEPLJENKE prodam. ☎ (068)42-516. 9552
GROZDJE žametne črnine prodam. ☎ (068)42-449. 9682
NOV PECLJALNIK za grozdje prodam 14% ceneje. ☎ (068)40-005. 9506
500 DO 600 KG grozdja kraljevina prodam. ☎ (068)76-158, popoldan. 9474
GROZDJE FRANKINJE, žametne črnine in belo prodam. ☎ (068)76-497. 9549
BELO MEŠANO cepljeno grozdje prodam. ☎ (068)76-571. 9641
LEPA JABOLKA jonagold, gloster in idared prodam. ☎ (068)73-209. 9543
GROZDJE žametne črnine iz Grčevja prodam. ☎ (068)73-552, zvečer. 9514
KOMBINIRAN VOZIČEK prodam po polovni ceni. ☎ (068)322-722. 9639
GROZDJE šmarnice po 45 SIT in belo cepljeno prodam. ☎ (068)49-701. 9575
GROZDJE ŠMARNICE prodam. ☎ (068)44-522, zvečer. 9638
PEČ za centralno, Ferroterm, nerabljeno, 40.000 Kcal, in grill pečico, novo, prodam. ☎ (068)44-551. 9485
100-LITRSKI SODČEK z vratci, premični sekular s priključkom, 3 peči na drva Plamen in preši za grozdje, srednje in veliko, ugodno prodam. ☎ (068)45-293. 9479
BELO GROZDJE kraljevino, rizling in žametno črnino ugodno prodam. ☎ (0608)80-214. 9676
KAVČ in kuhinjske elemente s štedilnikom in hladilnikom poceni prodam. ☎ (068)323-194. 9505
STREŠNA OKNA, balkonska vrata in okna ter rabljene radiatorje prodam. ☎ (068)64-005. 9680
GROZDJE laški rizling in modro frankinjo prodam. ☎ (068)64-226. 9509
2 SODA ZA VINO, rabljena, 100-litrska, enega 1700-litrskega in enega 1500-litrskega, ugodno prodam. ☎ (061)448-036. 9590
GROZDJE za cvček ali samo žametovko prodam. ☎ (0608)75-038. 9591
SNEGOBRANE iz pocinkane pločevine in bakrene prodam. ☎ (068)83-442. 9433
PEČ Emo central, 23.000 Kcal, staro 3 leta, prodam. ☎ (0608)41-389. 9580

GROZDJE žametne črnine, večjo količino, prodam. ☎ (0608)21-285. 9667
GROZDJE za cvček na rastilu in vino cvček ugodno prodam. ☎ (068)45-388. 9470
NOVO kombinirano peč KTK, na olje in drva, za centralno kurjavo, 38 KW, z bojlerjem, in novo navadno žensko kolo ugodno prodam. ☎ (068)23-176. 9497
AVTOPRIKOLICO, enoosno, domače izdelave, nosilnosti 1 t, 2,5 m x 1,5 m x 1,25 m, ugodno prodam. ☎ (068)85-801. 9671

RAZNO

POMOČ V GOSPODINSTVU iščem. ☎ (068)75-176, 27. in 28. 9., od 8. do 10. ure ali 29.-30. 9., od 17. do 19. ure. 9466
MATEMATIKO za osnovno šolo inštruiram. ☎ (068)25-683. 9473
GRADITELJI, POZOR! Izdelujemo strojne estrije po konkurenčnih cenah. ☎ (0608)41-166, (0609)642-762 ali (0609)623-000. 9533
BARVAMO FASADE, strešne opaže in okna. ☎ (068)28-555. 9610
Z VLOŽKOM 5.000 do 8.000 DEM v kratkem času pomnožite svoj kapital pri donosnem poslu posredovanja, odkupa delnic, nepremičnin in zastavitve. ☎ (0609)651-379 ali (064)736-694. 9630
V NOVEM MESTU, na Novem trgu, oddam lokal za trgovino. ☎ (068)27-341, zvečer. 9690
ZA NOVOLETNE SMREČICE, sveže, do 2 m, iščem odjemalca, tudi večjo količino, za december. ☎ (068)65-184. 9565
STAREJŠIM pomagam kakorkoli, po želji in potrebah. Šifra: Vaš naslednik. 9448
PLOŠČE za opaženje, plohe in kovinske podpore ugodno posodim. ☎ (068)342-506. 9588
INŠTRUKCIJE za nemški in angleški jezik nudim ter prevajam. ☎ (068)85-682. 9469
V CENTRU Novega mesta oddam pisarniške prostore. ☎ (068)21-120. 9502
POSLOVNE PROSTORE v Novem mestu, primerne za pisarne in trgovinsko dejavnost, oddam v najem. ☎ (068)324-063. 9486
NA SVOJEM DOMU nudim varstvo otrok. ☎ (068)73-470, Nataša. 9482
ŽENSKO srednjih let za pomoč invalidki na vozičku iščem. Hrana, stanovanje in honorar zagotovljeno v hiši. ☎ (068)76-297. 9558
ZAŠČITIM vam avto pred zimo in vam ga pripravim za tehnični pregled. ☎ (068)44-113. 9678
V VARSTVO vzamem otroke, popoldan ali zvečer, na vašem ali mojem domu. ☎ (068)26-237. 9586

SLUŽBO DOBI

ZA PRIDNE dober zaslužek! Če imate avto in proste popoldneve, pokličite! Prednost ženske! ☎ (066)272-111. 9438
VOZNIKA C kategorije, z ADR, iščem. ☎ (068)27-544. 9439
IŠČEMO SODELAVCE. Možnost zaslužka 400 SIT/uro in več. Informativni dan v soboto ob 13. uri. ☎ (068)324-076. 9493
AVTOMEHANIKA z večletnimi delovnimi izkušnjami zaposlimo. Zazelenje pasivno znanje nemščine. ☎ (068)44-446. 9536
NATAKARICO zaposlimo redno ali honorarno. ☎ (068)65-285. 9555
3 DELAVCE z znanjem za motorno žago za delo v gozdu zaposlim. ☎ (068)60-445. 9573
V KAVA BARU zaposlim natakario. ☎ (068)83-131. 9593
ZA AKVIZITERSKO PRODAJO nagrobnih sveč honorarno ali redno zaposlimo komunikativne moške ali ženske z lastnim prevozom. ☎ (0609)622-668. 9625
NUJNO potrebujem računovodjo (-ko), smer prodaja - samostojno delo. Šifra: Računovodja. 9649
KV NATAKARICO ali kuharico in KV soferja zaposlimo. ☎ (068)81-188. 9653
V PICERII RAČKA v Dolenjskih Toplicah redno ali honorarno zaposlimo dekle za delo v strežbi. ☎ (068)65-510 ali (0609)616-557. 9689
NUDIM DELO v okrepčevalnici. ☎ (0609)653-773. 9527
DEKLETA za prodajo kozmetike iščem. ☎ (068)68-023. 9603

SLUŽBO IŠČE

ZAPOSILITEV za določen ali nedoločen čas, kot upravni tehnik iščem. ☎ (068)50-267. 9563

STANOVANJA

GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novem mestu najmem. ☎ (068)324-396. 9646
ENOSOBNO STANOVANJE, 31 m², v Ul. Slavka Gruma, Novo mesto, prodam. ☎ (061)1275-199. 9656
ENOSOBNO STANOVANJE, 42 m², v Krškem, telefon, CK, KATV, dvigalo, peto nadstropje, prodam. ☎ (0608)31-910, zvečer. 9579
DVEINPOLSOBNO STANOVANJE v Šegovi ulici prodam. ☎ (068)321-265. 9567
V LJUBLJANI, blizu centra, oddam dvosobno stanovanje (privatna hiša, CK). ☎ (061)218-033. 9531
ŠTUDENTKA iz Novega mesta sprejme v garsonjero mirno študentko v Mariboru. ☎ (068)23-838. 9583
GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novem mestu, v bližini bolnice, najmem. ☎ (0608)71-822. 9681
STANOVANJE v Novem mestu, v bloku, s telefonom, CK, z opremljeno kuhinjo, najmem. ☎ (068)41-130. 9462

ŽIVALI

PURANE, samce, težke 12 kg, bomo prodajali 27. septembra na sejmšču v Šentjerneju. Cena 4.000 SIT/kom. Naročila sprejemamo na ☎ (067)88-058 ali (067)88-114. 9468
PUJSKE, stare 8 tednov, in 400 litrov cvčka prodam. ☎ (068)81-181. 9592
POCENI PRODAM manjšo čredo koz in več ton ovs. ☎ (0608)65-594. 9677
10 TEDNOV STARO TELIČKO sive barve in 20 m bukovih drv prodam. ☎ (068)75-553. 9521
TELE SIVČKA - bikca, starega 7 dni, prodam. ☎ (068)30-242. 9542
DVE BREJI TELICI prodam. ☎ (068)30-470. 9501
LEPEGA plemenskega ovna prodam. ☎ (068)69-564. 9619
KOKER ŠPANJELKO, staro 4 mesece, različnih delovnih staršev, cepljeno, z rodovnikom, ugodno prodam. ☎ (0608)87-089. 9480
PRAŠIČA, težkega 130 kg, lahko tudi očiščeni polovici, prodam. ☎ (0608)74-116. 9597
BIKCA, starega 3 tedne, rjavega, prodam. ☎ (068)78-257, Hren, Jablan 21. 9529
OMEJENO KOLIČINO kuncev, samce in samice, za nadaljnjo rejo ali zakol, prodam. ☎ (068)322-654. 9539
PSIČKO OVČARKO, staro 3 mesece, prodam. ☎ (068)89-466. 9526
TELIČKA, starega 3 tedne, prodam. Selak, Dolenja vas 1, Otočec. 9657
2 TELIČKA, stara 10 dni, prodam. ☎ (068)83-522. 9564
TELIČKO, brejo, in kravo, obe sivki, prodam. Lukšič, Novomeška 52, Straža. 9569
TELIČKA-BIKCA, črno-belega, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)83-071. 9595
ČRNO-BELO TELIČKO, staro 7 dni, prodam. ☎ (068)84-341. 9560
PRAŠIČE, različnih velikosti, prodam. ☎ (068)81-453. 9644
TELIČKO, staro 3 leta, krmljeno samo s senom, za zakol, prodam. ☎ (068)81-286. 9453

6 MESECEV brejo telico po izbiri prodam. ☎ (068)81-231. 9647
PIŠČANCE, bele, težke, naročamo ter prodajamo bele peteline, težke 2 kg, po 500 SIT/kom. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej. ☎ (068)42-524. 9628
PUJSKE, stare 8 tednov, prodam. ☎ (068)81-763. 9640
KRAVO, tretjič pripuščeno, prodam ali menjaj za kravo ali telico za zakol. Julka Anderlič, Zbure 20, Šmarješke Toplice. 9668
PUJSKE, stare 10 tednov, težke 25 do 30 kg, prodam. ☎ (068)73-317. 9541
BIKCA ŠAROLE, starega 8 tednov, prodam. ☎ (068)73-750. 9528
DVE TELIČKI SIVKI, ena stara 5 tednov, ena pa 10 dni, in psico, nemško ovčarko, čistokrvno, prodam. ☎ (068)45-296 in (068)45-292. 9508
KRAVO SIVKO, brejo 8 mesecev, in žago Stihl 50 prodam. ☎ (068)45-495. 9688

Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti. Zaupajte najboljšim!
090/41-29
090/42-38
PREROK

KIA KIA MOTORS
Danes in jutri dan odprtih vrat in testne vožnje

KIA
sophia 5v, 1,5 ccm **akcija**
17.890 DEM
KIA PRIDE
od **11.990 DEM**

KREDIT + 5,5%
STARO ZA NOVO

NAJUGODNEJŠI kombi v Evropi - 19.890 DEM

KIA TOVARNIŠKA GARANCIJA 3 LETA ali 100.000 km, 5 let na prebravne pločevine

AK TRADE
PODBEVŠKOVA 9, NOVO MESTO
Tel.: 068/342-444, 21-400 od 8. — 18. ure, sobota od 9. do 12. ure

ZAHVALA

Jesen te nam je vzela, čeprav si jo tako rada imela, tvoja toplina, draga mama, za vedno nas bo grela. Ne morem iz zemlje kot drobna semena, da znova bi segli si v tople dlani. Ne morem! Med nami je krsta lesena in grob je med nami... tišina prsti. Le sveča ljubezni visoko gori!

Mnogo prezgodaj nas je v 64. letu starosti napričakovano za vedno zapustila naša draga mama

JOŽEFA HRASTAR
iz Jezera 10, Trebnje

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom, še posebno Vidi Hrastar, in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih urah slovesa. Zahvaljujemo se g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, kolektivoma zavarovalnice Triglav in Prehrani Retelj. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki jo imamo radi

VI NAM - MI VAM
oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116
odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

KAKOVOST 2000
Podjetje za raziskave, razvoj, svetovanje in izvajanje storitev, Novo mesto, d.o.o.
Tavčarjeva 2
8000 NOVO MESTO
☎ /fax: 068/341-111

Podjetje je specializirano za:
• izgradnjo sistemov kakovosti po zahtevah mednarodnih standardov ISO-9000 (9001, 9002 ali 9003)
• presoje (auditiranje) sistemov kakovosti
• izobraževanja iz kakovosti in ostalih področij (FMEA, SPC, AUDITI, TRP, TIMSKO DELO, PROJEKTNO VODENJE...)
ZAHTEVAJTE KATALOG IZOBRAŽEVALNIH PROGRAMOV

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s taksajšjo realizacija.

PANASONIC FAKSI, TELEFONI, GSM
FENIX TRADE, d.o.o.
Kandijska 20, Novo mesto

faksi od 56.500 + p.d. - telefoni od 7.990 + p.d. - GSM 74.900 + p.d.
☎ 068/322-126
fax: 068/322-145

ULTRAZVOK - prim. dr. Marko DEMŠAR in sodelavci

Pregledi v specialističnih ordinacijah v Ljubljani (Center Murgle in Bežigrad) vsak dan od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure. Naročanje: ☎ 061/33-43-88 in 13-29-199.

TRGOVINA NOVOTEKS, d.o.o.
za ljubiteljsko in profesionalno krojenje in šivanje
☎ JULIJA 322-081 ☎ KROJAČ 322-443

NOVO burda kroji NOVO
v Modni hiši JULIJA in prodajalni KROJAČ
Poleg pestrega izbora metrskega blaga in gumbov zaokrožujejo burda kroji celovito ponudbo.

AVTOELEKTRIKA KLEVIŠAR, Novo mesto
TRGOVINA, Na Lazu 30, ☎ 068/341-155
SERVIS, Prečna 83, ☎ 0609/616-151

Pooblaščen prodajalec in serviser grelne tehnike **WEBASTO** in **EBERSPÄCHER** NOVO! Grelec za osebni avto **WEBASTO** NOVO! Plinski grelci **TRUMATIC**. Trgovina nudi elektromaterial za osebna in tovorna vozila, kmetijsko in gradbeno mehanizacijo, vilicarje, **AKUMULATORJE VARTA, SOLITE**, avtoradije **PHILIPS**.

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto

3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaji **WINDOWS, WORD, EXCEL** in **INTERNET** popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

Prof. Jože Glonar

Sinovom slavnih očetov je težko, ker so zanje merila višja kot za druge. Osemdesetletni profesor Jože Glonar je eden od njih. Njegov oče, dr. Joža Glonar, slavist evropskega slovesa, jezikoslovec, prevajalec in pisec slovarjev, je neizbrisno zapisan v slovenski kulturni zgodovini. A otrok ne smemo primerjati s starši, kajti vsak človek je svet zase in v življenje prinaša nove vrednote.

Rodil se je staršema dveh različnih polov. Oče je bil jezikoslovn genij, ki se je bolj v duhovnem kot v materialnem smislu hranil s pisanjem. Materin oče je bil ugleden koroški učitelj, ona sama pa v mladosti izvrstna plavalka, veslačica in jadralka. Z njuno humanistično dediščino se je usmeril v vzgojno-izobraževalno delo v šolstvu in športu. Medtem ko se v njegovih športnih dosežkih zrcalijo materini geni, je na potovanjih v tujini uporabljal jezikovne veščine, ki jih je podedoval po očetu. Oče je želel, da bi študiral jezike, on pa medicino. Na koncu je denarna stiska športu predanega mladeniča napotila v Beograd študirat na Višjo šolo za telesno kulturo, kjer si je obetal štipendijo. A je ni dobil.

Ko je jeseni 1940 odhajal študirat v Beograd, je bil že znan atlet. Se kot srednješolec se je, stanujoč nasproti štadiona za Bežigradom, navdušil za nogomet, toda naveličal se je udarcev po nogah in se odločil za šport, kjer o tem, koliko te bodo bolele noge, odločaš sam: za tek. Stopil je k trenerju Ottu Kleinu, elegantnemu gospodu z monoklom in belim štarterskim plaščem, ki je vsakemu atletu dal roko, se z njim spoštljivo pogovarjal in se zanj zanimal. "Rekel sem mu, da bi rad treniral tek, on pa mi je odvrnil, 'Saj še hoditi ne znaš,'" se smeje spominja prof. Glonar. Vendar ga je Klein fotografiral, fotografije analiziral in ga opozoril na napake. Po treh letih tre-

niranja se je uvrstil v državno reprezentanco za balkansko prvenstvo v krosu, ki je bilo 19. marca 1940 na otoku Pričipi ob turški obali. Štirje reprezentantje, vsi Slovenci, so poželi moštveno zmago, 23-letni Jože Glonar pa je postal balkanski prvak.

Njegova posebna moč je bil tek navkreber. Najbrž se je okrepil pri teku na smučeh, ki pa ga trener Klein ni odobraval, češ da se z njim izčrpava. Zima naj bi bil čas za nabiranje moči, za počitek...

Prof. Jože Glonar se po vojni, ko je prišel v Novo mesto, ni več toliko posvečal svojemu športu, ampak športu in telesni vzgoji drugih. Ne izogiba se besednim zvezam telesna vzgoja in telesna kultura, ki ju je današnje tržno razmišljanje pregnalo celo iz šolskega besednjaka. Deloval je v tistih časih, ko je bil šport vzgojno sredstvo in gibalno osebne in družbene kulturne rasti, ne pa dejavnost, ki iz mladih športnikov dela tržno blago. Iz takega ozračja v deveto desetletje življenja korači bolj mladeniški, kot je marsikateri dobro prodajani športnik današnjega časa pri tridesetih.

V tistih časih je poučeval vse mogoče šolske predmete, bil je tudi načrtovalec in graditelj šolskih igrišč in štadionov. Na Loki je konjsko sejmišče spremenil v prijeten majhen atletski štadion. Narisal je načrt za stezo in ga gradil s pomočjo gimnazijske mladine. Pri graditvi nekdanjega štadiona Bratstva in enotnosti je zapleten strokovni jezik Bloudkovega inštituta za gradnjo prevajal v tehniko razumljivo govorico. S sporazumevanjem nasploh nikoli ni imel težav.

Na vse svoje sodelavce, učitelje v dolenjskih in belokranjskih šolah, ima samo lepe spomine. Bili so ljudje, ki dela niso merili z urami, ampak s tem, kaj je bilo treba narediti.

Novomeške atlete in atletinje je treniral v zlatih časih amaterizma, ko je bilo plačilo za trenersko delo zgolj širok nasmeš zadovoljnih varovancev in prijeten občutek sodelovanja pri uspehu. Še en dokaz, da učence greje navdušenje njihovih učiteljev, te pa njihovi srečni obrazi. Za strokovno poklicno in ljubiteljsko delo v športu ter vzgoji in izobraževanju je prejel Bloudkovo plaketo in nagrado, ob sedemdeseti in osemdeseti obletnici pa so ga razveselila priznanja Zavoda za šolstvo in Olimpijskega komiteja Slovenije.

Čeprav je v šolstvu opravljal tudi vlogo inšpektorja, ki mora pregledovati in ocenjevati, je prof. Glonar ostal posebej odprtosti, zglede človeka, ki drugih nikoli ni nadziral, ampak jim je pomagal, da so postajali boljši. To je vrednota za vse čase.

JANEZ PENCA

Izlet naročnikov Dolenjskega lista

Od Stične do Snežnika

V soboto, 4. oktobra, vas bomo spet peljali na izlet. Tokrat si bomo v Stični ogledali cistercijski samostan in pot nadaljevali do Unca, kjer bomo lahko občudovali krajinski park Rakov Škocjan. Mimo Cerknice bomo izlet nadaljevali do Slivnice, kjer je po ljudski pripovedi domovanje čarovnic in odkoder je najljepši pogled na Cerknško jezero; tu si bomo vzeli čas za kosilo. Pot nas bo nato vodila do Dolenjega in Cerknškega jezera in naprej na Snežnik. Poskrbeli bomo za prijetno počutje in tudi nekaj nagrad smo pripravili.

Odhod iz Novega mesta bo ob 7. uri z avtobusne postaje, prihod pa v večerni urah. Cena izleta za naročnike Dolenjskega lista je 4.500 in za ostale 5.200 tolarjev.

Prijave zbiramo do ponedeljka, 29. septembra, na telefonskih številkah:

068/321-115 in 342-136

Na izlet vas vabita

DOLENJSKI LIST
in
MANA
turistična agencija

• Svoboda govora in tiska pomeni predvsem pravico do kritiziranja. Še nikoli ni nihče prepovedal hvaliti vlado. (Bukovski)

• Ne zaupaj nikoli tistemu, ki je zlorabil zaupanje! (Shakespeare)

• Lahko je začeti, toda vztrajati je umetnost. (Pregovor)

KRAP VELIKAN IZ KRKE - Darko Luzar st., član ribiške družine Novo mesto, je prve dni septembra v Krki pri Otočcu na koruzo ujel 76 centimetrov dolgega in 14,40 kilogramov težkega krapa usnarja. Na sliki: srečni ribič. (Foto: D. Luzar, ml.)

Zgovorno sporočilo bronaste igle

Na Šentviški gori v gozdu arheologi izkopavajo na mestu nekdanje utrjene naselbine iz pozne bronaste dobe - "Opravka imamo z enim zanimivejših najdišč - Poškodovano

ŠENTVIŠKA GORA - Na mnogih mestih na širšem breziškem območju domačini skoraj ne morejo zasadiť lopate v zemljo, ne da bi se dotaknili sledov davnine. Taka izkušnja velja tudi za Šentviško goro nad Čatežem ob Savi. Tam so se arheologi prav v teh dneh poglobili dobrega tričetr metra v gozdna tla in jim ni žal truda.

Ekipa, ki izkopava pod strokovnim vodstvom Alenke Jovanovič iz Posavskega muzeja in Slobodana Oliča, je doslej odkrila lepo ohranjene ostanke prvega pasu obrambnega nasipa okrog naselbine. Namen arheološke akcije je preprečiti uničenje zidu in določiti, v kateri čas sodi naselbina. Doslej so dognali, da gre za naselbino v pozni bronasti dobi, torej za kulturo žarnih grobišč. O tem pričajo številni odkriti odlomki keramičnih posod. Zelo bi jim bilo žal, če ne bi našli lepe bronaste igle. To so odkrili in zanjo menijo, da je iz 8. stoletja pred našim štetjem.

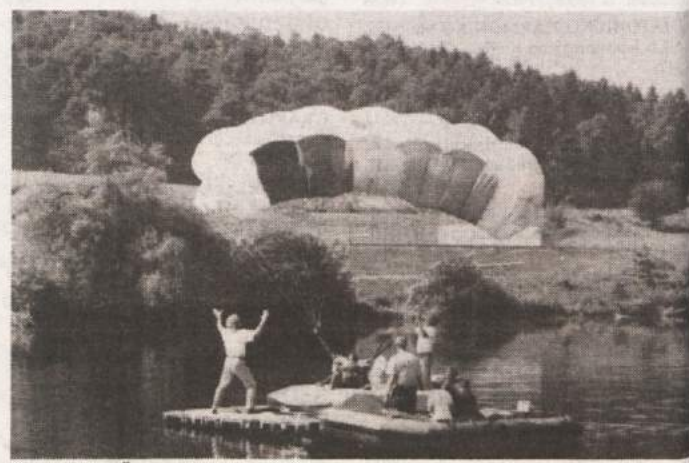
Zdaj kopajo na robu starodavnega naselja, zato še ne morejo postreči s podatki o razsežnosti naselbine. "Vsekakor imamo opravka z enim bolj zanimivih najdišč," sta potrdila Olič in Jovanovičeva.

Obrambni nasip, s katerega zdaj odstranjujejo usedline, je že izgubil nekaj prvotne podobe. Poškodovali so ga graditelji, ki so pred leti delali cesto do bližnje cerkve sv. Vida, kot danes z obzvalovanjem ugotavljajo arheologi.

L. M.

NASELBINA ŠENTVIŠKA GORA - Alenka Jovanovič (na fotografiji v sredini) in Slobodan Olič menita, da bodo morali izkopavati naprej, če naj bi dobili odgovore na vsa odprta vprašanja o starodavni naselbini. Nadaljevanje del je v veliki meri odvisno od razpoložljivega denarja. (Foto: L. M.)

NOVOMEŠKI PADALCI - Padalci Aerokluba iz Novega mesta so zdaj tri leta spet zelo aktivni, padalske spretnosti pa radi pokažejo tudi na najrazličnejših prireditvah. Na fotografiji je eden od padalcev, ki je minuli petek ravno doskočil na splav sredi Krke na Loki ob otvoritvi tamkajšnjega gostišča. Padalska sekcija šteje preko 30 članov, od najmlajših do starejših, v treh letih pa jim je uspelo nabaviti 11 padal, nekaj klubskih in nekaj zasebnih. Konec septembra in v začetku oktobra bodo pripravili padalski tečaj za novince, ki bodo po štirinajstih dneh skočili prvi skok. Vsi zainteresirani se lahko o podrobnostih zanimajo in prijavijo na prečenskem letališču. (Foto: J. Dornič)

IZNAJDLJIVI AVTOMEHANIČI - Toni iz Ločca, ki se uči za avtomehaničarja, je kar sam izdelal tole vozilo, s katerim vozi predvsem kmetijske pridelke z njih domov. Za šalo pa včasih zapelje celo v Kolpo in v njej z vozilom zganja razne vragolije, da gledalec zastaja dih. Vozilo je sestavljen sam iz odpadnih delov raznih vozil. Za svojo iznajdljivost zasluži pohvalo in tako dokazuje, da bo gotovo uspešno zaključil šolanje za avtomehaničarja. (Foto: J. Primc)

RAZSTAVA STAREGA OROŽJA NA OTOČCU

OTOČEC - V soboto, 27. septembra, ob dveh popoldne bodo v gradu Otočec odprli razstavo starega orožja iz depojev Dolenjskega muzeja. Razstava bo odprta cel oktober, za individualne obiske ob sobotah in nedeljah od 14. do 18. ure, med tednom pa za skupine po predhodni najavi na recepciji, tel. 75-700.

NOVA SEZONA V FITNESS CENTRIH

NOVO MESTO - V počastitev svetovnega dneva turizma bodo v Krkinih Zdraviliščih v soboto, 27. septembra, z dnevom odprtih vrat začeli novo sezono v fitness centrih v Dolenjskih Toplicah, Šmarjskih Toplicah in v teniškem centru na Otočcu. Ta dan bodo obiskovalci teh fitness centrov lahko brezplačno vadili pod strokovnim vodstvom. V obeh toplicah bo ta dan brezplačno kopanje v notranjih bazenih, na Otočcu pa obisk savne in masaznega bazena. Samo to soboto bodo obiskovalci lahko v vseh treh fitness centrih kupili mesečno vstopnico z 20-odst. popustom. Na Otočcu bodo ta dan vrata odprta od osmih zjutraj do enajstih zvečer, v Dolenjskih in Šmarjskih Toplicah pa od enajstih dopoldan do sedmih zvečer.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

DOLENJSKI LIST

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Kateri upokojenci so lahko prišli na Novoteksovo praznovanje - Rebra bolj motijo od lukenj - Knjigo bi rada nazaj - Zakaj novomeška televizija zamuja pri Novicah

Marija G. iz Metlike ima pripombe, povezane z Novoteksovim upokojenci. Na praznovanje v Dolenjske Toplice so namreč povabili le tiste, ki so ob lastninjenju svoje certifikate namenili Novoteksu. Marija meni, da je to, kam je kdo vložil lastninski certifikat, njegova osebna odločitev in ne bi smela vplivati na to, ali mu pripada jubilejni golaž ali ne. Zanimajo jo tudi, ali je ob ugotavljanju ugodnega izida poslovanja upoštevana tudi dolga do tistih 1300 zaposlenih, ki so od maja 1991 do maja 1992 dobili manjše plače od določenih v kolektivni pogodbi. Odgovore smo poiskali pri vodji Pravne službe Novoteksa Tkanine Stanku Jakliču. Na praznovanje 50-letnice Novoteksa so povabili zaposlene, poslovne partnerje in tiste upokojence, ki so se upokojili iz Novoteksa po redni poti, ter tiste, ki so v Tkanino vložili svoj certifikat. Tisti upokojenci, ki so iz Novoteksa odšli na zavod za zaposlovanje in šele od tam v pokoj, niso dobili vabil. Kljub temu je bil vsak, ki se je javil v tajništvo ali v pravno službo ter tako pokazal pripadnost svojem nekdanjemu podjetju, in je dobil tudi bon za golaž. O razliki med izplačaniami

in po kolektivni pogodbi določenimi plačami, gre za pet odstotkov od plače, je Jaklič povedal, da upravičencev sicer niso osebno obveščali, da lahko to izkoristijo v okviru notranjega odkupa, a je 98 odstotkov upravičencev to možnost izkoristilo, kar potrjuje, da je bilo po zakonu določeno obveščanje preko Uradnega lista in dnevnega časopisja dovolj učinkovito.

Katica Pavič iz Brezovice nam je prosila za pomoč. Meseca maja je ležala v novomeški interni bolnici in je neki gospe iz Dragatuša posodila knjigo, vendar ji je ta ni vrnila. Predvideva, da je gospa izgubila njen naslov, zato jo prosi, če prebere te vrstice, da ji knjigo pošlje na naslov: Brezovica 2, 8331 Suhor. Knjigo si je namreč sposodila tudi Katica in bi jo rada vrnila.

Francelj G. iz Gabrja je redno gleda program novomeške televizije Vaš kanal, kjer pa ga nekaj stvari zelo moti. Tako se je spravil na zapis v kolofonu ob koncu lastnih oddaj "Proizvodnja TV Novo mesto, september 1997". Meni da bi morali zapisati priprava in ne proizvodnja, ker po njegovem mnenju oni nič ne proizvajajo.

Zelo ga moti tudi pogosto zamujevanje pri Novicah. Novomeškim televizijcem predlaga, naj novico, ki je ne morejo pripraviti pravočasno, pač objavijo naslednji dan. Prvi mož TV Novo mesto Marjan Moškon je povedal, da so se za izraz proizvodnja odločili, ker je to slovenski izraz, ki označuje isto kot izraz produkcija, ki ga uporabljajo nekatere druge, večje televizije. Izraz je po njegovem povsem ustrezen. Kar se tiče zamujevanja pri Novicah je Moškon kot vzrok navedel skromne denarne možnosti in kot posledico tega premajhno število zaposlenih ter odvisnost od honorarnih sodelavcev. Vzrok, da določenih prispevkov zaradi časovne stiske ne posredujejo naslednji dan, je skrb za aktualnost. Pomanjkanje denarja in zaposlenih sodelavcev je navedel tudi kot glavni vzrok, da ne morejo pokriti vseh dogodkov.

Stane K. iz Novega mesta je poklical zadnji, sprašuje pa se, ali so tisti, ki so predlagali Bineta Klemenčiča za predsedniškega kandidata, sploh normalni.

I. V.

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot Slavka Klančičarja

Za vsak primer

Na decembrskem strokovnem kolegiju GG Novo mesto je računovodja Milan Dragičič pobaral vse vodje tozdov, če so na SDK že poslali pismene utemeljitve zaradi prekoračitve izplačil omejenih družbenih sredstev. Šlo je za preveč izplačane kilometrine, dnevnice in izplačila delavcem po pogodbi.

"Ja, s tem pa ga ni lomiti," je pripomnil neki član. "Pravijo, da neke direktor še po dežnik ni smel več v pisarno, potem ko so mu na pristojnem mestu sporočili, da je v postopku."

Takoj zatem je direktor inž. Jože Petrič zaradi malice prekinil sejo. Večina prisotnih je zelo hitro vstala in pohitela k vratom.

"Kam pa se jim tako mudi?" je vprašal inž. Lada Pavca.

"Najbrž gredo telefonirat v svoj tozd zaradi dežnikov," je bil malce zloben odgovor.

13 ANSAMBLOV IN 600 POSLUŠALCEV - Mladi ljubitelji rocka iz številnih slovenskih krajev so se preteklo soboto zbrali na Rock delavnici Mirna 97 in se zabavali do jutranjih ur ob nastopih 13 skupin: Castle Nuts (Postojna), Durhmash (Sentjerne), Omladina YU + Niet, E-Met (Koper), Gaad bend (Sentjur), Stratus (Kranj), Aristokrati (Trbovlje), Pirati (Grosuplje), Lite Pig (Radeče), Big Bible Brothers Band (Vipava), Star Rebels (Ljubljana), D'Kovači (Novo mesto) in Expulsion (Tolmin). Gost delavnice je bil "Mlinar na Muri" (Ex Chateau). Strokovna žirija je nagrado prisodila trboveljskim Aristokratom, občinstvo pa Big Bible Brothers Band. Nagrado za najboljšo skladbo je dobil Gaad Bend iz Sentjurja. (Foto: P. P.)